

చంద్రమామ

ఫిబ్రవరి 1986

“ముఖంపై మొట్టమొదటి మొటిమ వచ్చిందని కనుక్కున్న రోజు.
అదే నేను క్లియరసిల్ ని కనుక్కున్న రోజు”

నాకింకా బాగా గుర్తుంది ఆ రోజు. నేను ఉత్సాహంతో
గంతులువేస్తున్న రోజు....అక్కయ్య పెళ్లి యింకా
సరిగ్గా వారం రోజులుండేమో. కొత్త బట్టలు
ముచ్చటగా పేసుకుంటూ అద్దం ముందు నిలబడ్డా-
చటుక్కున గాబరాపడ్డా....నా బుగ్గ మీద ఏదో

వచ్చిందని చూసుకుని....మొటిమ. నా ముఖంపై వచ్చిన మొట్టమొదటి
మొటిమ. నేననుకున్నా చటుక్కున....నా కేమిటి, యిదేమిటి, యిప్పుడే
రావాలేమిటి అని!

అప్పుడే వచ్చింది అక్కయ్య అక్కడికి. చూసింది నా వాలకం-“ఏచ్చి ఏల్లా,
యీ మాత్రం తెలియదా. యీ వయసులో అందరికీ వస్తాయి గదా మొటిమలు.
నాకూ వచ్చాయి. వాడేను నేనప్పుడు క్లియరసిల్. వాచాలి నువ్వు మరి. ఏం?”
వాడేను నేనూ మరందుకే. ఏమైందో తెలుసా? వనిచేసిందది!....ఇక ఆ
ఉషారులో పెళ్లి పందిట్లో
ఏంత చలాకీగా తిరిగానో
ఏం చెప్పమంటారు.

క్లియరసిల్,
మొటిమల్ని
పోగొడుతుంది,
దాంతో బాటే వాటిని
పాకకుండా చేస్తుంది.

క్లియరసిల్

మొటిమల్ని పోగొట్టేందుకు ప్రత్యేకమైన చికిత్స-ఎక్కువ ప్రభావంతో పని చేసింది.

బాలల కానుక ప్రణాళిక

మీ అబ్బాయి జీవన పోరాటం మొదలెట్టే
సమయానికి తనకన్నీ సక్రమంగా
జరిగేలా చూసే మీ స్వంత పద్ధతి.

మీ చిల్దాన అదో ఇదో అనే దోగానే పెద్దవారైపోతాడు. దీనిని పోరాటం ప్రావీణింపడానికి సిద్ధమవుతాడు. అందులో ఎదురయ్యే ఒకడుమొకరినీ కాదు ఎదుర్కోవలసిందే. ఉన్నట్టి నిశ్చయంగా అరగాలని తన అవ్యధాకగా మీరు కోరుకోవడం సహజమే.

అందుచేత వలెన దీక్షగానే అడుగు వేయండి. మీ విద్య భవిష్యత్తుకే పాడువు చేయండి. దాంం కానుక ప్రణాళిక చేపట్టండి. మీ పాడువు మొత్తం మీ చిద్దకోరాతే పెరుగుతూపోవడం ఒక అద్వితీయ ప్రణాళిక ఇది.

ఇందులో మీకు తోరిన వ్యవహారం పాడువు చేయకోవచ్చు. అది ఏరాదికొకపాత కూడా కావచ్చు! మీ అబ్బాయికి 21 ఏళ్లు అయ్యాయైతే 18 ఏళ్లు వచ్చేవరకల్లా ఒక గొప్ప మొత్తం చేర్చింపు కోసం సిద్ధంగా ఉంటుంది.

ఇంకా ఇందులో ఏకేకా ఒక లక్ష్మి గ్రా కూడా ఉంటుంది. అందులో ఆకర్షణీయమైన నగదు ఇవ్వమకులు గెలిచే అవకాశం కూడా ఉంటుంది.

కనుక మీ చిదకు ఉత్తమోత్తమ కానుకవివ్వండి... ఉబ్బరి రవిష్యత్తు విప్పండి.

తలిదండ్రులు కాక యితర బంధువులు,
స్నేహితులు కూడా, తమ కిచ్చమైన పిల్లలెవరి
కోసమైనా ఈ పతకంలో పెట్టుబడి పెట్టినప్పు.

**యూనిట్ ట్రస్ట్
ఆఫ్ ఇండియా**

(ప్రభుత్వ రంగంలో ఒక అధిక సంస్థ)

బొంబాయి • కలకత్తా • మద్రాసు • న్యూ ఢిల్లీ
అహమ్మదాబాదు • గోవా • టైపూరు • కాన్పూరు
ఠానేయానా • ట్రెయూరు • విజయవాడ • భువనేశ్వర్

Sri Sri S-LIT-657/85 TEL

పాల బిస్కట్లు—
నవ్వుతూ, మళ్లుతూ పెరిగే పాపాయిలకు నేస్తం!

రుచికరమైన, పుష్టికరమైన బిస్కట్లు

బ్రిటానియా

మళ్ళీ మళ్ళీ తెరిగి చూస్తారు జనం
సూపర్ రిన్తో తళతళలాడే
ఆ తెల్లదనం

సూపర్ రిన్తో తళతళలాడే తెలుపు
మరే ఇతర డిటర్జెంట్ విళ్ళ లేదా బార్ కంటే తెలుపు.

హిందూస్థాన్ లిమిటెడ్ వారి పరిష్కార ఉత్పత్తి

ప్రకృతి సిద్ధమైన తనెల తియ్యదనం...
 నూట్రీన్ హానీఫ్యాబ్

nutrine
Honeyfab

నోరూరించే రుచికరం
 సహజమేగా మరి!

బారన్ దేశంలో అత్యధికంగా అమ్ములదే మిరాయిలు
 న్యూయార్క్ కన్వెన్షన్ సెంటర్ వై. యెంటర్, టెక్సాస్-75102 (అందాప్రజ్)

CLARION/NC/8572

చందమామ

సంస్థాపకుడు : 'చక్రపాణి'

సంపాదకుడు : నాగిరెడ్డి

ఈ నెల బేతాళకథ ["నాగకన్య"]కు ఆధారం, "వసుంధర" రచన. కొందరు వ్యక్తులు, తమ తోటి వారిని మించిన ప్రతిభా సంపన్నులుగా వుండడం అరుదైన విషయమేంకాదు. అలాంటివారు తరచుగా దాతృత్వం, వినయగుణం కలిగి వుంటారు. అవి లేనినాడు, అపహాస్యం పాలు కావలసివస్తుంది. ఈ నీతి, "నిజరూపం" అన్న కథలో తెలుసుకుంటాం.

అమరవాణి

స్థాపక శ్రష్ఠా వ శోభంతే, దంకా: కేకా వ్రతా వలూ,
గజం చమర గార్హుల, హక్వా యత్ర గౌరవమ్.

[తమ స్థానాన్ని విడిచిన ఎడల దంకాలకూ, కేకాలకూ, గోళ్ళకూ శోభవుండదు. అయితే, ఇలా స్థానం విడిచినా వినుగు దంకాలకూ, చమరమ్మగకేకాలకూ, పులిగోళ్ళకూ ఎంత గౌరవం ఉంటుంది.]

సంపుటి 78 ఫిబ్రవరి '86 సంచిక 2

విడి ప్రతి : 2-50 :: సంవత్సర చందా : 30-00

**"మెరుపులా వచ్చే ఆ క్యాచ్‌లను చురుగా
పట్టుకోవాలంటే సిద్ధంగా ఉండక తప్పదు. అందుకే
నేనెప్పుడూ మాల్టోవాను చేజారి పోనీయను!"**

— ప్రఖ్యాత ఫిల్మ్ కె. శ్రీకాంత్ తన దురుదాకాన్ని గురించి అన్న మాటలు.

"ఉదయాన్నే నాకు మొదటిగా
కాసిల్సింది మెల్లనిండా,
దొప్ప చురుగల పేడి పేడి చూల్తోవా,
"వా అటుకు
మూలకారణం
చూల్తోవా. ఒక్క
చూల్తోవారో
మాత్రమే మాట్లాడు,
తానా పింగడ పొలు, కమ్మని రోరో,
దక్కెరల కమ్మదనం నిండుగా
అంటేది. నేను మైదానంలో ఉన్నా
బయట ఉన్నా నాకు ఆరోగ్యం, బలం,
శక్తికి కాసిలనినది చూల్తోవా పిరూ
ప్రతిరోజూ రోజుకు రెండుసార్లు చూల్తోవా
తాగండి, ధానియన్‌గా నిలవండి."

**కాశి
మాల్టోవా**

"ఆరోగ్యం, బలం మరియు శక్తి యొక్క విజయప్రద సంగమం"

FSA/JIL/1/85-TEL

FEBRUARY 1986

చందమామ కబుర్లు

అత్యంతదూరంలో ఉన్న నక్షత్రమందలం

అమెరికా ఐగోకాప్రజ్ఞులు, భూమికి దాదాపు 14.6 లక్ష కోట్ల కాంతి సంవత్సరాల అవకాల ఉన్న ఒక నక్షత్ర మందలాన్ని కనుగొన్నారు. దాల్క్వి విశ్వవిద్యాలయానికి చెందిన ప్రొఫెసర్ లైరన్ స్పిట్లాడ్ ఈ విషయం గురించి తెలియజేస్తూ, భూమికి అత్యంతదూరంలో ఉన్న నక్షత్ర మందలం ఇదే అని అభిప్రాయపడ్డారు.

కరుణ చూపిన ఎనుగు

ఆంధ్రప్రదేశ్ చిత్తూరు జిల్లాలో ఒక రైతు చెరుకుకోటకు కావలా కాస్తూ, కోటలో వది మేస్తున్న ఒక ఎనుగును ఎనుము అనుకుని పొరంది దుర్మకర్రతో దాచాడు. ఎనుగు కోవంతో అతన్ని కొండంతో చుట్టి పైకెత్తింది. అయితే వృద్ధుడయిన ఆ రైతు, ఎనుగుకు చేతులెత్తి మొక్కుతూ, కాపాడమని ప్రార్థించడంతో, ఎనుగు దయచంది అతన్ని వెనుదిగా కింద విరిచి వెళ్ళిపోయింది.

సంగీత కచేరీలో సరికొత్త రికార్డు

శ్రీరంగం రేవారయ ప్రాంగణంలో కచేరీ చేయడంలో సరికొత్త దరిత్ర సృష్టించబడింది. ఇటీవల వాగై మొరళీదరన్ అనే సంగీత విద్వాంసుడు 25 గంటలపాటు అవకుండా వాయలీనం వాయించాడు. అతని వక్కవ కె. రాజారామన్ మృదంగం వాయించాడు.

మీకు తెలుసా?

1. మొట్టమొదట ఉత్తరధ్రువాన్ని చేరుకున్న వారెవరో మీకు తెలుసా?
2. దక్షిణధ్రువాన్ని మొట్టమొదట చేరుకున్న దెవరు?
3. మ్యాజిలాండ్ ను కనుగొన్నదెవరు?

4. ఒకే యాత్రలో వ్రపందాన్ని చుట్టివచ్చిన మొట్టమొదటి ఆంగ్లేయ వావికుడు ఎవరో మీకు తెలుసా?
5. అఫ్రికా వ్రయాణనమయంలో రేవిర్ రివింగ్స్టోన్ కనుగొన్న సువ్రసిద్ధ జల పాతం ఏదో మీకు తెలుసా?

(వచనావళి 65 వ పేజీలో)

అనసూయ

అనసూయ అత్రిమహాముని ధార్య. ఆమె వరమ వత్తివతగానూ, అపురూప సౌందర్యవతిగానూ, అందరి మీదా ప్రేమానురాగాలు చూపే మాతృమూర్తిగానూ పేరు గాంచింది.

ఆమె పాతివ్రత్యాన్ని, మాతృహృదయాన్ని ముల్లోకాలకు చాటాలని బ్రహ్మ, విష్ణు, మహేశ్వరులు సంకల్పించారు. త్రిమూర్తులు బ్రాహ్మణదూపాలతో అత్రి ఆశ్రమానికి వచ్చారు. అనసూయ తక్కి శ్రద్ధలతో వారికి అరిఫిమర్యాదలు చేసి, ఏమి కావాలో అడిగింది.

“మేము మీ కుటీరంలో కొంతసేపు విశ్రాంతి తీసుకోవాలి. మా ముగ్గురినీ ఒడిలోకి తీసుకుని నువ్వు తోంపాచారి. అదే మా కోరిక,” అన్నారు ముగ్గురూ ఏకకంఠంతో.

వాళ్ళ మాటలకు అనసూయ చిన్నగా నవ్వి, “అలాగే నాయవరారా, మీ ఇష్టానుసారమే రండి,” అంటూ వాళ్ళ మీద కొన్ని అక్షరలు చల్లి, చేతులు సాచింది.

మరుక్షణమే ఆ ముగ్గురూ శిశువులుగా మారిపోయారు. ఆప్యాయంగా ఒక్కొక్కరినీ తన ఒడిలోకి తీసుకుని, మాతృప్రేమతో పాలువట్టి తోంపాచింది అనసూయ.

అనసూయ మహిమకు ముగ్ధులైన త్రిమూర్తులు, స్వస్వరూపాలు పొందిన తరవార, ఆమెను కావలసిన వరం కోరుకోమన్నారు. వాళ్ళు ముగ్గురూ తన కడుపున పుట్టాలని ఆమె కోరుకున్నది. కొంత కాలానికి ఆమెకు బ్రహ్మ, అంశన సోమమూ, విష్ణు అంశంలో దత్తత్రేయుడూ, శివుడి అంశంలో దుర్వాసుడూ జన్మించారు.

వనవాన సమయంలో నీలరామలక్ష్మణులు, అత్రి ఆశ్రమాన్ని సందర్శించారు. అప్పుడు అనసూయ నీతకు సతీదర్శాలను తెలియజేసి, వాచని పువ్వులనూ, మాయని వస్త్రాలనూ, ఆధరదాలనూ కానుకగా ఇచ్చింది.

నిజరూపం

చతురంగపురాన్నేలే రాజు చంద్రహాను
డికి, రాజగురువు రుద్రాక్షుడి పట్ల ఎంతో
భక్తి గౌరవాలుండేవి. అందుకు కారణం,
చంద్రహానుడు దాయాదులవల్ల యిబ్బం
దులకు గురయినప్పుడు, రుద్రాక్షుడు
ఆయనకు తగు సలహాలిచ్చి, సంహాసనం
కాపాడుకునేందుకు ఎంతగానో సాయ
పడ్డాడు.

సర్వసంగపరిత్యాగినని చెప్పుకునే
రుద్రాక్షుడిలో విపరీతమైన అహంకారం
వుండేది. ఆయన కాషాయవర్ణంలో వున్న
పట్టు చీనాంబరాలు ధరించేవాడు. మెడలో
రత్నాల హారం, చేతులకు బంగారు
కంకణాలతో చాలా అదంబరంగా కనబడే
వాడు. రాజు దగ్గర తనకున్న పలుకుబడి
కారణంగా, మంత్రులనూ, ఇతర
అస్థానోద్యోగులనూ చిన్నచూపు చూస్తూ
అవమానపరిచేవాడు.

రుద్రాక్షుడు ఒకనాడు చంద్రహానుడితో,
"రాజా, నీకు నా పట్ల వున్న భక్తిగౌరవాల
సంగతి అందరూ ఎరిగినదే! కాని,
రాజువు తరంవాళ్ళు కూడా, అ సంగతి
గుర్తుంచుకునేందుగ్గాను, నా శిలావిగ్ర
హాన్ని నగరంలోని, నాలుగు వీధులూ
కలిసేచోట ప్రతిష్ఠించు," అన్నాడు.

చంద్రహానుడు అందుకు సరేనని,
మంత్రి మార్తాండుడికి రాజగురువు కోరిక
గురించి చెప్పి, "మీరు ముందుగా ప్రసిద్ధు
లైన శిల్పుల గురించి విచారించండి.
వారిలో అత్యంత సమర్థుడైన శిల్పికే,
యీ పని అప్పజెప్పండి. అన్నింటికన్న
ముఖ్యం—ఆ విగ్రహ ప్రతిష్ఠ, ఆయన
రాజుయే జన్మదినోత్సవంనాడు జరిగేలా
చూడండి," అన్నాడు.

మార్తాండుడు, అస్థాన చిత్రకారుడి
చేత రుద్రాక్షుడి చిత్తరువు తయారు

చేయించాడు. తరవాత ఆ చిత్తరువును, అవంతినగరంలో వున్న మల్లణాచారి అనే సుప్రసిద్ధ శిల్పికి పంపుతూ ఒక లేఖ జతపరిచాడు.

ఆ లేఖలో ఆయన, "ఈ చిత్తరువు చతురంగపురాన్నేలే చంద్రహాస మహారాజుగారి గురువులైన రుద్రాక్షులవారిది. సాధ్యమైనంత త్వరగా విగ్రహాన్ని తయారు చేసి తీసుకురండి. శిల్పాన్ని తయారు చేసేటప్పుడు, ఒక ముఖ్య విషయం గుర్తుంచుకోండి: రాజగురువు సర్వసంగ పరిత్యాగి!" అని తెలియపరిచాడు.

రుద్రాక్షుడి జన్మదినోత్సవానికి కొంచెం ముందుగా, మల్లణాచారి విగ్రహాన్ని

తయారుచేసి చతురంగపురానికి తీసుకు వచ్చాడు.

మంత్రి ఆ సంగతి రాజుకు తెలియ బరచగానే, ఆయన ఎంతగానో సంతోషించి, తాను స్వయంగా జన్మదినోత్సవం నాడు, విగ్రహప్రతిష్ఠ చేయదలచినట్లు చెప్పాడు.

మంగళవాయిద్యాల మధ్య రాజు, విగ్రహానికి అచ్చాదనగా వున్న పట్టు వస్త్రాన్ని తొలగించగానే, రుద్రాక్షుడు దాని కేసి తేరి పారచూసి, పట్టరాని అగ్రహవేశంతో, "రాజా, ఇది నా శిలా విగ్రహమా? కంచుకాగడా వేసి చూసినా, ఇందులో ఎక్కడా, నా పోలికలు కనిపించవు!" అన్నాడు.

రాజు ఆ మాటలకు ముఖం చిన్నబుచ్చుకుని, మంత్రి మార్తాండుడి కేసి చూశాడు. మార్తాండుడు వినయంగా, "ప్రభూ, యీ విగ్రహాన్ని తయారు చేసింది, ప్రఖ్యాత శిల్పి అయిన మల్లణాచారి. అపురూపమైన కళాఖండాలనెన్నిటి నో చెక్కి, తనకు మరెవరూ సాటి రారన్న ఖ్యాతి రావడంతో, అతడిలో అహంకారం తల ఎత్తినట్లున్నది. విగ్రహంలో వున్న లోపాలు అతడికి తెలియపర్చడం అవసరం," అని వెంటనే మల్లణాచారిని పిలిపించాడు.

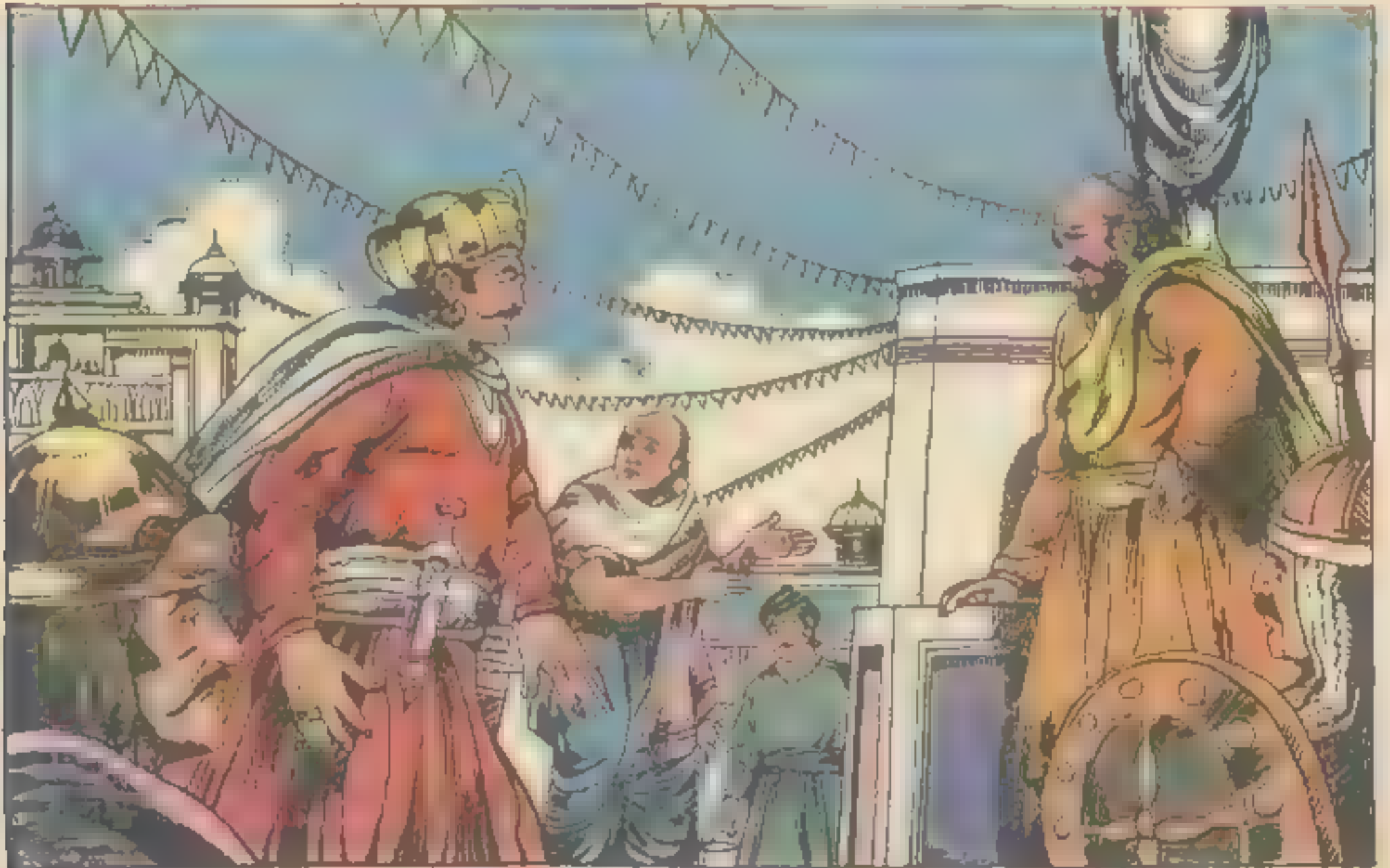
మల్లనాచారి, రాజు ముందుకు వచ్చాడు. రాజు అతడితో, "నువ్వు ప్రసిద్ధి కెక్కిన శిల్పి వేకావచ్చు. కాని, మా గురువుగారి విగ్రహాన్ని తయారు చెయ్యడంలో పూర్తిగా విఫలం చెందావు. వారు విగ్రహాన్ని పరీక్షించి, తన స్వరూపానికి, యీ విగ్రహానికి అసలు పోలికలే లేవంటున్నారు." అన్నాడు.

మల్లనాచారి అశ్చర్యపడుతున్నవాడిలా, ఒకసారి మంత్రికేసి చూసి, రాజుతో, "మహారాజా, రాజగురువుగారి విగ్రహాన్ని, నేను మంత్రిగారు పంపిన చిత్తరువు చూసిన తరువాతే మలచడం ప్రారంభించాను. అయితే, మంత్రిగారు నాకు పంపిన లేఖలో, రాజగురువు సర్వ

సంగపరిత్యాగి అనీ, విగ్రహాన్ని తయారు చేసేటప్పుడు, ముఖ్యంగా ఆ విషయం గుర్తుంచుకోవలసిందనీ, ఆదేశించారు." అన్నాడు.

"అవును, ఆ మాట నిజమే!" అన్నాడు మార్తాండుడు.

ఈసారి మల్లనాచారి, రాజగురువు కేసి పరీక్షగా చూసి, "సర్వసంగపరిత్యాగులైన మహాపురుషుల రూపురేఖలైలా వుంటవో, నాకు తెలియండికాదు. అందుకే, విగ్రహం వదనంలో, ప్రళాంతత, వస్త్రధారణలో నిరాడంబరత, మెడలో రుద్రాక్షమాలలూ, చేతిలో దండకమండలాలవంటి మార్పులు అవసరం అని భావించి—అలా తయారు చేశాను. ఇందుకు మన్నించకోరతాను.

అతిత్వరలో, మంత్రిగారు పంపిన చిత్తరువులో వున్న విధంగా, మరొక విగ్రహాన్ని తయారుచేసి సమర్పించగలను," అన్నాడు.

"అలాగే చెయ్యి. కాని, పని మాత్రం చాలా త్వరగా పూర్తికావాలి," అన్నాడు రాజు.

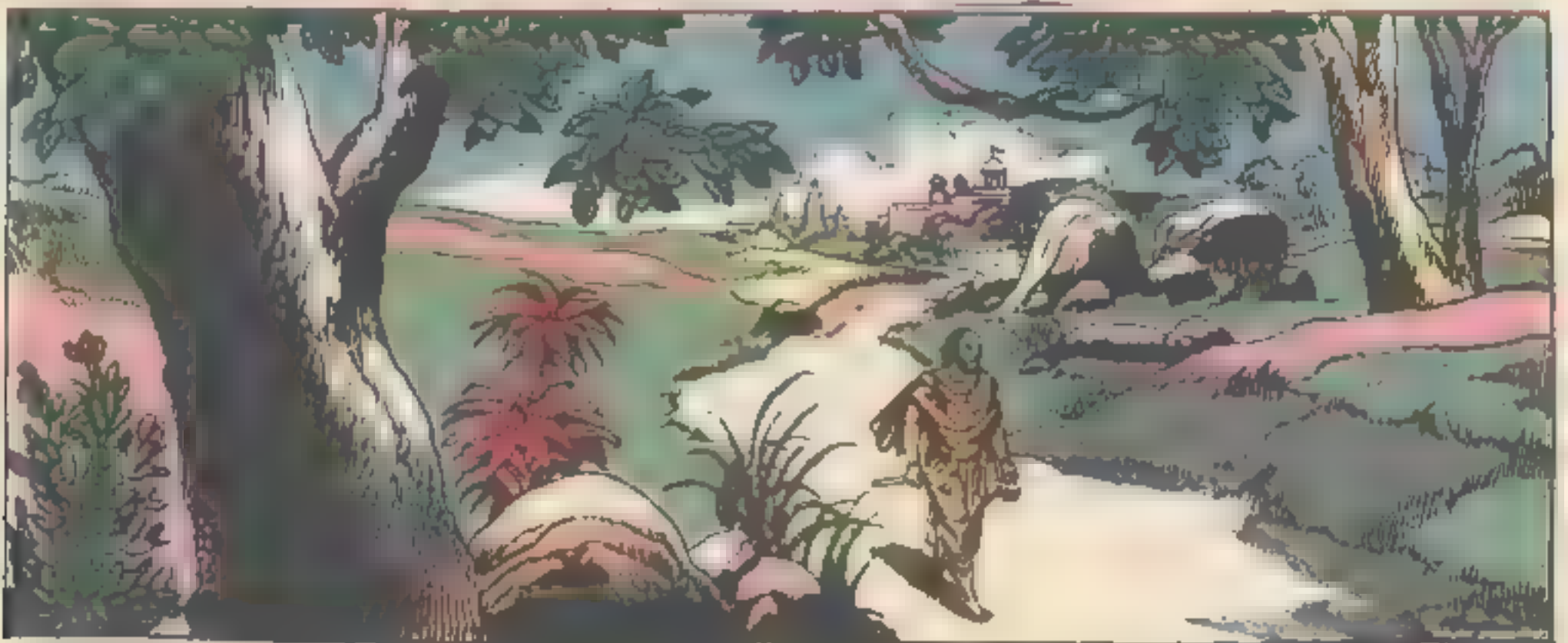
మల్లాణాచారి, రాజుకు నమస్కరించి వెళ్ళబోతూండగా రుద్రాక్షుడు అతణ్ణి ఆపి, రాజుతో, "ఆ విగ్రహంలో ఎలాంటి మార్పు అవసరం లేదు. అంతేకాదు, దాన్నియింత ఆర్భాటంగా నగర మధ్యంలో ప్రతిష్ఠించవలసిన అవసరం కూడా లేదు," అన్నాడు.

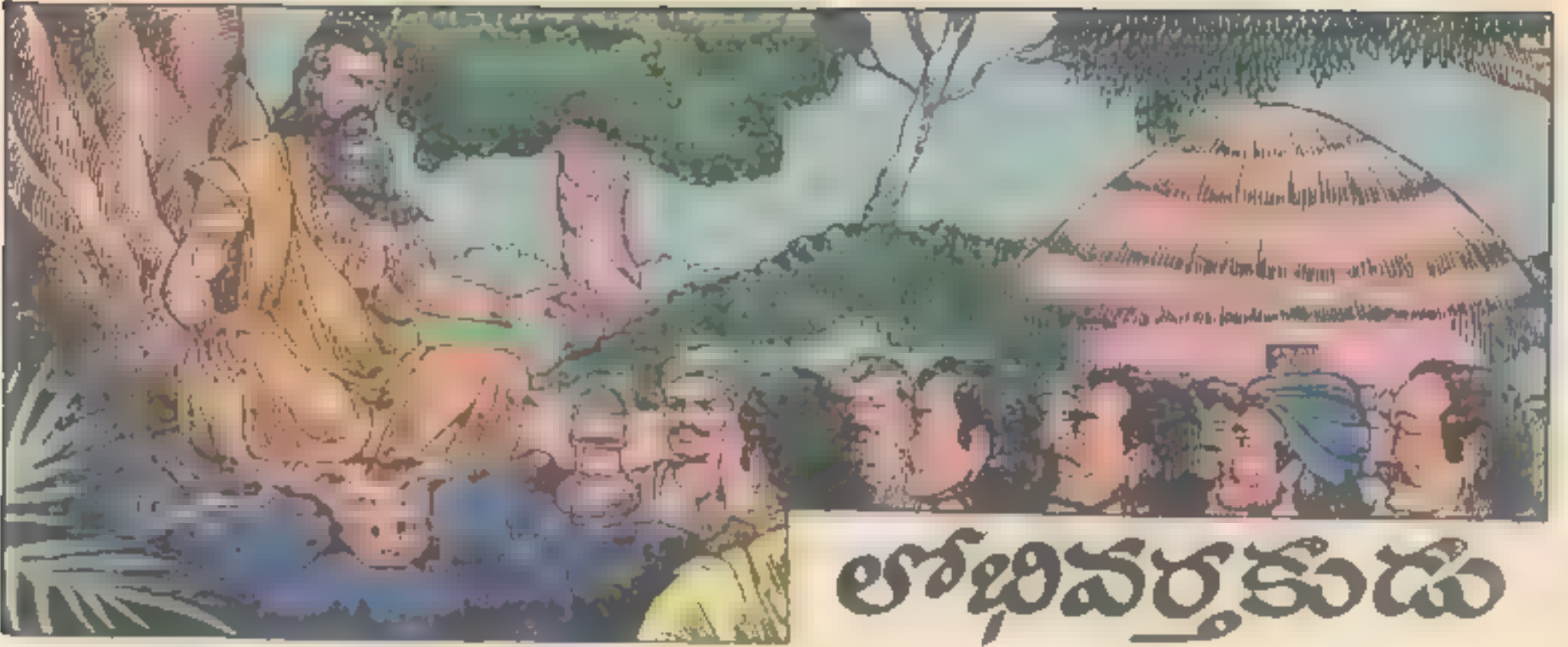
ఆ మాటలకు అందరూ అశ్చర్యపోతూ చూసేంతలో రుద్రాక్షుడు, "చంద్రహాసా! అలౌకికవిషయాల్లో నేను ఏదో కొంత జ్ఞాన సముపార్జన చేశాను. అలాంటి నేను అలౌకికవిషయాల్లో అవసరానికి మించిన జోక్యం కల్పించుకుంటూ, చాలామందికి బాధ కలిగించాను. అందువల్ల, నా నిజ

రూపం మరుగునపడిపోయింది. ఆ సంగతి మీలో చాలామంది గుర్తించే వుంటారు. అవునా?" అన్నాడు.

ఆ ప్రశ్నకు ఎవరూ వెంటనే జవాబివ్వలేదు. కొంతసేపటికి రుద్రాక్షుడు మందహాసంచేసి, "మంత్రి మార్తాండుడు, శిల్పి మల్లాణాచారి ద్వారా, మరుగయి పోయిన నా నిజరూపాన్ని వెతికి తీసి, నాకు ఎంతో మహిమకారం చేశాడు. ఆయన వంటి సమర్థులైన మంత్రులూ, ఇతర రాజోద్యోగులూ నీకు సహాయంగా వుండగా, నా అవసరం ఇక ఈ రాజ్యానికి లేదు. వెలుగులోకి వచ్చిన, నా నిజరూపం మళ్ళీ మకిలిపట్టి పాడైపోకుండా వుండాలంటే — భగవదారాధనకు మించి నేను చేయగలిగింది మరొకటి లేదు. నన్ను తీర్థయాత్రలకు పంపి ఏర్పాట్లు ఇప్పుడే చేయించు," అన్నాడు.

ఆ మర్నాడే రుద్రాక్షుడు రాజప్రసాదం విడిచి, తీర్థయాత్రలు చేసేందుకు బయలుదేరి వెళ్ళిపోయాడు.

లోభివర్తకుడు

ఒకానొక గ్రామ సమీపంలోని ఫలవృక్ష లున్న పెద్ద తోటలో, ఒక యోగి పర్లకాల నిర్మించుకుని నివసిస్తూండేవాడు. ఆయనకు చాలామంది శిష్యులున్నా, దాదాపు అందరూ ఆధ్యాత్మిక విషయాలపట్లకన్న, ప్రాపంచిక విషయాలపట్లే ఎక్కువ ఆసక్తి చూపేవారు. అయినా, యోగి వారికి సుఖశాంతులతో జీవించేందుకు అవసరం అయిన సలహాలు యిస్తూండేవాడు.

ఆయన శిష్యుల్లో ఒక వర్తకుడుండే వాడు. అతడు కరుడుకట్టిన లోభి; పరమ దురాశాపరుడు. లక్షలకొద్దీ ఆస్తి గడించినా, ఒక్కపైసా చేజారిపోవడం జరిగితే, ఆ నష్టం పూడ్చుకోవాలన్న కసితో, ఒక పూట తిండి మానేసేవాడు. మిత్రుల్ని భోజనానికి పిలవడం కానీ, ఏ ధర్మ కార్యానికైనా చందా యివ్వడం గానీ, అతడేనాడూ చేసి ఎరగడు.

ఎప్పుడూ దిగులుగా, దీర్ఘలోచనలో వున్నవాడిలా కనిపించే వర్తకుణ్ణి, యోగి అప్పడప్పుడూ, "నువ్వు నవ్వగా ఎప్పుడూ చూడలేదు. కారణం ఏమిటి?" అని అడిగేవాడు.

■ ప్రశ్నకు వర్తకుడు మరింత దిగులుగా ముఖంపెట్టి, "స్వామీ, సంతోషంగా నవ్వేందుకేం వున్నది గనక! లోకమంతా దుష్టులమయంగదా. నేనెంత శ్రమించినా, అందుకు తగిన ప్రతిఫలం మాత్రం కరువై పోతున్నది." అనేవాడు.

యోగి అనేకసార్లు, అతడికి —నువ్వు లేనిపోని భయాలతో కుంగిపోతున్నావని చెప్పి చూశాడు. లోకంలో ఎందరో పేద వాళ్ళున్నారు. వాళ్ళు వున్నంతలో తృప్తి పడి కాలం గడిపేస్తున్నారు. నువ్వు కూడా, నీ భోరణి మార్చుకుంటే సుఖంగా కాలం వెళ్ళి బుచ్చగలవు; అని బోధచేశాడు.

అయినా, వర్తకుడిలో చిన్న మెత్తు మార్పు
రాలేదు.

ఇలా కొంతకాలం గడిచాక యోగి
జబ్బుపడ్డాడు. ఒకనాడు ఆయన శిష్యు
లందరినీ దగ్గరికి పిలిచి, “త్వరలోనే
నేను దేహం చాలించబోతున్నాను.
మీరంతా సుఖంగా వుండాలన్నది, నా
దీవెన. మీరు ఎల్లవేళలా దేవుడిపై
అచంచల విశ్వాసం గలిగి వుండండి.
అది మీకు జీవితంలో సుఖశాంతులు
కలిగిస్తుంది. అయితే, అఖరుసారిగా, మీ
సమస్యల గురించి, నా సలహా ఏదైనా
అవసరం అనుకుంటే, ఒక్కొక్కరే నా
దగ్గరకు రండి,” అని చెప్పాడు.

యోగి ఆరోగ్యపరిస్థితి శిష్యులకు చాలా
ఆందోళన కలిగించింది.

కొంతసేపు తరవాత ఒక్కొక్కరుగా
యోగిని దర్శించి, తమను దీవించవలసిం
దిగా మాత్రం కోరారు.

కట్టకడపట ఆయనను చూడవచ్చిన
లోభివర్తకుడు, “స్వామీ, నేనడిగినది
ఏదైనాసరే యిస్తానని ముందుగా వాగ్దానం
చెయ్యండి,” అని కోరాడు.

యోగి యిక ప్రశాంతంగా కన్ను
మూయాలన్న ఆత్మతలో వున్నాడు. ఆ
కారణం వల్ల, ఆయన వర్తకుణ్ణి త్వరగా
పంపివేయాలనుకుని, అతడడిగినదానికి
సరే అన్నట్టు తల వూపాడు.

లోభి వర్తకుడప్పుడు, “స్వామీ, మీ
పాత శిష్యుల్లో ఒకరు, తమకు కొన్ని
అద్భుతశక్తులు కలవని చెప్పాడు. ఇను
మును బంగారంగా మార్చగలరట. ఆ
శక్తిని నాకు ప్రసాదించండి!” అన్నాడు.

ఆ కోర్కె విని మరణదశలో వున్న
యోగి వెలవెలపోయి, “అయ్యో! అలాంటి
శక్తి నాకున్నదనుకుంటున్నావా? కాని
ఒకటి గుర్తుంచుకో. ఒకవేళ అలాంటి శక్తి
నువ్వు సంపాదించగలిగితే, మరింత
మనోజ్ఞభక్తు గునికాగలవు. కనక, నీకు
నిజంగా మేలు చేయగల దానికోసం నన్ను
దుగు,” అన్నాడు.

“అలా కాదు, స్వామి! ఒక సారి ఆ రహస్యం తెలుసుకున్నాక, లోకంలో నా అంతటి సుఖి మరొకడుండడు. మరింత బంగారం, మరింత సుఖం!” అన్నాడు లోభి వర్తకుడు ధీమాగా.

యోగి యిక అతడికి నీతిబోధ చేసి నందువల్ల ఇసుమంత ప్రయోజనం కూడా వుండదని గ్రహించాడు. తక్షణమే వర్తకుణ్ణి అక్కణ్ణించి పంపివేసేందుకు, ఒక మంత్రం చెప్పి, “ఎలాంటి ఇనుమునైనా సరే తాకి, యీ మంత్రాన్ని నూరుసార్లు జపించు. వెంటనే అది బంగారమై పోతుంది,” అన్నాడు.

ఆ తరవాత కొద్దిసేపటికి యోగి మరణించాడు. ఆయన శిష్యులందరిలో, లోభి

వర్తకు డొకడే ఎంతో సంతోషంగా కనబడ్డాడు.

ఇది చూసిన యితర శిష్యులు, “యోగి స్వామి, యితడికి, దైవదర్శనం సులభ సాధ్యం చేసే అపురూపమైన మంత్రాన్నేదో ఉపదేశించి వుంటాడు. మనకా అదృష్టం లేకపోయింది. స్వామికి, అతడిపట్ల అంత ఆదరం కలగడానికి, ఏదో బలమైన కారణం వుండి వుంటుంది,” అనుకున్నారు.

వారం రోజుల తరవాత లోభి, తుక్కు ఇనుము కొనుక్కువచ్చేందుకు బజారుకు వెళ్ళాడు. అక్కడి వ్యాపారి దానికి చెప్పిన ధర లోభికి చాలా అధికం అన్న అభిప్రాయం కలిగింది. ధర తగ్గుముఖం పట్టే

వరకూ అగి చూడడం తెలివైనపని—
అనుకున్నాడతడు.

■ తరవాత వారం, వారం బజారుకు వెళ్ళి దాని ధర విచారించసాగాడు. ధరలో మార్పేమీ లేకపోవడంతో లోభి. “ఈ తుక్కు ఇనుం బంగారంగా మారబోతున్నది గనక, ఎక్కువ ధరపెట్టి కొన్నా నష్టం ఏమీ వుండదు. అయినా, యీ వర్తకుడికి అధిక లాభం ఎందుక్కలిగించాలి? మరి కొంత కాలం వేచిచూస్తాను.” అనుకున్నాడు.

ఈ విధంగా రెండు సంవత్సరాల కాలం గడిచిపోయింది. ఏ కారణం వల్లనో తుక్కు ఇనుం ధర హఠాత్తుగా పడి పోయింది.

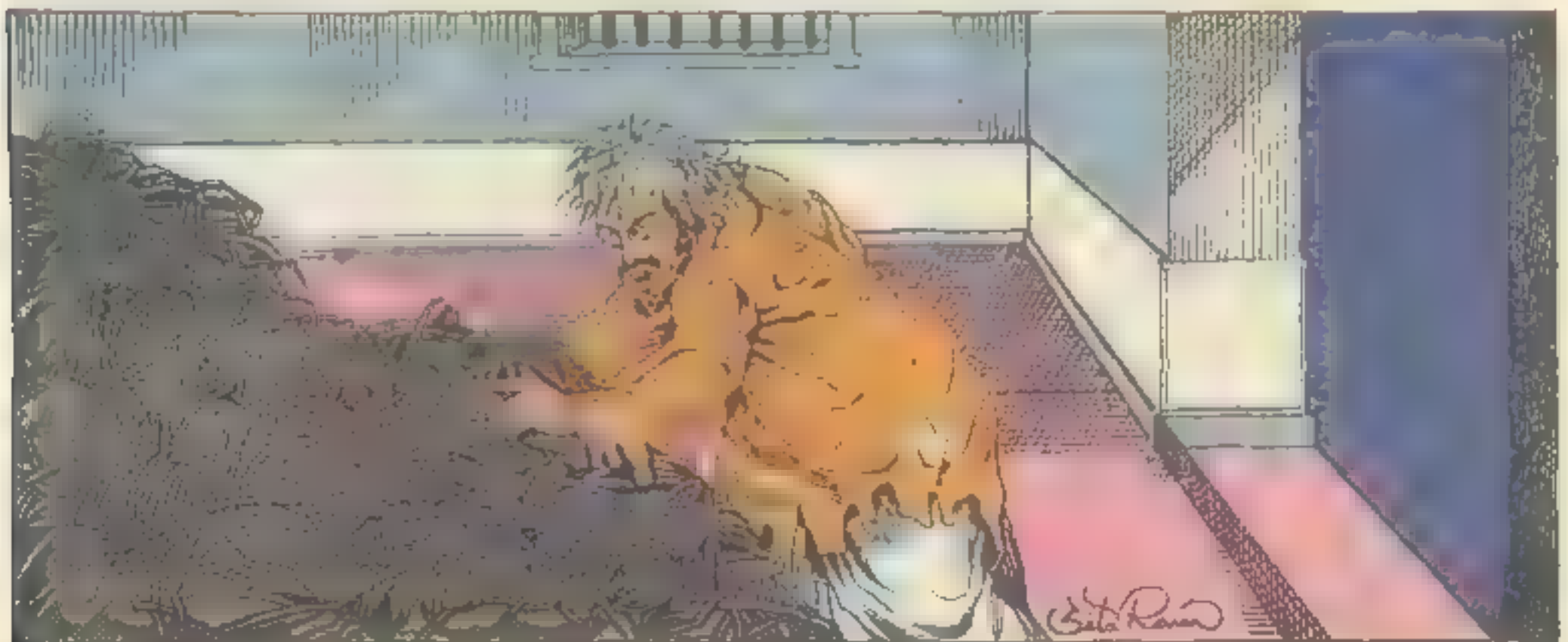
లోభి వర్తకుడు బజారుకు వెళ్ళి, బండ్లకొద్దీ తుక్కు ఇనుము కొని దాన్ని ఇంటికి చేర్చాడు. అదంతా బంగారం కాబోతున్నది గనక, దాని రక్షణకుగాను ఇంటి మరమ్మతులు ప్రారంభించాడు. ఇందుకు గాను చాలామంది కాపీ పని వాళ్ళనూ, మేస్త్రీలనూ నియమించాడు. ఇసుకా, సున్నం, రాళ్ళలాటి వాటి

కొనుగోలు కిందా, పనివాళ్ళకు కూలి రూపంలో, అతడు చాలా ధనం వ్యయం చేశాడు.

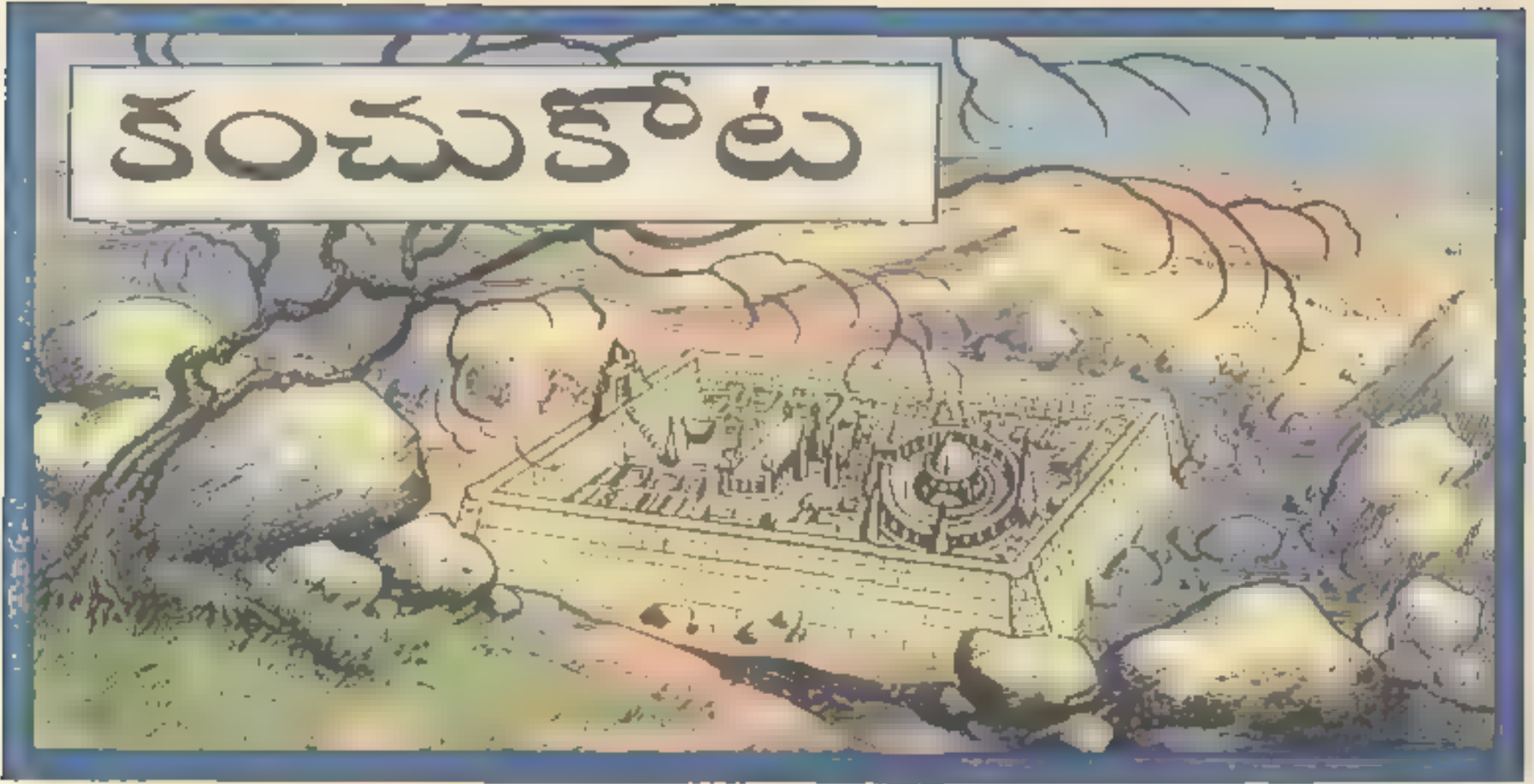
అఖరుకు ఒకనాటి రాత్రి లోభి, తాను కొని తెచ్చిన తుక్కు ఇనుం మధ్య కూర్చుని మంత్రోచ్ఛారణ చేయబోయాడు. కాని, మంత్రం గుర్తురాలేదు. అతడు నిరాశతో జుట్టు పీక్కుని, తల గోడకేసి కొట్టుకుంటూ మంత్రం గుర్తు చేసుకునేందుకు ఎంతగానో ప్రయత్నం చేశాడు. కాని, ప్రయోజనం కలగలేదు!

లోభి చేసిన పొరబాటుమంటే—ఈ రెండు సంవత్సరాలకాలంలో, తుక్కు ఇనుము ధర తగ్గుదలా, పెరుగదలలను గురించిన ఎడతెగని అలోచనలలో మునిగి తేలుతూ, మంత్రాన్ని పూర్తిగా మరిచి పోయాడు.

ఆ తరవాత కొద్ది రోజులకే అతడికి మతి స్థిమితం తప్పింది. బతికినన్నాళ్ళూ, తుక్కు ఇనుమును కాపలాకాస్తూ కాలం గడిపాడు.

కంచుకోట

16

[కంచుకోటకు వెళ్ళేందుకు రుద్రపురం రాజైన శివసింహుడు చంద్రవర్మకు నహాయపడ్డాడు. చంద్రవర్మ నలుగురు రాజోద్యోగులనూ, కొందరు సైనికులనూ వెంటబెట్టుకుని పడమటి దిక్కుగా బయలుదేరాడు. మార్గంలో వారికి ఒక శిథిలనగరం కనబడింది. అక్కడ కనిపించిన శాసనం ద్వారా అది కరవీరపురం అని చంద్రవర్మ తెలుసుకున్నాడు. తరవాత—]

కరవీరపురం శిథిలాలను దాటి పడమటి దిక్కుగా కొంతదూరం ప్రయాణించిన తరవాత హఠాత్తుగా, చంద్రవర్మ మార్గాన ఎత్తయిన పర్వతాలు కనిపించినై. ఆ పర్వతాలను దాటి అవతలి నైపుకు చేరటం కఠిన సమస్యగా పరిణమించింది. పర్వత ప్రాంతమంతా ఎగుడుదిగుడు రాళ్ళ మయం. ఆహారపదార్థాలను మోసుకు వస్తున్న కంచరగాడిదలు కాలాని పర్వత

పైభాగాన్ని చేరేందుకు ఏమాత్రం అవకాశం లేదు.

“ఎవరు మోయగలిగినన్ని ఆహార ధాన్యాలు వాళ్ళు భుజాన వేసుకుని కొండ ఎక్కటం ఒకటే మనకున్న మర్గాంతరం. కంచరగాడిదలను ఈ అడవిలో వదలవలసిందే,” అన్నాడు చంద్రవర్మ.

దీనికి మొదట్లో శివసింహుడు పంపిన నలుగురు రాజోద్యోగులూ అభ్యంతరం

‘చందమామ’

మనం కొండ పైకి తాళ్ళతో ఎలా లాగ గలం? కనుక కొంత అహర ధన్యాన్ని, కంచరగాడిదలనూ ఈ అడవిపాలు చేయవలసిందే, తప్పదు!" అన్నాడు చంద్రవర్మ.

ఈ చెప్పినదానికి అ నలుగురు రాజో ద్యోగులూ తప్ప తతిమ్మావాళ్ళు ఆమోదం తెలిపారు.

ఆ వెంటనే గాడిదల మీద నుంచి బరువులు దించి, వాటిలో ఎవరు మోయ గలిగినన్ని వాళ్ళు మూటలు కట్టుకుని, వాటిని తల మీదా, భుజాల మీదా ఎత్తుకుని అందరూ నెమ్మదిగా కొండ ఎక్కటం ప్రారంభించారు.

ఈ కొండ ఎక్కే ప్రయత్నం సూర్యో దయం వేళ ప్రారంభమయింది. సరిగ్గా మిట్టమధ్యాహ్నం వేళకు వాళ్ళు కొండ మీద ఒకానొక చదును ప్రదేశాన్ని చేరారు. అక్కడ అన్నాలు వండుకు తిని, కొంచెం సేపు విశ్రాంతి తీసుకున్న తరవాత, తిరిగి కొండ ఎక్కే పని ప్రారంభమయింది. సాయంకాలమై సూర్యాస్తమయం ఒకటి రెండు ఘడియల్లో అవుతుందనగా వాళ్ళు కొండ శిఖరాన్ని చేరారు.

అందరికన్న ముందుగా శిఖరాన్ని చేరిన చంద్రవర్మ. దేవలుడూ తమ కంట బడిన అద్భుత దృశ్యం చూసి

చెప్పారు. "కొండ అవతల ఏమున్నదో మనకు ఏమాత్రం తెలియదు. బహుశా అక్కడ అహరపదార్థాలు లభ్యం కాక పోవచ్చు. అలాంటప్పుడు కంచరగాడిదల మీద వున్న అహర ధన్యాల్లో ఎక్కువ భాగం అడవిలో వదిలిపెట్టి, కేవలం మనిషి మోయగలిగినన్ని మాత్రమే తీసు కుని, కొండ అవతలికి వెళ్ళటం ప్రమాద కరం." అన్నారు వాళ్ళు.

"ఈ కొండ ఎక్కేందుకు ఎక్కడా కాలిబాట కూడా వున్నట్టు లేదు. మనమే తాళ్ళు పట్టుకుని వాటి ఆసరాతో అతి కష్టం మీద కొండ ఎక్కవలసి వుంటుంది. అలాంటప్పుడు కంచరగాడిదలను కూడా

మహానందం పొందారు. కొండకు దిగువగా వారికి ఒక మహానగరం కనిపించింది. ఆ నగరంలోని ఎత్తయిన భవనాల మీద సూర్యకాంతిపడి కళ్ళకు మిరుమిట్లుకొలుపుతున్నది. నగరానికి, కొండ కూమధ్యనున్న ప్రదేశంలో పండ్లకోటలూ, పంటపొలాల్ూ సమృద్ధిగా వున్నవి.

ఈ నగరం ఎవరిది? దీని పేరేమిటి? అని చంద్రవర్మ ఆశ్చర్యపడుతున్నంతలో రాజోద్యోగుల్లో ఒకడు వారిని సమీపించి, దిగువనున్న నగరం కేసి చూసి, సంతోషంతో ఉక్కిరిబిక్కిరైపోతూ, "శివపురం! శివపురం!" అని కేకలు పెట్టాడు.

"ఇది శివపురం అని నీకెలా తెలుసు? ఈ పట్టణానికి లోగడ ఎప్పుడైనా వెళ్ళావా?" అని చంద్రవర్మ అతణ్ణి అడిగాడు.

"అయ్యా, ఈ శివపురంలో కొంత కాలం కిందట ఓ నెల రోజులపాటు వున్నాను. ఇది రుద్రపురరాజ్యానికి పడమటి సరిహద్దు మీద వున్న పట్టణం. అతరవాత అంతా పెద్ద ఎడారి. ఈ శివపుర నగరానికి రాజప్రతినిధిగా వుంటున్న వీరమల్లుడు అనబడే ఆయన కూడా నాకు తెలుసు," అన్నాడు రాజోద్యోగి.

"అయితే, నీకు రుద్రపురాన్నుంచి, ఈ పట్టణానికి వెళ్ళే మార్గం బాగా తెలుసు

నన్నమాట! ఆ మాట నాతో ఎన్నడూ అనలేదే!" అన్నాడు చంద్రవర్మ అనుమానంగా.

ఆ ప్రశ్న వింటూనే రాజోద్యోగి కొంచెం బెదురుకుని, "అయ్యా, నేను క్రితంలో ఈ పట్టణానికి వచ్చిన మార్గం యిది కాదు. రాజధానినగరం రుద్రపురం నుంచి, ఈ శివపురానికి మరేదో మార్గం కూడా ఒకటి వున్నది. అది ఇప్పుడు నాకు బాగా గుర్తు లేదు," అన్నాడు.

చంద్రవర్మ, రాజోద్యోగితో యిలా మాట్లాడుతున్నంతలో కొండకింది నుంచి భేరి మోగిన ధ్వని వినబడింది. ఆ వెంటనే దానికి ప్రత్యుత్తరంగా పట్టణ ప్రాకారం

లోని ఒక బురుజు మీది నుంచి భీకర మైన ఢంకా నినాదం మార్మోగింది. ఆ క్షణంలోనే విల్లంబులూ, ఈటెలూ ధరించిన కొందరు సైనికులు బురుజు మీదికి వచ్చారు.

తమను శత్రువులుగా భావించి నగర రక్షకులు ఈ సంకేతాలతో హెచ్చరికలు చేసుకుంటున్నారని చంద్రవర్మ గ్రహించాడు. బురుజు మీద వున్న సైనికులు తమ మీద బాణాలు ప్రయోగించకముందే తాము మిత్రులమని వాళ్ళకు తెలియ చెప్పటం అవసరం అని ఆతడికి తోచింది. వెంటనే చంద్రవర్మ ఒక తెల్లగుడ్డను తన కత్తి మొనతో పైకెత్తి గాలిలో అటూ ఇటూ పూపాడు.

బురుజు మీదికి వచ్చిన సైనికులు ఒక క్షణకాలం కొండ శిఖరానికేసే చూస్తూ నిలబడిపోయారు. అంతలో అజానుబాహుడైన ఒక వ్యక్తి సైనికులను తొలగితోసుకుంటూ ముందుకు వచ్చి, విల్లు ఎక్కుపెట్టి, చంద్రవర్మ కేసి బాణం వదిలాడు. రిప్పుమనే శబ్దంతో బాణం వచ్చి చంద్రవర్మకు కొద్ది దూరాన భూమిలో గుచ్చుకుపోయింది. దానికి ఒక కాయితం కట్టబడి వున్నది.

చంద్రవర్మ అత్రంగా బాణం అందుకుని, దానికి కట్టివున్న కాయితాన్ని విప్పి చదివాడు. శివపురం కోటబురుజుల రక్షకదళనాయకుడు, తమ పేరూ, ఊరూ, ఆ ప్రాంతాలకు ఏం పని మీద వచ్చింది

తెలపవలసిందిగా ఆడుగుతున్నాడు. వెంటనే జవాబు రాకపోతే, శత్రువులుగా భావించి సర్వనాశనం చేయగలనని హెచ్చరించాడు.

చంద్రవర్మ, రుద్రపురం రాజు శివసింహుడు తనకు యిచ్చిన అజ్ఞాపత్రాన్ని బాణానికి కట్టి, దానిని కోట బురుజు మీద పడేలా వదిలాడు. కొద్దిసేపటికల్లా బురుజుమీద కోలాహలం బయలుదేరింది. చంద్రవర్మనూ, అతడి అనుచరులనూ అహ్వానిస్తున్న సూచనగా సైనికులు జయ జయ ధ్వనాలు చేశారు.

కొండ మీది నుంచి నగరం వైపుకు వున్న రాతిమెట్లు మీదుగా చంద్రవర్మ, అతడి వెంట వున్నవారూ నడిచి, కొద్ది

సేపటికల్లా, కోట చుట్టూ వున్న అగడ్తను చేరారు. అసరికి అక్కడికి కొందరు సైనికులు వచ్చి గుమిగూడారు. చంద్రవర్మ వారిని చూస్తూనే, అశ్చర్యానందాలతో ఉక్కిరిబిక్కిరైపోయాడు. అందుకు కారణం: సైనికులకు ముందుగా సేనానాయకుడి దుస్తుల్లో సుబాహుడు అతడి కంటబడటం!

సుబాహుడు కూడా తమ యువరాజైన చంద్రవర్మను తృటిలో గుర్తించగలిగాడు. అ వెంటనే అతడు చంద్రవర్మకు హెచ్చరికగా చేయి వూపాడు. దాని భావం: తాము ఒకరి నొకరు గుర్తించినట్టు ఇతరులకు తెలియనివ్వకూడదని. చంద్రవర్మ ఆ సూచనను గ్రహించి, చకచకా ముందుకు

నడిచి, సుబాహుణ్ణి సమీపిస్తూ, సగౌరవంగా అతడికి నమస్కరించి, "మీరు శివపుర సేనానాయకులా? నేను రాజప్రతినిధి వీరమల్లుగారిని కలుసుకోవలసి వుంది. వారితో కొన్ని ముఖ్య విషయాలు మాట్లాడాలి," అన్నాడు.

"అదెంత పని. ముందుగా మీకూ మీ అనుచరులకూ ఇక్కడ విడిదీ. భోజన సదుపాయాలూ ఏర్పాటు చేయనివ్వండి. విశ్రాంతి తీసుకున్న తరువాత మీరు రాజప్రతినిధిని చూడవచ్చు." అంటూ సుబాహుడు తన వెంటవున్న సైనికులకు చంద్రవర్మ పరివారాన్ని ఒప్పగించాడు.

సైనికులూ, చంద్రవర్మ అనుచరులూ కోటలోకి వెళ్ళిపోగానే, సుబాహుడు ఎంతో భక్తిగా చంద్రవర్మకు నమస్కరించి, "మహారాజా! నేను చాలా అదృష్టవంతుణ్ణి. ఈ జన్మలో తిరిగి మీ దర్శనభాగ్యం లభిస్తుందని అనుకోలేదు. ఇంటికి వెళ్ళి అన్ని సంగతులూ మాట్లాడుకుందాం, రండి," అంటూ కోటలోకి దారి తీశాడు.

చంద్రవర్మ సుబాహుడి ఇంటికి వెళ్ళిన కొద్దిసేపటికల్లా, అతణ్ణి గురించి సర్వం తెలుసుకున్నాడు. అనాడు సర్పకేతుడి సైనికుల బారిపడకుండా తప్పించుకునేందుకు చంద్రవర్మతోపాటు నదిలోకి దూకిన తరువాత, సుబాహుడు ఒకానొక కొండలోయలో ఒడ్డుకు చేరి, కొన్నాళ్ళ తరువాత ధీరమల్లుణ్ణి ఆ కొండల్లోనే కలుసుకున్నాడు. సర్పకేతుడితో జరిగిన అఖరిపోరాటంలో ధీరమల్లుడు ఓడిపోయి, మిగిలిన కొద్దిమంది అనుచరులతో అడవుల్లో తలదాచుకోవలసి వచ్చింది. కొన్నాళ్ళకు అందరూ కలిసి రుద్రపురం రాజైన శివసింహుడి కొలువులో చేరి, ఆయన పంపగా శివపురానికి వచ్చారు. శివసింహుడి కొలువులో చేరేప్పుడే ధీరమల్లుడు, తన పేరు వీరమల్లుడని చెప్పుకున్నాడు. ప్రమాదవశాన తన ఉనికి సర్పకేతుడికి

తెలియకుండా వుండగలందులకే అతడి పని చేశాడు.

చంద్రవర్మ కూడా సుబాహుడితోపాటు తను నదిలో దూకిన తరవాత, జరిగిన సంఘటనలన్నీ అతడికి వివరంగా చెప్పాడు. అంతా చెప్పిన తరవాత చంద్రవర్మ తను ప్రస్తుతం బయలుదేరిన పనిని గురించి చెప్పతూ, కంచుకోట పేరు తేగానే, సుబాహుడు నివ్వెరపోయాడు.

“మహారాజా! మనకు కష్టకాలం పోయి, అదృష్టకాలం సమీపిస్తున్నది. అసలు సంగతి సేనాని ధీరమల్లుడు పట్టణంలో లేడు. ఈ సంగతి మరెవరికీ తెలియకుండా రహస్యంగా వుంచాము. సర్పకేతుడు సైన్యాన్ని వెంటబెట్టుకుని కంచుకోట ప్రాంతానికి వెళుతున్నట్టు మాకు తెలిసింది. అతడి బలాబలా లేమిటో తెలుసుకుని, సాధ్యమైతే అతణ్ణి మార్గమధ్యంలో నాశనం చేసేందుకు సేనాని ధీరమల్లుడు రహస్యంగా కొంత సైన్యాన్ని వెంటపెట్టుకుని రెండు రోజుల క్రితం నగరాన్నుంచి బయలుదేరి పోయాడు,” అన్నాడు సుబాహుడు.

సర్పకేతుడి పేరు వింటూనే చంద్రవర్మ ఉద్రేకంతో వూగిపోయాడు. అది గ్రహించిన సుబాహుడు, “మహారాజా! ఈనాడు సర్పకేతుడు మన వీరపురానికి గాక,

మొత్తం మాహిష్మతిరాజ్యానికే చక్రవర్తి. యశోవర్ధన చక్రవర్తి మరణించాడు. ఆయన పెద్దకుమారుడు తపోవర్ధనుడు విరాగియై అడవులు పట్టిపోయాడు. తను సహాయం చేస్తానని నమ్మించి, గుణవర్ధనుడితో తన అవసరం తీరిపోగానే, సర్పకేతుడు అతణ్ణి చంపి, మాహిష్మతిరాజ్యానికి పట్టాభిషేకం చేసుకున్నాడు,” అన్నాడు.

“ఇంత రాజ్యం వుండి ■ దుష్టుడికి యింకా ధనదాహం తీరలేదన్నమాట, కంచుకోటలో వున్న సంపదలకోసం బయలుదేరాడు!” అన్నాడు చంద్రవర్మ కటువుగా.

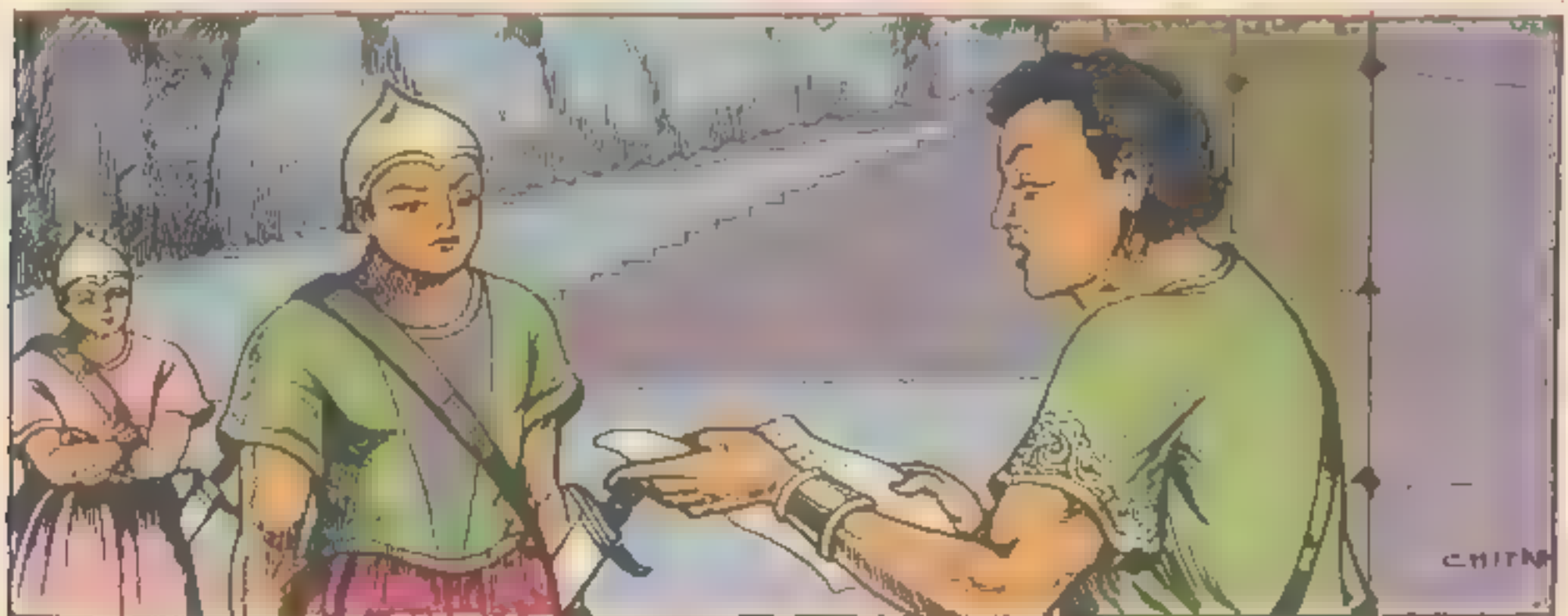
“సర్పకేతుడి ఈ జైత్రయాత్రకు ఒక్క ధనదాహమే కాక, రాజ్యకాంక్ష కూడా కారణం అయి వుంటుంది. ఏది ఏమైనా వాడు హఠాత్తుగా ఈ శివపురం మీద దాడి చేయకపోవటం అదృష్టం అనుకోవాలి. చారుల ద్వారా మాకే ముందుగా, వాడే మార్గాన పోతున్నదీ తెలిసింది.” అన్నాడు సుబాహుడు.

సుబాహుడు యిలా మాట్లాడుతున్నంతలో దూత ఒకడు హడావిడిగా అక్కడికి వచ్చి అతడి చేతికి ఒక పత్రం యిచ్చాడు. సుబాహుడు దాన్ని విప్పి చదువుతూనే వెల వెల పోయి, పూర్తిగా చదివిన తరువాత పత్రాన్ని చంద్రవర్మ చేతికి అందించాడు.

చంద్రవర్మ ఆ పత్రాన్ని చదివాడు. అది సేనాని ధీరమల్లుడు సుబాహుడికి రాసింది. అందులో వున్న విషయం యిది: ధీరమల్లుడు తన కొద్ది సైన్యంతో, సర్పకేతుడి గొప్ప సైన్యసమూహాన్ని శివపురానికి ఉత్తరంగా వున్న ఎడారి ప్రదేశంలో

కలుసుకున్నాడు. సర్పకేతుడి వెంట వున్న అన్ని వేలమంది సైనికులతో, తను ముఖా ముఖాని పోరాడటం ఎంతో ప్రమాదకరం అని అతడు గ్రహించి వెనుతిరగబోయేంతలో, సర్పకేతుడికి ఈ సంగతి కాస్తా తెలిసిపోయింది. అతడు కొంత సైన్యాన్ని వెంటపెట్టుకుని ధీరమల్లుడి వెంటబడ్డాడు. ధీరమల్లుడు తన కొద్దిపాటి సైన్యంతో శివపురం కేసి పారిపోయి వస్తున్నాడు. ఆ కారణంవల్ల సుబాహుణ్ణి నగరంలో కొద్దిపాటి సైన్యాన్ని వుంచి, మిగిలిన సేనతో వెంటనే తనకు సహాయం రావలిసిందిగా అతడు కోరాడు.

“ఇది అనుకోని దుర్ఘటన, మహారాజా! సేనాని ధీరమల్లుడు ఈ నగర రక్షణలను చేరుకోకముందే, సర్పకేతుడితో అతడికి యుద్ధం తప్పక పోతే, అది మొదట ధీరమల్లుడి ఓటమికి, తరువాత ఈ నగర నాశనానికి దారి తీస్తుంది. మనం సేనతో అతడికి రక్షణగా వెళ్ళటం మంచిది,” అన్నాడు సుబాహుడు. —(జంకావుంది)

నాగకన్య

పట్టువదలని విక్రమార్కుడు చెట్టు వద్దకు తిరిగి వెళ్ళి, చెట్టుపై నుంచి శవాన్ని దించి భుజాన వేసుకుని, ఎప్పటిలాగే మౌనంగా శ్మశానం కేసి నడవసాగాడు. అప్పుడు శవంలోని బేతాళుడు, “రాజా, ఇంత నిశితాత్రివేళ, ఏ స్వప్రయోజనాన్ని ఆశించి యిలా శ్రమలపాలవుతున్నావో అర్థం కావడం లేదు. కాని, ఒక సంగతి గుర్తుంచుకో! లోకంలో ఎందరో అమాయకులు, వచ్చిన అవకాశాన్ని ధీరచంద్రుడిలా జారవిడుచుకుంటారు. నువ్వు, అలాంటి వాడివేమోనన్న అనుమానం కలుగుతున్నది. అతడి కథ చెబుతాను, శ్రమ తెలియకుండా విను,” అంటూ యిలా చెప్పసాగాడు.

ఒక రోజున కొముది అనే నాగకన్య, తొలిసారిగా పాతాళం నుంచి బయటికి వచ్చి, ఒక నదీతీరాన మానవరూపంలో

బేతాళ కథలు

విహరించసాగింది. భూలోకపు వాతావరణం ఆమెకెంతో ఆహ్లాదకరంగా వున్నది.

“ఆహా! మానవులెంత ఆదృష్టవంతులు.” అని అనుకుంటూండగా, ఆమె కంటికి ఒక యువకుడు కనిపించాడు.

ఆ యువకుడి పేరు ధీరచంద్రుడు. ఒకానొకప్పుడు బాగా బతికి, చితికిపోయిన కుటుంబం వాడిది. ప్రస్తుతం వాడి తల్లికి ఆరోగ్యం చెడింది. వైద్యానికి డబ్బు కావాలి. రెండు సంవత్సరాల క్రితం పంటలు పండక చేసిన అప్పు, వడ్డీతో సహా తడిసి మోపెడయింది. ఈ విడుకూడా, గత సంవత్సరం పండిన పంటలు ఇంటి ఖర్చులకు చాలక, మరి కొన్ని

అప్పులు చేశాడు. అప్పులవాళ్ళ బాధలు భరించలేక, ఆతడి తండ్రి ఆరుమాసాల క్రితం ఇల్లు వదిలి పారిపోయాడు.

ఇక చేసేదిలేక ధీరచంద్రుడు వారం రోజుల కిందట తాతలనాటి ఇంటిని అప్పులు తీర్చడం కోసం అమ్మేశాడు. దురదృష్టవశాత్తూ, ఆ రాత్రే వాడింట్లో దొంగతనం జరిగింది. డబ్బు పోయింది. ఇల్లు కొన్నవాడు, ఖాళీ చేయడానికి వారం రోజులు వ్యవధి యిచ్చాడు. అది యీ రోజుతో ముగుస్తుంది!

రోగిస్థితల్లి, అప్పులబాధ—ఈ రెంటికి తోడు, నిలువ నీడలేని పరిస్థితి! రేపటి నుంచి ఏమి చేయాలి, అన్న దిగులుతో ధీరచంద్రుడు, నది పడ్డుకు వచ్చి కూర్చున్నాడు. నాగకన్య కొముది, ధీరచంద్రుడి ముఖంలోని దిగులు గమనించలేదు. వాడి అందాన్ని చూసి ఆచ్చెరువంది, “నరుడి కెంత అందమో!” అనుకున్నది.

కొముది చాలాసేపు వాడినే చూస్తూ నిలబడిపోయింది. ఆలోచనల్లో మునిగి వున్న ధీరచంద్రుడు ఆమెను గమనించలేదు. చివరకు ఆమె వాణ్ణి పలకరించింది.

ధీరచంద్రుడు ఉలిక్కిపడినాగకన్యను చూసి, “ఎవరు నువ్వు?” అని అడిగాడు.

“నా పేరు కొముది. నేనొక నాగకన్యను.” అని ధీరచంద్రుడి విచారాన్ని

గమనించి, "ఎందుకలా వున్నావు?" అని అడిగింది.

ధీరచంద్రు డామెకు తనను గురించి చెప్పుకున్నాడు. అంతా విన్న నాగకన్య. "నేను నిన్ను ప్రేమించాను. నాతోపాటు నాగలోకానికి వస్తావా?" అని అడిగింది.

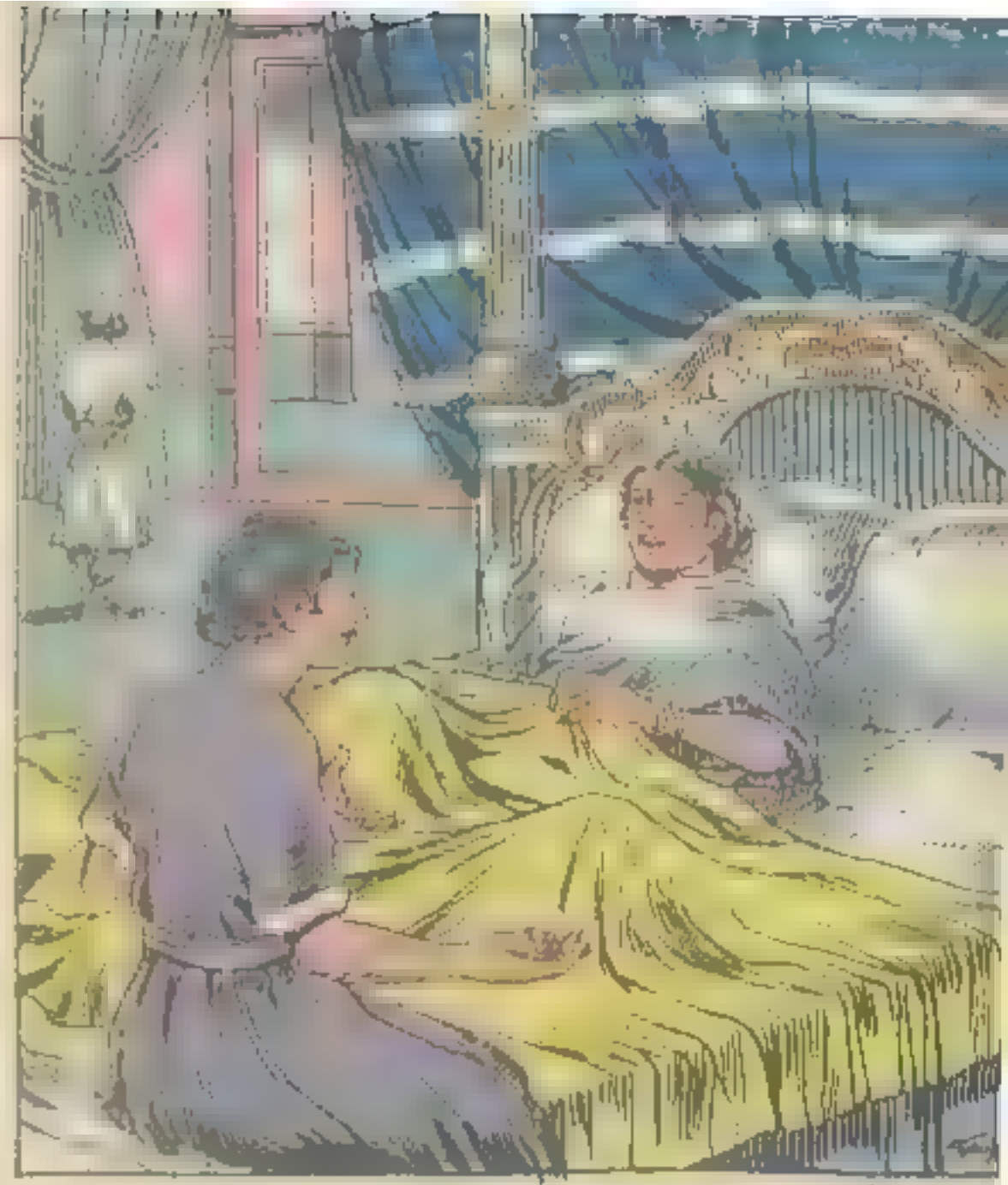
నాగకన్య మాటలకు ధీరచంద్రుడు ఆశ్చర్యపోయి, ఒక క్షణం ఆగి, "నా సమస్యలేవో చెప్పాను గదా? నేనిప్పు డెక్కడికీ రాలేను." అన్నాడు.

నాగకన్య వెంటనే, "నీ సమస్యలు డబ్బుతో ముడివడి వున్నవి. నీ క్కావలసి నంత బంగారం తెచ్చివ్వగలను. ఇక్కడే వుండు!" అని మాయమైంది.

బరిగింది కలా, నిజమా అని ధీర చంద్రుడు ఆలోచించసాగాడు. అయితే, కొద్ది క్షణాల్లో నాగకన్య వాడి ముందు ప్రత్యక్షమై, ఒక మూట యిచ్చింది. అందులో బంగారుకాసులే కాక విలువైన మణులున్నవి.

"ఈ డబ్బుతో, నీ అప్పుల బాధతో పాటు, మరేవైనా బాధ్యతలుంటే నెరవేర్చు కుని, పచ్చే దశమినాటికి నది ఒడ్డుకురా. మూట తప్పావో, నీ కుటుంబాన్ని సర్వ నాశనం చేస్తాను." అన్నది నాగకన్య.

ఆ రోజుతో వాడి జాతకం తిరిగి పోయింది. నాగకన్య యిచ్చిన ధనం

మూటలోని, ఒక్కమణి అమ్మితే, వాడికి లక్షవరహాలు వచ్చాయి. దానితో వాడు అందమైన భవనం కొన్నాడు. అప్పులన్నీ తీర్చేశాడు. దాసదాసీజనాన్ని ఏర్పాటు చేసుకున్నాడు. తల్లికి మంచి వైద్యుణ్ణి కుదిర్చాడు.

ఆ వైద్యుడు వైద్యం ప్రారంభించిన రెండు దినాలకే, ధీరచంద్రుడి తల్లి వ్యాధి తిరుగుముఖం పట్టింది.

అప్పుడామె, కొత్త ఇంటిని, తనకు సేవ చేస్తున్న దాసదాసీలనూ చూసి ఆశ్చర్య పడి. ధీరచంద్రుణ్ణి, "మన పరిస్థితిలో యింత మార్పు ఎలా వచ్చిందిరా, బాబూ?" అని అడిగింది.

ధీరచంద్రుడు ఏమీ దాచకుండా.
జరిగినదంతా తల్లికి చెప్పాడు.

అమె అంతా విని భయంగా, "నాగకన్య
లతో పోతు చాలా ప్రమాదం. నువ్వమెను
ఎలాగైనా వదిలించుకోవాలి. నా తమ్ముడు
శూరగుప్తుడు, నీకేదైనా సలహా యివ్వ
గలడు. వెళ్ళి అడుగు!" అన్నది.

ధీరచంద్రుడి తల్లి, శూరగుప్తుడి పేరు
చెప్పడానికి ఒక కారణం వున్నది.
కష్టాలలో వున్నంతకాలమూ, శూరగుప్తుడు
ధీరచంద్రుడి ఇంటి ఛాయలకు కూడా
రాలేదు. అతడు పరమస్వార్థపరుడు.
అయితే, అతడికి ధీరచంద్రుడికి ఈడైన
కూతురున్నది. ఇప్పుడు ధీరచంద్రుడి

పరిస్థితి బాగుపడింది కనక, తప్పకుండా
తన కూతురును, అతడికిచ్చి పెళ్ళి
చేయాలని భావిస్తాడు! ఇలాంటి సంద
ర్భాలు వచ్చినప్పుడు, స్వార్థపరులు సాయ
పడినట్టుగా, మరెవ్వరూ సాయపడలేరు.

అంతా ధీరచంద్రుడి తల్లి అనుకున్నట్టే
జరిగింది. తన మేనల్లుడు, తనను మించిన
భాగ్యవంతుడయ్యాడని తెలిసి, శూర
గుప్తుడు వాణ్ణి ఎంతగానో ఆదరించి,
సంగతి విని, "నాగకన్యను వదుల్చు
కునేందు కొక ఉపాయం వున్నది. నీ తల్లి
జబ్బు నయం కావడం లేదని, అందుకు
నాగమూలిక కావాలని చెప్పు. నాగకన్య
ఆ మూలిక తేలేదు," అన్నాడు.

దశమినాడు ధీరచంద్రుడు నది ఒడ్డున
నాగకన్యను చూడబోయి, శూరగుప్తుడు
చెప్పమన్నది చెప్పాడు.

నాగకన్య వెంటనే, "నా ఆయువు
వెయ్యి సంవత్సరాలు. నీకు నాగమూలి
కను తెచ్చి యివ్వడం వల్ల, అది సగానికి
సగం తగ్గిపోతుంది. నువ్వు లేని నా జీవితం
వ్యర్థం, అందువల్ల, నా ఆయువు తగ్గి
పోయినా, ఆ మూలిక తెచ్చి యిస్తాను.
దానితో, నరులకు సంబంధించిన ఏ వ్యాధి
అయినా నయమవుతుంది," అన్నది.

అన్నప్రకారం నాగకన్య మూలిక
తెచ్చి ధీరచంద్రుడికి యిచ్చింది. దానితో

తల్లి వ్యాధి నయం చేసుకుని, రానున్న
పార్లమెంటు నాగలోక ప్రయాణానికి సిద్ధం
కమ్మని, వాడితో చెప్పి, వెళ్ళిపోయింది.

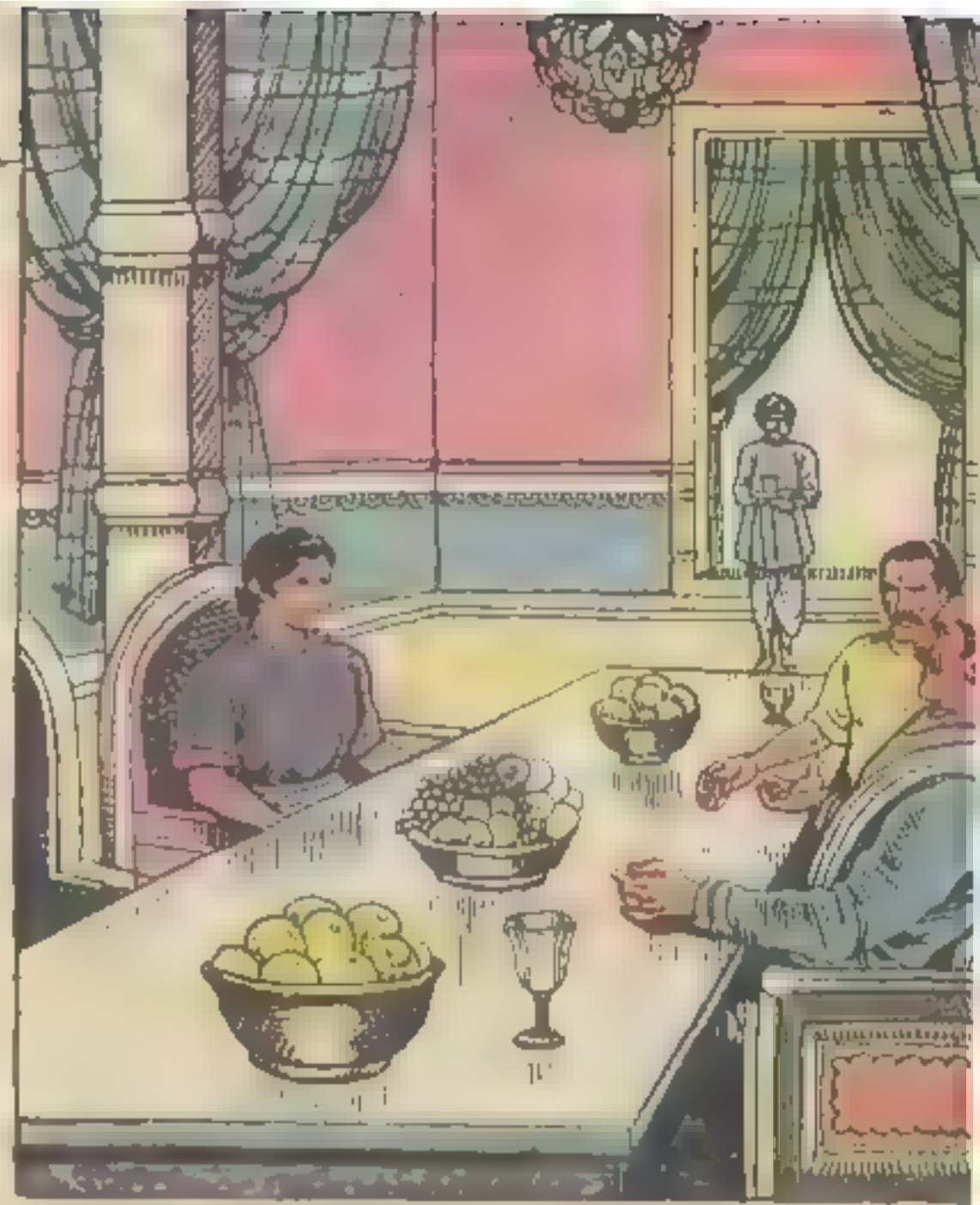
ఆ మూలిక కారణంగా, ధీరచంద్రుడి
తల్లి జబ్బు చేత్తో తీసినట్టు వెంటనే కుదిరి
పోయింది. అయితే, వాడి తల్లి అందుకు
సంతోషించక, శూరగుప్తుడికి కబురు
పెట్టింది.

శూరగుప్తుడు వచ్చి విషయం తెలుసు
కుని, ధీరచంద్రుడితో, "నీ తల్లిని ఒంటరి
దాన్ని చేసి ఎలా వెళతావు? ఎక్కడికో
పారిపోయిన, నీ తండ్రి తిరిగి వచ్చే
వరకూ, నాగలోకానికి రాలేనని ఆమెతో
చెప్పు," అని సలహా ఇచ్చాడు.

ధీరచంద్రుడు అలాగే చేశాడు. అప్పుడు
నాగకన్య విచారంగా, "నీ తండ్రి ఎక్కడ
వున్నది తెలుసుకుని, తిరిగి మీతో కలప
డానికి, నా ఆయువులో నూరు సంవత్స
రాలు వదులుకోవాలి. అయినా, నీ కోసం
ఆది చేయగలను," అన్నది.

తర్వాత ఆమె, ధీరచంద్రుణ్ణి రానున్న
పంచమినాడు నాగలోకానికి రమ్మని
చెప్పింది.

ఆ రాత్రే ధీరచంద్రుడి తండ్రి ఇంటికి
తిరిగి వచ్చాడు. భర్త వచ్చినందుకు
సంతోషించడానికి బదులు, కొడుకు దూర
మౌతాడని, ధీరచంద్రుడి తల్లి బెంగపెట్టు

కున్నది. తిరిగి శూరగుప్తుడే మరొక సలహా
ఇచ్చాడు. దాని ప్రకారం ధీరచంద్రుడు
నాగలోకానికి వెళ్ళడం సాధ్యపడదు.
నరులు ఏకపత్నివ్రతులు. భార్య పుట్టింటి
నుంచి అత్తవారింటికి వచ్చి కాపరం
చేయడం, వారి ఆచారం. నాగకన్య ధీర
చంద్రుణ్ణి ప్రేమిస్తున్నట్టయితే — ఆమె
అతణ్ణి పెళ్ళి చేసుకుని, అత్తవారింటికి
రావలసి వుంటుంది.

శూరగుప్తుడు, యీ నియమాలు పెట్ట
మని ధీరచంద్రుడికి చెప్పి, "నాగకన్య
మానవులమధ్య వుండలేదు. అందువల్ల,
ఆమె దీనికి అంగీకరించలేదు. ఒకవేళ
ఆమె అంగీకరించడం జరిగితే — ఈ

అఖరు ఉపాయం ప్రయోగించు!" అని అదేమిటో చెప్పాడు.

పంచమినాడు ధీరచంద్రుడు, నది ఒడ్డున నాగకన్యను కలుసుకుని, భూలోకపు నియమాలు చెప్పాడు.

"నేను నిన్ను పెళ్ళి చేసుకుని, మీ ఇంటికి వచ్చేస్తే, నాకిక నాగలోకంతో సంబంధం వుండదు. నాకున్న శక్తులన్నీ పోతాయి. అందుకే నిన్ను కొంతకాలం, మా లోకానికి తీసుకుపోదామనుకున్నాను," అన్నది నాగకన్య విచారంగా.

"మా నరుల సంప్రదాయానికది సరి పడదు. నన్ను మన్నించు!" అన్నాడు ధీరచంద్రుడు.

"కావాలంటే నిన్ను బలవంతంగా తీసుకువెళ్ళగలను. సరే, నీ కోసం నా సర్వశక్తులూ, మహిమలూ పోగొట్టుకునేందుకు నిర్ధంగా వున్నాను. నీ యిష్ట ప్రకారమే కానీ!" అన్నది నాగకన్య.

అమె అంగీకారం విని ధీరచంద్రుడు తెల్లబోయి, "మహిమలు, పోగొట్టుకుంటే, నేను నిన్ను బాధిస్తానన్న భయం లేదా?" అని అడిగాడు.

"నేను, నిన్ను ప్రేమించాను. అలాంటి నన్ను ఎందుకు బాధిస్తావు?" అన్నది నాగకన్య.

"అందుకు కారణం వున్నది. నా తండ్రి గరుడవంశానికి చెందినవాడు. నా తల్లికోసం ఆయన తన లోకం వదిలి, భూలోకం వచ్చి స్థిరపడ్డాడు. నాలో ఆయన అంశ వున్నది," అన్నాడు ధీరచంద్రుడు.

అ వెంటనే నాగకన్య, "గరుడులకూ, నాగులకూ జాతివైరం వున్నమాట నిజమే. కాని, నేను నిన్ను ప్రాణాధికంగా ప్రేమించాను. నీ భార్యగా వుండడం కోసం, నా ప్రాణాలను కూడా లెక్కచెయ్యను," అన్నది.

ధీరచంద్రుడు ఆ జవాబు విని చలించి పోయి, "నేను నీతో నాగలోకానికి వచ్చేస్తాను. మనం అక్కడే సుఖంగా వుందాం," అన్నాడు.

బేతాళుడు ఈ కథ చెప్పి, "రాజా, స్వప్రయోజనం కొద్దీ ధీరచంద్రుడు, నాగ కన్యకు చాలా నియమాలు పెట్టాడు. వాటన్నిటికీ నాగకన్య ఒప్పుకున్నది. అలాంటప్పుడు, అతడా మేను ఇంటికి తీసుకుపోయి వివాహమాడవలసింది. అలా చేయక, నాగకన్యతోపాటు నాగలోకానికి వెళ్ళిపోయాడు. తీరా కార్యసిద్ధి జరిగాక, అతడలా ప్రవర్తించడం అమాయకత్వ మనిపించుకోదా? ఈ సందేహానికి సమాధానం తెలిసి కూడా చెప్పకపోయావో, నీ తల పగిలిపోతుంది." అన్నాడు.

దానికి విక్రమార్కుడు, "నువ్వనే నియమాలన్నీ స్వార్థబుద్ధితో కల్పన చేసిన వాడు. ధీరచంద్రుడి మేనమామ. వాటన్నిటికీ నాగకన్య తన అంగీకారం తెలిపాక, ధీరచంద్రుడికి లోకంతిరు అర్థమైంది. తల్లిదండ్రులకూ, మేనమామకూ— అందరికీ డబ్బు ముఖ్యం. డబ్బు లేక అతడి తండ్రి తల్లిని విడిచి పారిపోయాడు. ధీరచంద్రుడి దగ్గర డబ్బు చేరగానే,

ఎంతోకాలంగా మేనల్లుడి సంగతి పట్టించుకోని మేనమామ, అతడి శ్రేయోభిలాషి అయ్యాడు. నాగకన్య వాళ్ళకు డబ్బు యివ్వడమే గాక, తన ఆయువును కూడా కొంత ఛారపోసింది. అయినా వాళ్ళు కృతజ్ఞత చూపడానికి బదులు, ఆమెను మోసం చేయాలని చూశారు. తనను వివాహం అడి ఈ లోకంలో వుంటే, ఎన్నో కష్టాలు రానున్నవని భయపెట్టినా, నాగకన్య ధీరచంద్రుణ్ణి వివాహమాడడానికి ఒప్పుకున్నది. ఇది చూశాక, అతడికి నాగకన్య తనను ఎంతగా ప్రేమించిందో అవగాహన కావడమేగాక, తన బంధువులు ఎలాంటి నీచబుద్ధులో తెలిసి వచ్చింది. ఈ కారణం వల్లనే అతడు, ఆమె వెంట నాగలోకానికి వెళ్ళడానికి ఒప్పుకున్నాడు. అంతేగాని, అమాయకత్వం వల్ల మాత్రం కాదు." అన్నాడు.

రాజుకు ఈ విధంగా మౌనభంగం కలగగానే, బేతాళుడు శవంతో సహా మాయమై, తిరిగి చెట్టుక్కాడు. —(కల్పితం)

రోగనిర్ణయం!

వైద్యుడుగా మంచి పేరు పొందిన కృపానందం అనే ఆయన, వచ్చిన రోగుల నాడివగైరా పరీక్ష చేసి, “ఇది చాలా ముఖ్యం! గత నాలుగు రోజులుగా, మీరేం కూరలు తిన్నారో చెప్పండి. ఆ కూరలే, మీ అనారోగ్యానికి కారణం అయి వుండొచ్చు,” అనేవాడు.

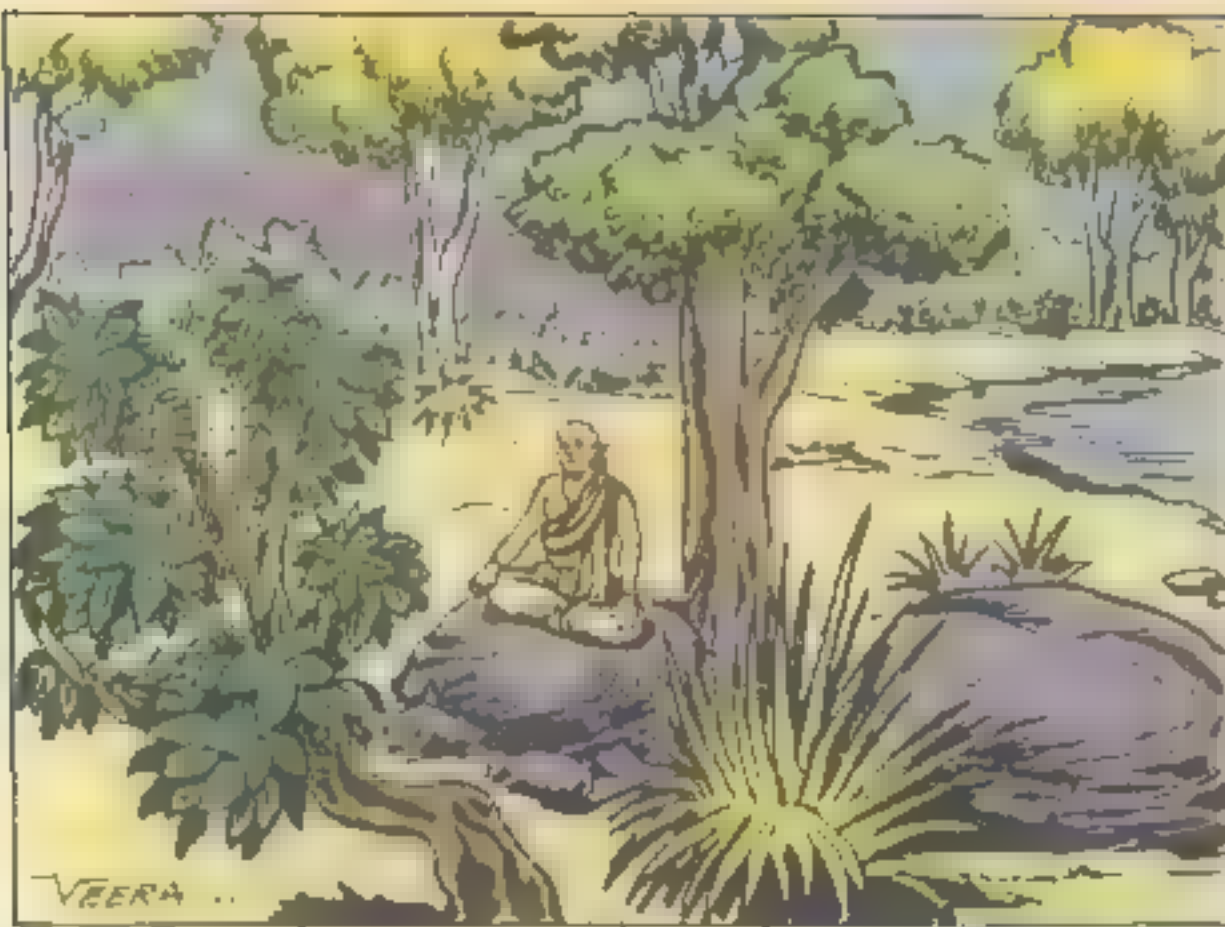
తరవాత రోగి చెప్పిన కూరల పేర్లు జాగ్రత్తగా విని, “ఓహో, యింకేం, అర్థమైంది! నరే, యీ మందు వాడండి,” అని మందు యిచ్చి, డబ్బు తీసుకునేవాడు.

ఆయన దగ్గర వైద్యం నేర్చుకోవడానికి వచ్చిన రక్షాచారి అనే యువకుడు, తన గురువు గారి భోరణి కొన్నాళ్ళు గమనించి, ఒకనాడు, “గురుదేవా, వచ్చిన రోగులు గత నాలుగు రోజుల్లో తిన్న కూరల విషయం ప్రశ్నిస్తూంటారు. రోగనిర్ణయానికి అదంత ముఖ్యమా?” అని అడిగాడు.

ఆ ప్రశ్నకు కృపానందం నవ్వి, “వాళ్ళు వందుకున్న కూరలు, వాళ్ళ అర్థికస్థోమతును తెలుపుతాయి గదా! దాన్నిబట్టి, వాళ్ళ నుంచి ఎంత డబ్బు రాబట్టాలో నిర్ణయించుకుంటాను,” అన్నాడు.

—ఎం. డి. సౌజన్య

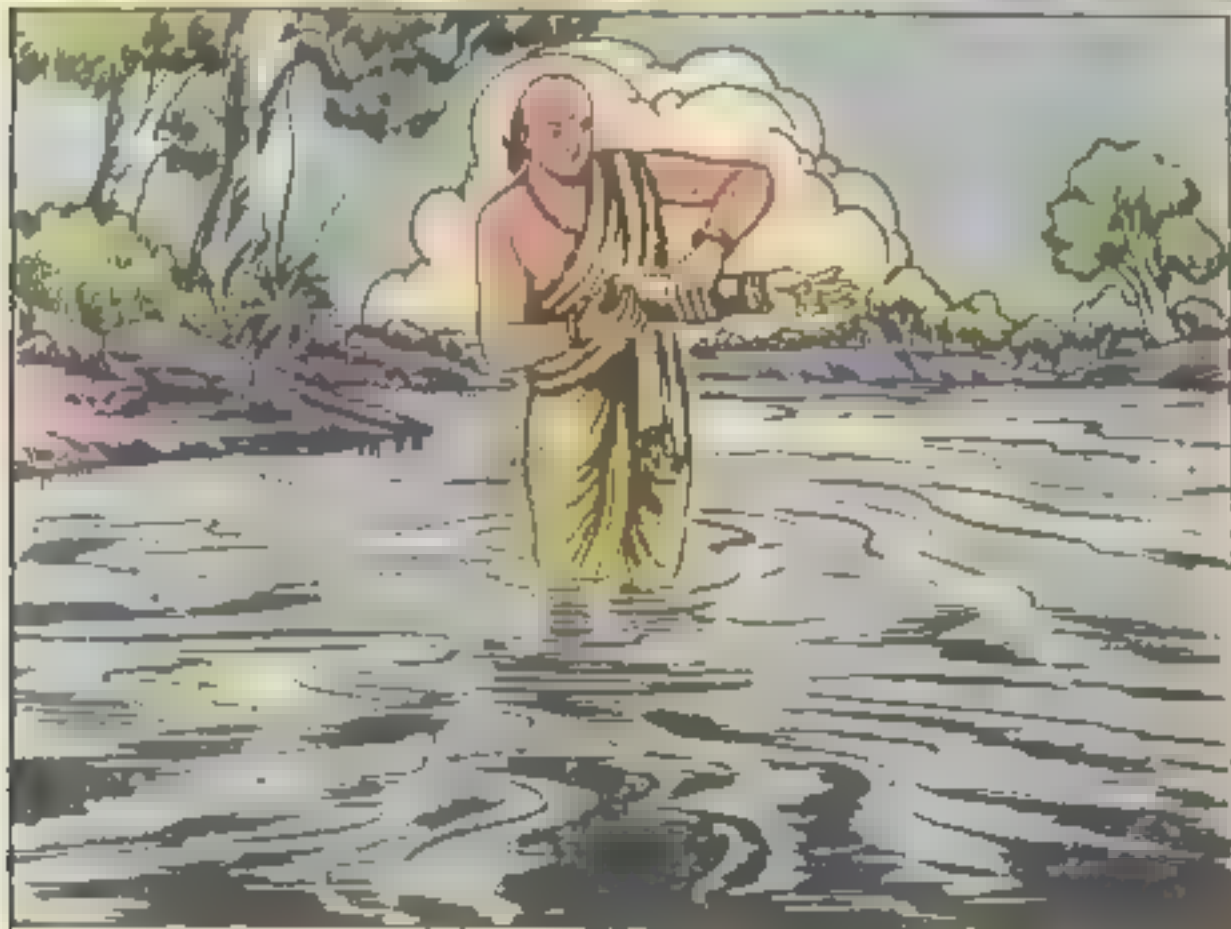
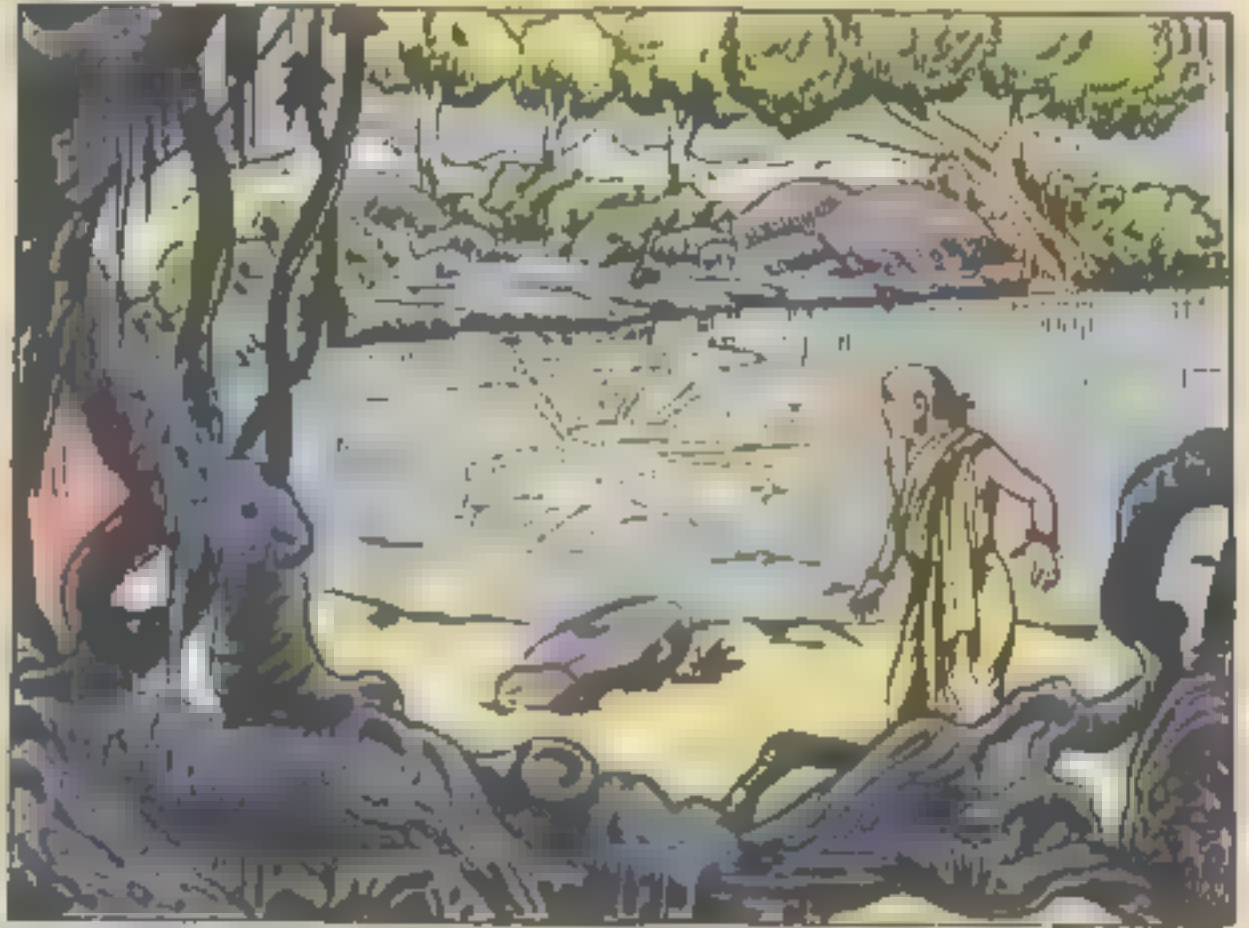

మన దేవాలయాలు :

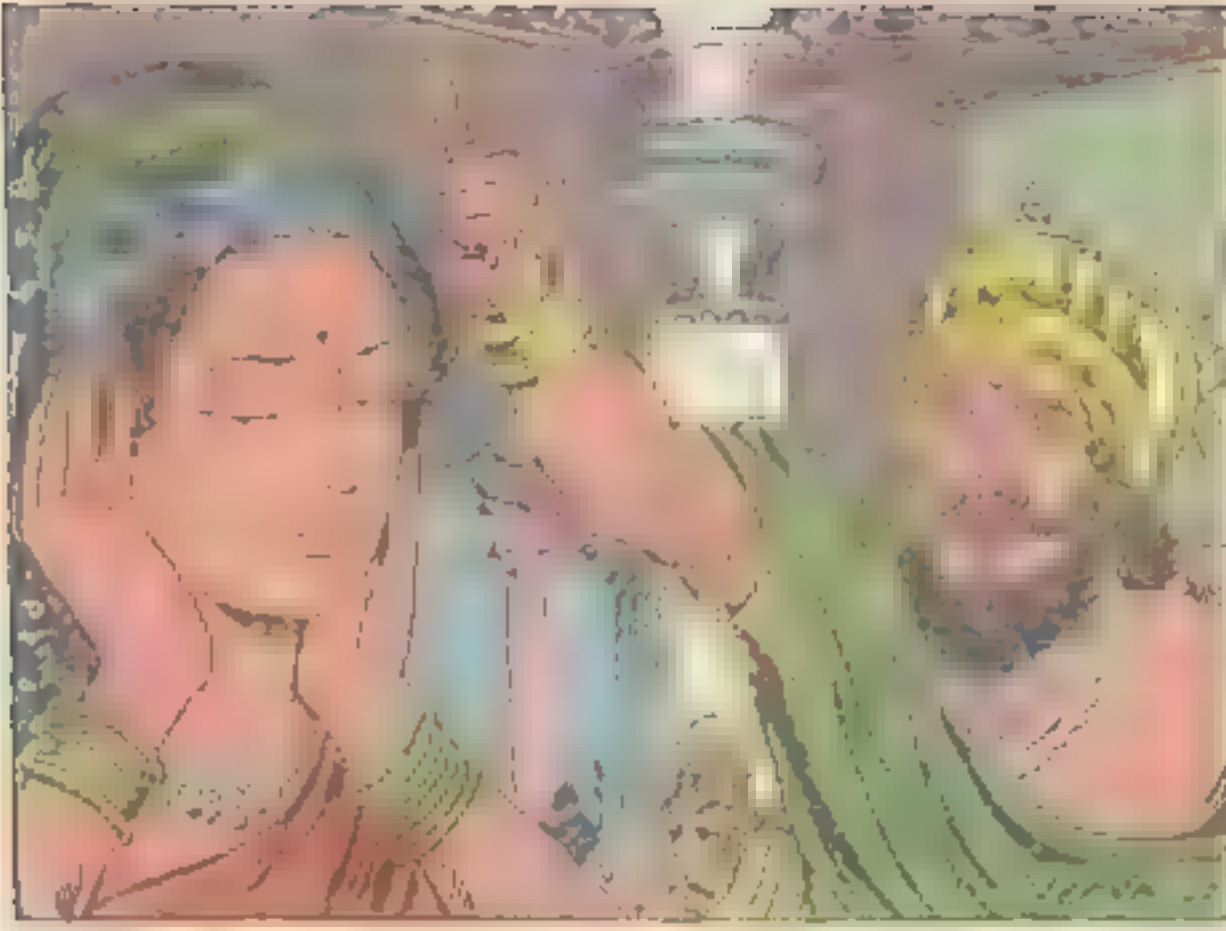
కాళీ ఘట్

చాలాకాలం కిందట ఆత్మారాము డనే
బ్రాహ్మణుడు, రోజూ అరణ్య నమిషం
లోని గంగాతీరం చేరి కొంతసేపు
ధ్యానంలో గడిపేవాడు. అతడు అరణ్య
పరిసర గ్రామంలో నివసిస్తూండేవాడు.

ఒక రోజు సాయంకాలం ఆత్మారాముడు
ధ్యానం ముగించి లేవగానే, గంగా
ప్రవాహం నుంచి ఒక వింత వెలుగు
రేఖ పైకి రావడం కనిపించింది. అతడు
అమితాశ్చర్యం చెందాడు. అయినా
చీకటి ఆలముకుంటూ ఉండడం వల్ల,
అక్కడికి పోలేక పోయాడు.

ఆ రాత్రంతా ఆత్మారాముడికి నిద్ర
పట్టలేదు. ఆ సాయంకాలం కనిపించిన
వెలుగురేఖను గురించే ఆలోచించ
సాగాడు. మర్నాడు వెకువజామున
గంగాతీరాన్ని చేరాడు. నిన్న కనిపించిన
ప్రకాశం ఇంకా ఆలాగే ఉన్నది. అతడు
దాని దగ్గరకు వెళ్ళి చూశాడు. నిశ్చల
తళతళలాడే ఒక శిలాపాస్తం కనిపిం
చింది.

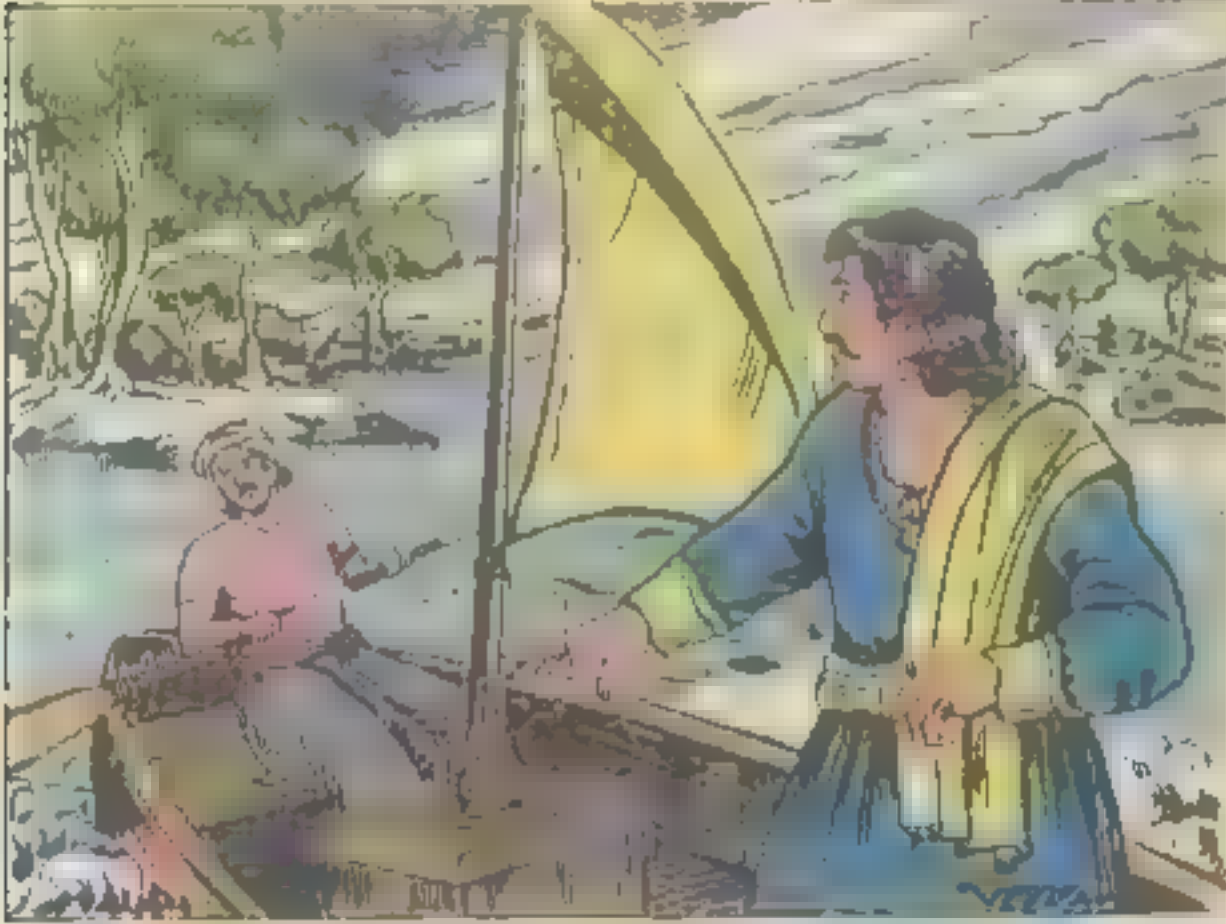
ఆత్మారాముడు దానిని ఇంటికి తీసుకు
పోయాడు. ఆ రాత్రే అతడు ఒక
అద్భుతమైన కల గన్నాడు: యజ్ఞానికి
వచ్చిన నతిదేవిని చూడగానే, దక్షుడు
మండిపడి శివుణ్ణి నానా దుర్భాషలాడ
డంతో, నతిదేవి సహించలేక యజ్ఞ
వాటిక నమిసంలో స్పృహతప్పి పడి
పోయింది.

మరణించిన నతిదేవి దేహాన్ని భుజాన
వేసుకుని, శివుడు బాధతో, నర్వం
మరచి భూలోకమంతా, ఎక్కడెక్కడో
తిరగసాగాడు. ఆయన్ను ఎవరూ అపలేక
పోయారు.

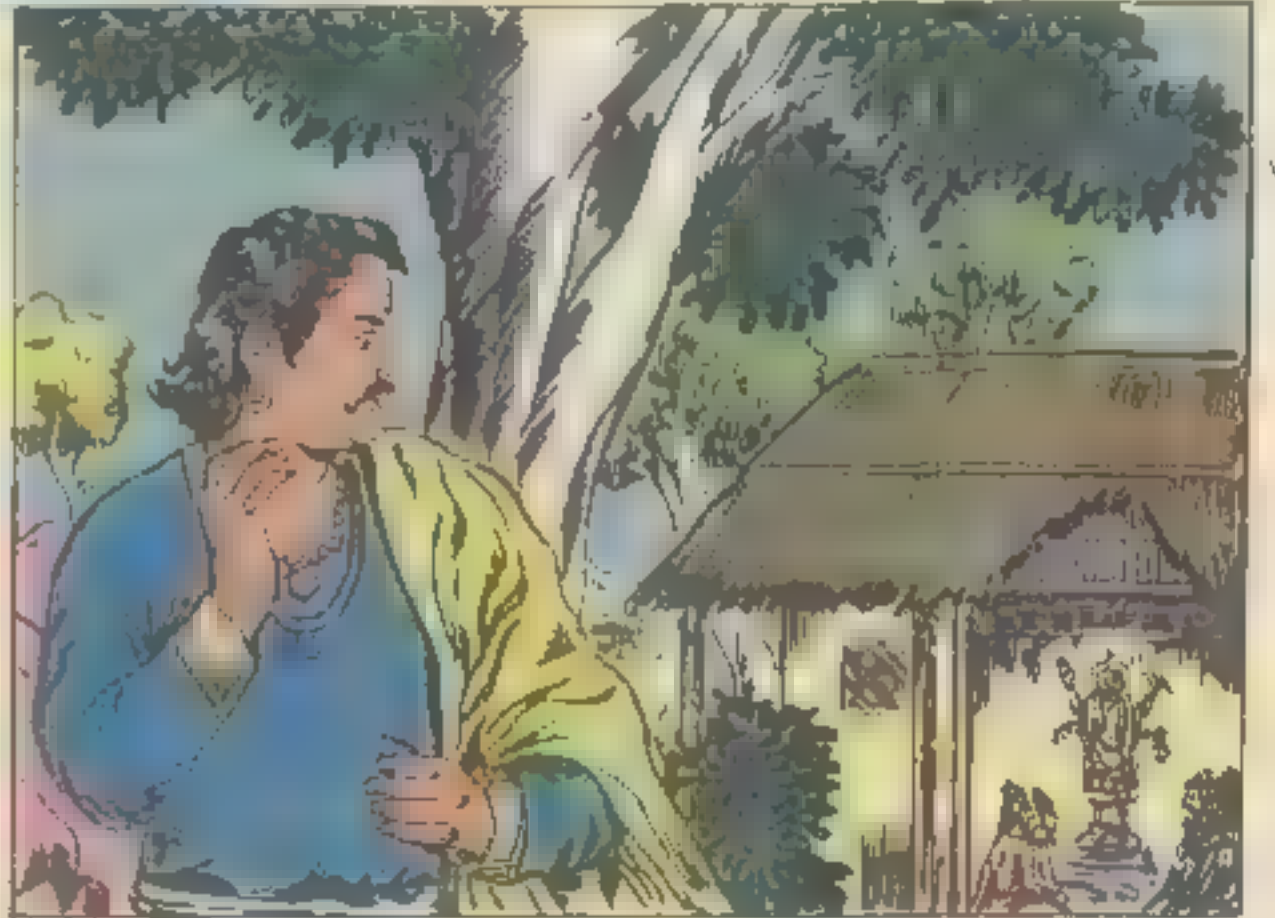
ఆఖరికి విష్ణువు తన సుదర్శన చక్రం
ప్రయోగించాడు. విష్ణుచక్రం నతిదేవి
దేహాన్ని ముక్కలు చేసింది. అమె
ఒక్కొక్క అంగం ఒక్కొక్క
ప్రాంతంలో పడింది. అమె చేతుల్లో
ఒకటి ఈ అరణ్యప్రాంత గంగా నదిలో
పడింది.

తనకు దొరికిన గిలాహంతం నశిదేనిదే
అని అత్తారాముడు గ్రహించాడు.
అతడు దానిని కాళిమాత విగ్రహంలో
ప్రతిష్ఠించి, అరణ్యంలోనే ఒక కుటీరం
విర్మరచి పూజించసాగాడు.

దేవి కుటీరం అరణ్య మధ్యంలో
ఉండడం వల్ల, చాలా కాలంవరకు
దానిని గురించి ఎవరికీ తెలియలేదు.
ఒకనాడు ఒక జమీందారు గంగా
నదిలో పడవ ప్రయాణం చేస్తూ,
అరణ్య మధ్యం నుంచి శంఖానాదం
రావడం గమనించాడు.

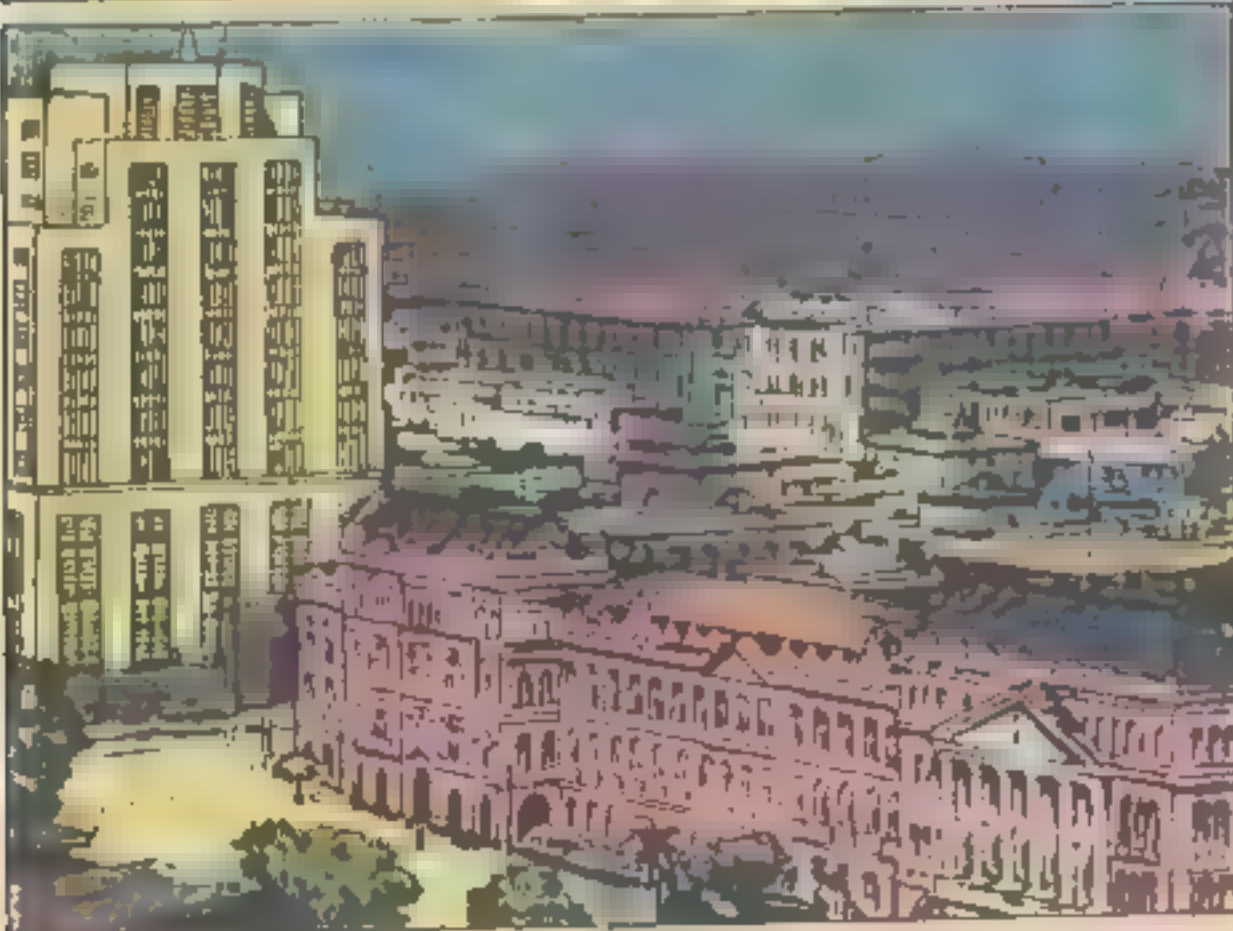
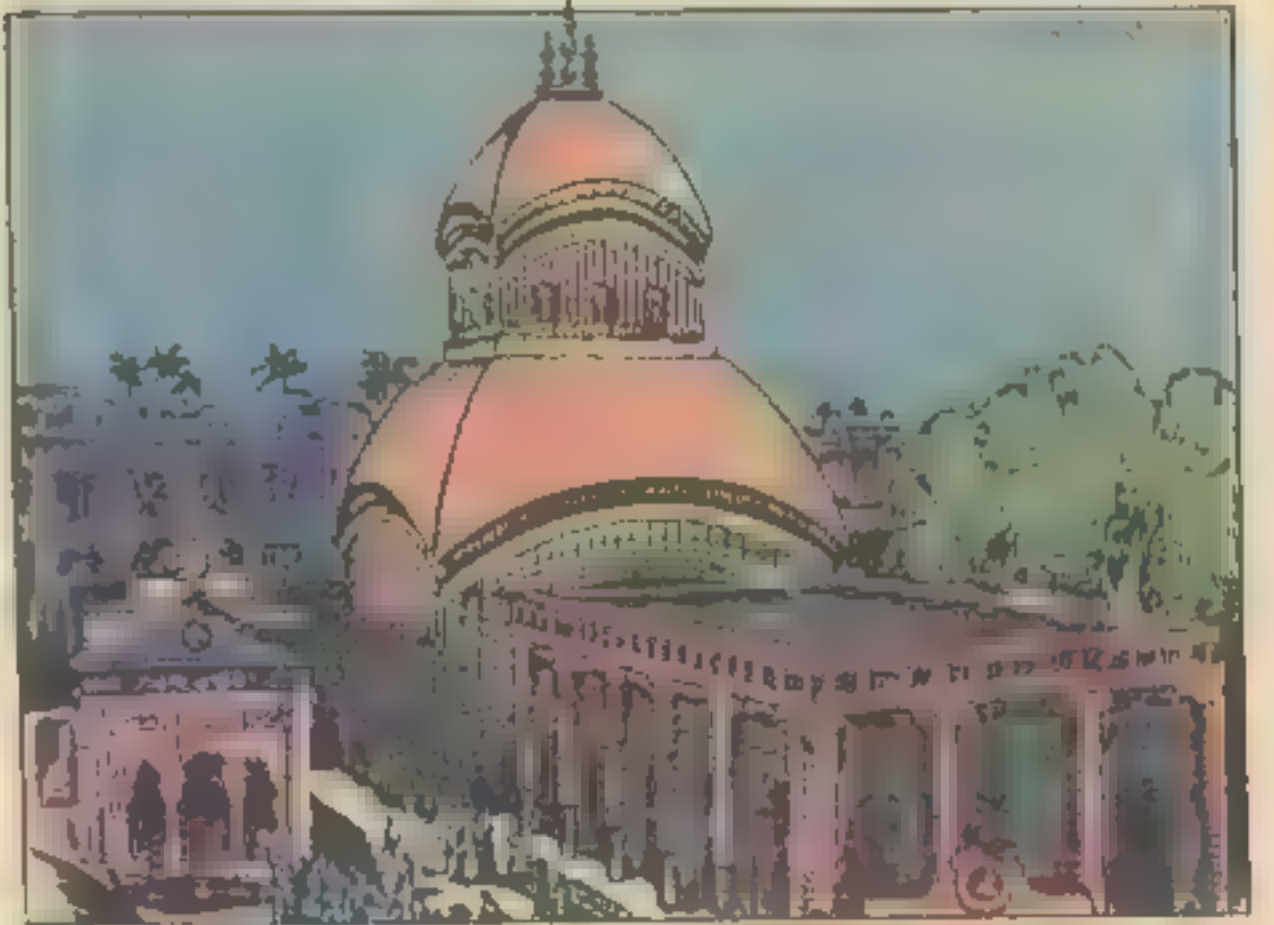
జమీందారు పడవ దిగి, అడవిలోకి
వెళ్ళాడు. కాళి విగ్రహం ముందు
కొందరు మునులు కూర్చుని ఉండడం
చూసి అతడు ఎంతో ఆశ్చర్యం
చెందాడు. ఆయన కాళికాదేవి విగ్ర
హానికి సాష్టాంగ నమస్కారం చేశాడు.

మునుల అనుమతి పొంది, జమీందారు
దేవికి ఆలయం నిర్మించాడు. రోజూ
చాలామంది భక్తులు రాసాగారు. కాల
క్రమంలో దాని చుట్టూ ఉన్న అడవిలో
కనుమరుగయింది. పూజారులూ, వ్యాపా
రులూ ఆలయం చుట్టూ గృహాలు
నిర్మించుకున్నారు.

ఆలయనిర్మాణం మరింత విస్తృతం
కాగానే, ప్రజలు తండ్రుల తండ్రి
లుగా రాసాగారు. తరచూ ఉత్సవాలు,
ఉరేగింపులు జరగసాగాయి. పద్దెనిమి
దవ శతాబ్దానికల్లా అ స్థలం కాళీమట్
అనే నామంతో ను ప్రసిద్ధమయింది.

కాళీమట్ అన్న మాటే కాలక్రమాన
కలకత్తాగా మారిందని చెబుతారు.
ఈస్టిండియా కంపెనీ రాకతో కలకత్తా
మరింత వేగంగా అభివృద్ధి చెంది,
ఈనాడు మన పెద్ద నగరాలలో ఒకటిగా
వెలుగొందుతున్నది.

వింతభార్య

బొగ్గాదు నగరంలో నిదీనుమాన్ అనే ఒక యువవర్తకుడు ఉండేవాడు. అతడు అపురూప సౌందర్యవతి అయిన ఒక యువతిని చూసి, ఆమె అందానికి ముగ్ధుడై, ఆమె పుట్టు పూర్వోత్తరాలయినా విచారించకుండా వివాహం చేసుకున్నాడు. ఈ విషయంలో నిదీనుమాన్ కనీసం తన బంధుమిత్రులను కూడా సంప్రదించలేదు.

నుమాన్ ఒక పెద్ద మేడను అద్దెకు తీసుకుని, భార్యతో పాటు అందులో కాపురం పెట్టాడు. మొదటి రెండు రోజులూ సంతోషంగా గడిచిపోయాయి. అయితే భార్య భోజనం దగ్గర కూర్చున్నా, ఏమీ తినకుండా ఉండడం చూసి నుమాన్ ఆశ్చర్యపడ్డాడు. ఆమెను తినమని చెప్పాడు, కాని ఆమె అతన్ని మూటలు పట్టించుకోలేదు.

ఇలా పదిరోజులు గడిచినా, ఒక్క పూటయినా భార్య భోజనం చేయడం భర్త చూడలేదు. అయినా ఆమెలో ఏ మాత్రం నీరసం కనిపించలేదు. మామూలుగా ఉత్సాహంగా కనిపిస్తున్నది. ఆమె తనకు తెలియకుండా రహస్యంగా భోజనం చేస్తున్నదా? అయితే ఎందుకు అలా చేయాలి? అన్న అనుమానం భర్తకు కలిగింది.

ఒకనాడు రాత్రి, భార్య ఏమి చేస్తుంటే కనిపెట్టాలనుకుని నుమాన్, పడక మీద నిద్రిస్తున్నట్టు కళ్ళు మూసుకుని పడుకున్నాడు. అయితే నిద్రపోలేదు. సరిగ్గా అర్ధరాత్రి కాగానే ఆ యువతి పడక నుంచి లేచి చప్పుడు చేయకుండా, బయటికి వెళ్ళడం నుమాన్ గమనించాడు. ఆమె వెళ్ళిన కొంతసేపటికి, అతడూ ఆమెను నిశ్చబ్దంగా వెంబడించాడు.

అమె చీకటిలో పడి నగరానికి దూరంలో ఉన్న శ్మశానం కేసి నడవ సాగింది. శ్మశానాన్ని ఆనుకుని ఉన్న మొండిగోడ మీద కూర్చుని ఉన్న ఒక దయ్యం, అమె దగ్గరికి రాగానే చేయి అందించింది. అమె తానందంతో యువతి, ఆ దయ్యం చేయి పట్టుకుని, గోడమీదికెక్కి అవతలికి దూకింది. తరవాత ఇద్దరూ కనిపించలేదు.

ఆ దృశ్యం చూసి నుమాన్ దిగ్భ్రాంతి చెందాడు. ఆ దయ్యమూ, తన భార్య కలిసి, గోడ కవతల ఎటువంటి ఆహారం తీసుకుంటున్నదీ ఊహించడానికైనా అతనికి ధైర్యం చాల లేదు.

అతడు అక్కడినుంచి వెనుదిరిగి, ఇంటికి వచ్చి యథాప్రకారం నిద్ర పోతున్నట్టు పడుకున్నాడు. ఒక గంట సేపు తరవాత ఆయువతి రావడం అతడు గమనించాడు. తన భార్యను మంచి మార్గంలో పెట్టడం ఎలాగా అన్న సమస్య అతణ్ణి వేధించసాగింది.

మర్నాడు భోజనానికి కూర్చున్నప్పుడు, నుమాన్ అతని భార్యను, "నీకు ఎటు వంటి ఆహారం కావాలన్నా కొనడానికి కావలసినంత ధనం నా దగ్గర ఉన్నది. అటువంటప్పుడు నువు అర్ధరాత్రిలో లేచి, చీకటిలో పడి శ్మశానం దాకా వెళ్ళ వలసిన అవసరం ఏమిటి?" అని అడిగాడు నెమ్మదిగా.

ఆ మాటలు వినగానే నుమాన్ భార్య కళ్ళు కోవంతో నిప్పు కణాల్లా అయ్యాయి. తన రహస్యం తెలిసి పోయిందని గ్రహించిన వెంటనే, అమె ఒక లోటా లోని నీళ్ళను మంత్రించి, నుమాన్ మీద చల్లింది.

నుమాన్ మరుక్షణమే కుక్క అయి పోయాడు! అక్కడి నుంచి ప్రాణాలతో తప్పించుకోవాలని బయటికి పరుగు పట్టాడు. కుక్క మెడను తలుపు సందులో అదిమి చంపాలని యువతి ప్రయత్నించింది. అతడు తప్పించు

కున్నాడు. అయినా తలుపు సందులో సగం తోక మాత్రం తగులు కొని, అంత వరకు తెగిపోయింది.

ఇంటి నుంచి బయట పడి పరిగెత్తు తున్న, ఆ కుక్కను చూసి, వీధిలోని కుక్కలు తరమసాగాయి. వాటి నుంచి తప్పించుకోడానికి, ఆ కుక్క, ఒక దుకాణంలోకి చొరబడింది. ఆ దుకాణం యజమాని దయాగుణం కలవాడు కావడం చేత, వీధి కుక్కలను తరిమివేసి దానిని కాపాడాడు. ఆ కుక్క కృతజ్ఞతతో తోక అడిస్తూ, అమాయకంగా చూస్తూ ఆ వ్యాపారి ప్రేమకు పాత్రమయింది. అక్కడే కాలం గడవసాగింది.

ఒకనాడు సరుకులు కొనడానికి దుకాణానికి వచ్చిన ఒక స్త్రీ, తాను కొన్న సరుకులకు డబ్బు చెల్లించింది. అందులో ఒక నాణెం చెల్లదని వ్యాపారి చెప్పాడు. అతడలా అన్నందుకు ఆమెకు పట్టరాని కోపం వచ్చింది. ఆవిడ కోపం చూసిన వ్యాపారి, "దీనికెందుకు అలా కోప్పడతారు. అది నకిలీ నాణెం అనే విషయం, నా కుక్క కూడా చెప్పగలదు," అన్నాడు ఆమెతో.

"అలాగా! ఏదీ చెప్పమనండి చూద్దాం." అంటూ ఆవిడ తన దగ్గరున్న నాణాలను నేల మీదికి విసిరింది.

కుక్క తన కాళ్ళతో వాటిలోని మంచి నాణాల నన్నిటినీ తిసి అవతలపెట్టి, నకిలీ నాణాన్ని మాత్రం ముట్టుకోలేదు.

కుక్క తెలివికి ఆమె ఎంతగానో ఆశ్చర్యం చెందింది.

తన కుక్క నకిలీ నాణాలను కనిపెట్టే విషయం ఆ వ్యాపారి అందరితోనూ గొప్పగా చెప్పుకోసాగాడు. కొందరు వ్యాపారులు కావాలనే, మంచి నాణాలతో దొంగ నాణాలను కలబోసి, కుక్క ముందు ఉంచేవారు. కుక్క కషాలలో నకిలీ నాణాలను వేరు చేసి చూపేది!

ఒకనాడు మధ్యాహ్నం, వ్యాపారి దుకాణానికి కావలసిన సరకులను దించే

హడావిడిలో ఉన్నాడు. ఆ సమయంలో ఒక ముసలావిడ అక్కడికి వచ్చి, కుక్కను తన వెంట రమ్మని పైగ చేసింది. అదే విధంగా కుక్క ఆమె వెంట వెళ్ళింది.

ఆ ముసలావిడ ఇల్లు చేరగానే, "అమ్మయ్యా! కుక్క సకిలీ నాణాలను కనిపెట్టడం ఎక్కడయినా విన్నావా! ఏ మంత్రగాడో, మంత్రగత్తే మనిషిని ఇలా కుక్కగా మార్చి ఉంటారని నాకు అనుమానంగా ఉంది. ఈ కుక్కను కాస్త చూడు తల్లీ," అన్నది తన కుమార్తెతో.

ఇరవై సంవత్సరాల వయసు ఉన్న ఆమె కూతురు ఇంటి నుంచి బయటకు వచ్చి, కుక్కను కొంతసేపు పరిశీలనగా చూసింది. తరవాత కూజాలోని జలం తీసుకుని ఏవోమంత్రాలు చదివి, ఆ మంత్ర జలాన్ని కుక్క మీద చిలకరించింది.

మరుక్షణమే కుక్క రూపం మాయమై, నుమాన్ మునుపటి మానవరూపం పొందాడు!

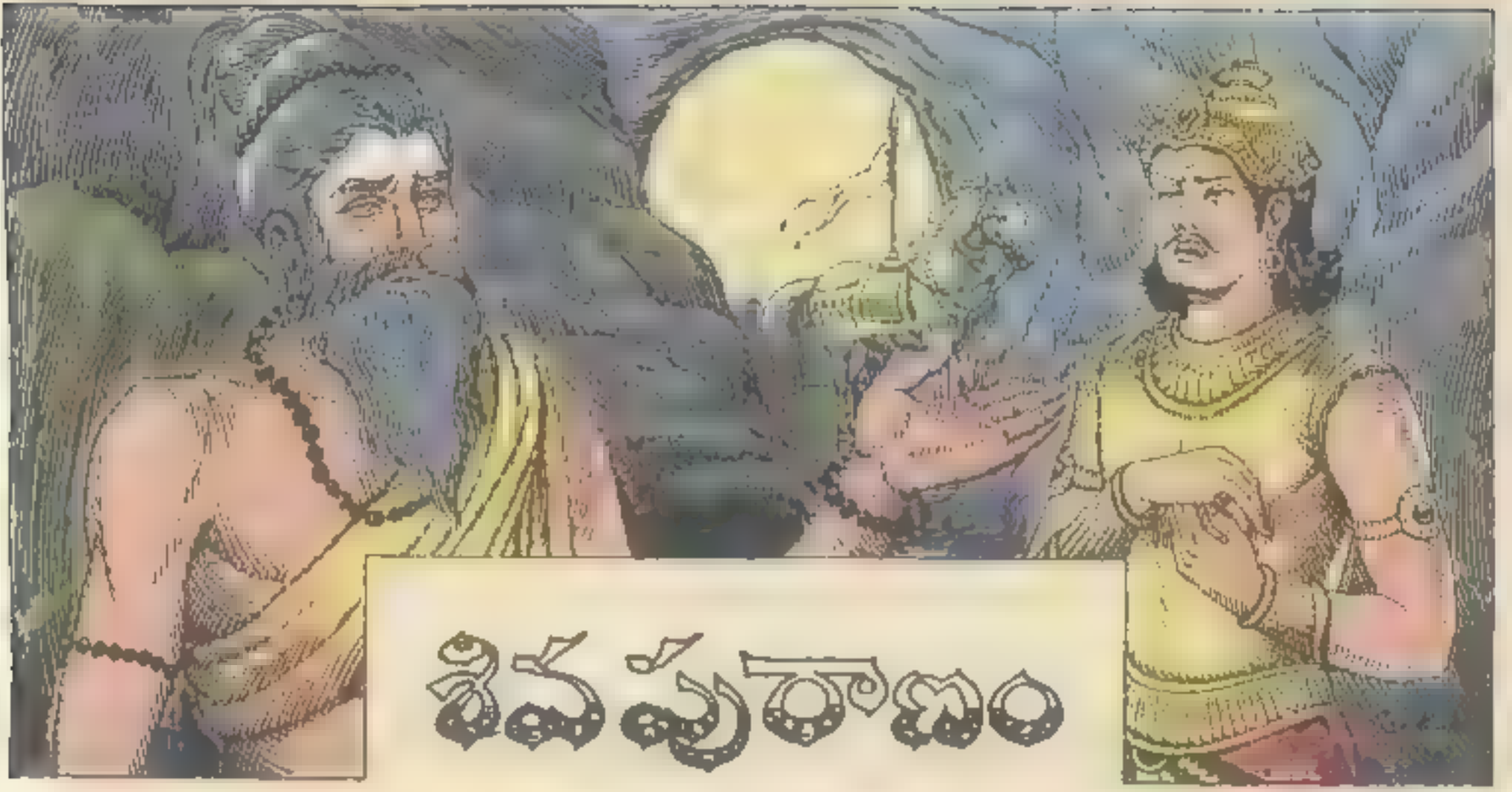
నుమాన్ ఆనందబాష్పాలతో, ఆ యువతికి నమస్కరించి, తనకు ఎలా కుక్క రూపం వచ్చిందీ వివరంగా తెలియజేశాడు.

ఆ యువతికి మంత్రతంత్రాలు తెలుసు. అయితే వాటిని ఆమె పదిమందికి మించి చేయడానికి మాత్రమే ఉపయోగిస్తుంది. ఆమె నుమాన్ చేతికి కొంత మంత్ర జలం ఇచ్చి, ఏమి చేయాలో చెప్పి పంపింది.

నుమాన్ అప్పటికప్పుడే బయలుదేరి ఇల్లు చేరుకున్నాడు. అతణ్ణి కుక్కగా మార్చిన యువతి ఇంట్లో లేదు. ఆమె కోసం కాచుకుని కూర్చున్నాడు. కొంత సేపటికి ఆమె అక్కడికి వచ్చి నుమాన్ ను చూసి తెల్లబోయింది. మళ్ళీ అతని మీద మంత్ర ప్రయోగం చేయడానికి నిల్చి కోసం అటూ ఇటూ చూడసాగింది. అంతలోపలే నుమాన్ తనతో వచ్చిన మంత్రజలాన్ని ఆమె మీద చల్లాడు.

వెంటనే ఆ అపురూప సౌందర్యవతి ఒక గుర్రం పిల్లలా మారిపోయి, ఎటో పారిపోయింది!

శివపురాణం

సగరకుమారులు గుర్రం మాయమైన చోటికి వెళ్ళి అక్కడ తవ్వనారంభించారు. వాళ్ళు అలా పాతాళలోకం దాకా తవ్వతూ వెళ్ళినాక, వారికి తపస్సు చేసుకుంటున్న కపిలమహాముని కనిపించాడు. ఆయన సమీపంలోనే యాగాశ్వం నిలిచి ఉన్నది.

ఆయనే గుర్రాన్ని దొంగిలించాడనుకుని సగరుడి కొడుకులు ఆయనను పట్టబోయి, ఆయన కళ్ళు తెరిచి చూసేసరికి అరవైవేలమంది అరవైవేల బూడిద కుప్పలు అయిపోయారు.

ఈ వార్త నారదుడి ద్వారా సగరుడికి తెలిసింది. ఆయన గుర్రాన్ని ఎలాగైనా తీసుకురమ్మని అసమంజసుడి కొడుకైన అంశుమంతుణ్ణి పంపాడు.

అంశుమంతుడు పాతాళలోకం చేరి, కపిలుడున్న చోటికి వెళ్ళి, కపిలుడికి నమస్కారం చేస్తూ నిలబడ్డాడు.

కపిలుడు అతన్ని చూసి సంతోషించి, "నాయనా, గుర్రాన్ని తీసుకుపో. వీళ్ళందరూ ఇక్కడ భస్మమైనారని మీ తాతతో చెప్పు," అన్నాడు.

"మహాత్మా, ఈ చనిపోయిన తండ్రులకు స్వర్గప్రాప్తి కలిగేమార్గం చెప్పండి." అని అంశుమంతుడు కపిలుణ్ణి వేడుకున్నాడు.

"వీళ్ళ పాపం ఇంకా కొన్ని జన్మలెత్తితేగాని తీరదు. నీకు కలగబోయే మనమడి ద్వారా వీరికి ముక్తి లభిస్తుంది," అని కపిలుడు అంశుమంతుడికి చెప్పాడు.

అంశుమంతుడు యాగాశ్వాన్ని తెచ్చి సగరుడికి ఇచ్చాడు. సగరుడు అశ్వమేధ యాగం పూర్తిచేసి, అంశుమంతుడికి పట్టాభిషేకం చేశాడు.

అంశుమంతుడికి తన తండ్రుల ముక్తి గురించి విచారం పట్టుకున్నది. గరుత్మంతుడు అతనితో, "గంగను నీ తండ్రుల భస్మం పైన ప్రవహింపజేస్తే వారికి సద్గుతులు కలుగుతాయి," అని చెప్పాడు.

గంగను భూమికి అవతరింపజేయ్యటానికై అంశుమంతుడు, తన కొడుకైన దిలీపుడికి పట్టంగట్టి, తాను అరణ్యాలలో తపస్సు ప్రారంభించాడు. కాని ఆ తపస్సు ఫలించకుండానే అతను చనిపోయాడు.

దిలీపుడి కొడుకు భగీరథుడు. అతను, తన తాతలకు కలిగిన దుష్టితె గురించి విని, వారిని ఎలాగైనా ఉద్ధరించాలన్న కోరిక కలిగి బ్రహ్మను ఆరాధించాడు. బ్రహ్మ ప్రత్యక్షమై, భగీరథుడు ధర్మం తప్పకుండా జీవించేటట్లు వరం ఇచ్చాడు.

తరవాత భగీరథుడు గంగను గురించి దీర్ఘకాలం తపస్సు చేశాడు. గంగాదేవి అతనికి సాక్షాత్కరించి, అతని కోరిక విని, "నేను స్వర్గం నుంచి భూమి మీదికి పడేటప్పుడు నా వేగాన్ని ఎవరు ఆపగలరు? నేను భూమిని బద్దలు చేసుకుని తిన్నగా పాతాళానికి దిగిపోతానుగదా?" అని భగీరథుణ్ణి అడిగింది.

"తల్లీ, ప్రపంచమంతా తనలో ఇముడ్చుకున్న శివుడు నిన్ను భరించగలుగుతాడు," అన్నాడు భగీరథుడు.

"నేను ఒకవేళ భూమికి వస్తే పాపులందరూ తమ పాపాలను నాలో కడుగుకుంటారు. అలా సంప్రాప్తమైన ఆ పాపాలను నేనెలా వదిలించుకోను?" అని గంగ మళ్ళీ అడిగింది.

"దేవీ, అన్ని పాపాలనూ హరించగల హరిని తమలో నిలుపుకున్న పుణ్యాత్ముల స్నానం చేత, పాపాత్ములు నీలో కలిపే పాపాలు పరిహారమవుతాయి," అన్నాడు భగీరథుడు.

“సరే, నీ కోరిక నెరవేర్చుతాను. స్వర్గం నుంచి పడేటప్పుడు నన్ను భరించేటట్టు శివుణ్ణి బప్పించు,” అని గంగ అంతర్ధానమయింది.

భగీరథుడు శివుణ్ణి గురించి తపస్సు చేసి ఆ దేవుణ్ణి నులభంగానే ప్రత్యక్షం చేసుకుని, ఆయనకు తన కోరిక తెలిపాడు.

గంగను భరించటానికి శివుడు అంగీకరించాడు.

ఆకాశం నుంచి గంగ తిన్నగా శివుడి శిరస్సు మీద పడింది; తరవాత శివుడి జడల నుండి జారి భూమిపైన ప్రవహించనారంభించింది.

భగీరథుడు వాయువేగం గల రథం మీద దారి తీస్తూ పోతూ ఉంటే గంగ అతని వెనకగా వెళ్ళి, సగరుడి కోడుకుల భస్మ రాసులపైన ప్రవహించి సముద్రం అయింది. అందుకే సముద్రానికి సాగరం అనేపేరు వచ్చింది.

స్వాయంభువు మనువు కాలంలో అరవై సంవత్సరాలపాటు వర్షాలు లేక అతి భయంకరమైన పరిస్థితి ఏర్పడింది. జనక్షయమూ, జంతుక్షయమూ విపరీతంగా కలిగి జీవితమంతా అస్తవ్యస్తమయింది. అది చూసి బ్రహ్మ, ప్రపంచమంతటినీ చక్కదిద్దగలవాణ్ణి రాజుగా చెయ్యాలని సంకల్పించాడు. ఆయనకు మనువంశంలో రిపుంజయుడనే సకలసద్గుణ సంపన్నుడు కనిపించాడు. రిపుంజయుడితో బ్రహ్మ, “నాయనా, నీకు ప్రపంచాధిపత్యం ఇస్తాను. దివోదాసు అనే పేరుతో భూమిని సమర్థంగా పాలించు. వాసుకి కుమార్తె అయిన అనంగమోహిని నీకు భార్య అవుతుంది,” అన్నాడు.

ఆ మాటకు రిపుంజయుడు, “తాత గారూ, ఒక్క వరం అనుగ్రహిస్తే మీరు కోరినట్టు భూభారం వహిస్తాను. ఆ వరం ఏమిటంటే, భూమి మీద కిందిలోకాల వాళ్ళుగాని, పైలోకాలవాళ్ళుగాని ఒక్కడు కూడా ఉండరాదు,” అన్నాడు.

అందుకు బ్రహ్మసమ్మతించి, ఈ సంగతి కాశీవిశ్వేశ్వరుడికి తెలిపాడు. విశ్వేశ్వరుడు సరేనన్న మీదట ఆయన రిపుంజయుడికి పట్టంకట్టి తన లోకానికి వెళ్ళిపోయాడు. తరవాత రిపుంజయుడు దివోదాసుడు అనే బిరుదుతో రాజై, ప్రపంచం మీద దేవతలు గాని, పాతాళవాసులుగాని ఉండరాదని చాటింపు వేశాడు.

ఈ చాటింపు విని భూమి మీద ఎక్కడెక్కడ ఉంటున్న దేవతలూ కాశీవిశ్వ నాథుడి వద్దకు వచ్చారు. వారితో శివుడు, "నన్ను ముందుగా అడిగే బ్రహ్మ దివోదాసుకు వరం ఇచ్చాడు. మనమంతా మందరపర్వతానికి పోదాం," అన్నాడు.

ప్రపంచం మీద ఎక్కడా దేవతలు లేకుండా పోయారు. దేవాలయాలలో పూజలు నిలిచిపోయాయి. దివోదాసు కాశీని రాజధానిగా చేసుకుని, ఎనిమిది వేల ఏళ్ళు ఎలాటి పంకా లేకుండా పరిపాలించాడు. దీర్ఘకాలంగా భూమినే ఆశ్రయించుకుని, అదే తమ జన్మభూమిగా ఉన్న చిల్లర దేవతలూ, దానవులూ దివోదాసు దగ్గర కొలువు చేశారు.

భూలోకంలో తమ ఆటకట్టయినందుకు దేవతలు మహా బాధపడిపోయి, "దివోదాసును రాజ్యభ్రష్టుణ్ణి చెయ్యటం ఎలా?" అని తమ గురువైన బృహస్పతిని అడిగారు.

"అగ్ని, వాయువు, వరుణుడూ మన వాళ్ళేగద. వాళ్ళు తమ శక్తులను ఉపసంహరించారంటే భూమిలో జీవితం స్తంభించిపోతుంది. ముందు అగ్నిని సహాయనిరాకరణం చెయ్యమనండి," అన్నాడు బృహస్పతి.

కాశీలో ఎక్కడా నిప్పు రాజలేదు. వంటలు లేవు. దివోదాసుడికి మాత్రం ఎండ సహాయంతో భోజనం చేసి పెట్టారు. దివోదాసుడికి భోజనం అందిందిగాని ప్రజలు వచ్చి గోలపెట్టారు. సంగతి గ్రహించి దివోదాసుడు, "ఇది దేవతల దుర్మార్గం. మీరేమీ భయపడకండి. నా తపస్సు చేత మీకు నేనే అగ్నిని, వాయు

వునూ, వర్షాలనూ ఇస్తాను." అని ప్రజలకు చెప్పి, అంత పనీ చేశాడు.

అయితే శివుడికే కాశీవియోగం కష్టమయింది. ఆయనకు కూడా దివోదాసు పరిపాలన అంతం చెయ్యాలనిపించింది. ఆయన అరవైనలుగురు సిద్ధయోగినులను పిలిచి, "మీరు మారువేషాలలో కాశీనగరానికి వెళ్ళి, అక్కడి స్త్రీల పాతివ్రత్యాన్నీ, పురుషుల ధర్మబుద్ధినీ చెడగొట్టండి. అలా అయితేగాని దివోదాసుడు పతనం కాడు," అని హెచ్చరించాడు.

సిద్ధయోగినులు శివుడు చెప్పినట్టే చేశారు. కాని శివుడు సాధించమన్న కార్యం సాధించలేక పోయారు. అది గ్రహించి శివుడు సూర్యుడితో, "నువ్వు కాశీకి వెళ్ళి దివోదాసు ఎలాగైనా ధర్మం తప్పేటట్టు చెయ్యి," అన్నాడు.

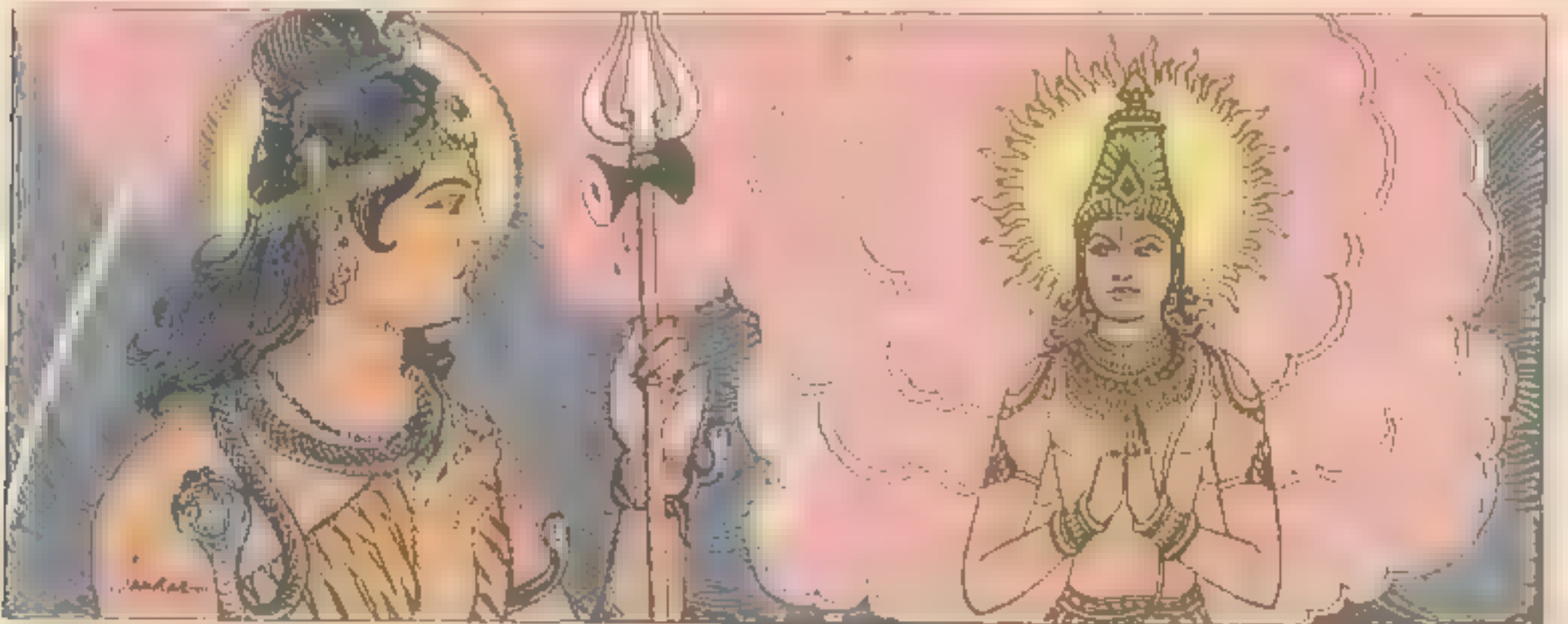
సూర్యుడు రకరకాల వేషాలు ధరించి కాశీలో తిరుగుతూ దివోదాసుడిలో ఏ ధర్మలోపమైనా కనిపిస్తుందేమోనని చూశాడు. దివోదాసుడిలోనే కాదు, అతని ప్రజలలో

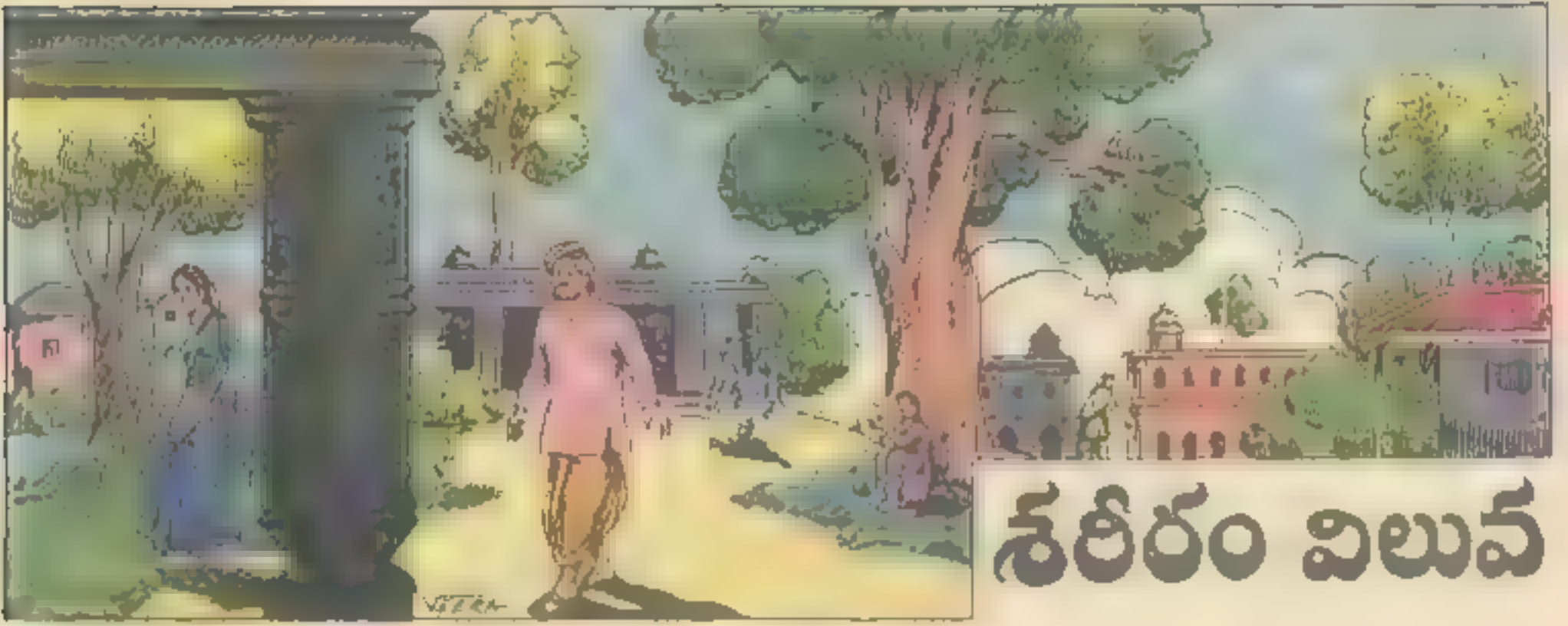
కూడా కించిత్రయినా అధర్మం సూర్యుడికి కనిపించలేదు. పని పూర్తి కాకుండా తిరిగి పోవటం ఇష్టంలేక సూర్యుడు కాశీలోనే ఉండిపోయాడు.

తరవాత శివుడు బ్రహ్మను పిలిపించి, "దివోదాసును పతనం చెయ్యమని యోగినులను పంపాను, వారి వెనకగా సూర్యుణ్ణి పంపాను, వారందరూ కాశీలో చిక్కుకుపోయి తిరిగి రాకుండా ఉన్నారు. ఈసారి నువ్వు వెళ్ళు," అన్నాడు.

బ్రహ్మ సరేనని వృద్ధ బ్రాహ్మణుడి వేషంలో కాశీకి వెళ్ళి, సభ తీరి ఉన్న దివోదాసును చూసి ఆశ్చర్యపడింది. "రాజా, నువ్వు అనుమతించినట్టియితే కాశీనగరంలో యజ్ఞాలు చేస్తాను. అయితే విశ్వేశ్వరుడు లేని కాశీ చిన్నబోతున్నది. శివుణ్ణి రప్పిస్తే బాగుండును," అన్నాడు.

శివుణ్ణి పిలిపించటం గురించి దివోదాసుడు ఎటూ చెప్పలేదు. బ్రహ్మ కాశీలో పది ఆశ్వమేధాలు చేసి, అక్కడే ఉండి పోయాడు.

శరీరం విలువ

ఉదయగిరి రాజు ఉదయసేనుడు గొప్ప ధర్మాత్ముడు. అతను తన రాజ్యంలో అన్ని వృత్తులవారికీ నుఖంగా జీవితం సాగేటట్లు అనేక ఏర్పాట్లు చేశాడు. అందరికీ పనులు కల్పించాడు. ఎవరు గానీ కటిక దారిద్ర్యం అనుభవించ నవసరం లేకుండా చేశాడు. రాజు ఇలా చేయటం చేత దేశంలో యాచన అన్నది చాలా భాగం తగ్గిపోయింది. ఏ పని చేసుకోలేని ముసలివాళ్ళూ, వికలాంగులూ బిచ్చమెత్తి కాలక్షేపం చేసుకునేవాళ్ళు.

ఆ దేశపు బిచ్చగాళ్ళలో ఒక యువకు డుండేవాడు. వాడు బుద్ధి ఎరిగినప్పటి నుంచీ బిచ్చగాడి వృత్తిలోనే బతుకుతూ వస్తున్నాడు. దేశంలో బిచ్చగాళ్ళకు ప్రోత్సాహం క్రమంగా తగ్గిపోతూ ఉన్నందు ప్ల వాడికి తన వృత్తి అంత కంతకూ కష్టతరం కాసాగింది.

వివర కొకనాడు ఉదయం మొదలు మధ్యాహ్నం దాకా ఏ వీధిలోనూ వాడి కెవరూ బిచ్చం పెట్టలేదు. అకలి దహం చుకుపోతూ అఖిరికి రాజవీధిన ఒక చెట్టు కింద కూర్చుని, వాడు దారే పొయ్యే వాళ్ళందరినీ అతిదీనంగా యాచించ సాగాడు. అయినా ఎవరూ వాడి కేసి చూడ లేదు. భగవంతుణ్ణి ధ్యానిస్తే నైనా ప్రజ లకు దయ కలుగుతుందేమోనని వాడు గొంతెత్తి, “ఓ పరాత్పరా, పేదవాడి కింత ముష్టి! అపద్రక్షకా, కడుపు కాలేవాడి కొక కబళం! దయామయా, దౌర్భాగ్యుడి కింత ధర్మం!” అని కేకలు పెట్ట సాగాడు.

అప్పటికీ ఎవరూ వినిపించుకోలేదు. అరిచి, అరిచి అసలే అకలిగా ఉన్నవాడికి శోష కూడా రాసాగింది. వాడికి దేవుడి పైన కోపం వచ్చింది.

“ఓరి భగవంతుడా, ఎక్కడ చచ్చావురా? పుట్టించిన వాడు పెట్టించడా అంటారే, పుట్టించిన వాడివి పెట్టించవేంరా, నీ అమ్మ కడుపుకాలా!” అంటూ వాడు నోటికి వచ్చినట్టు తిట్టసాగాడు.

ఆ సమయంలో రాజుగారు గుర్రం మీద రాజవీధి వెంట వెళుతూ బిచ్చగాడి మాటలు ఆలకించి, గుర్రాన్ని ఆపి, దిగి, వాడి వద్దకు పోయి, “ఎవర్నిరా అలా తిట్టిపోస్తున్నావు?” అని అడిగాడు.

“ఇంకెవర్ని? పాపాల ధైరవుడు ఆ భగవంతుణ్ణే!” అన్నాడు బిచ్చగాడు.

“భగవంతుణ్ణి పూజించాలి గాని ఎవరైనా తిడతారా? భగవంతుడు నీకేం ద్రోహం చేశాడు?” అన్నాడు రాజు.

“ఇంకేం చెయ్యాలి? పొద్దున లేచి నప్పటి నుంచీ కూడు లేదు. ఎంతసేపు ముష్టితినా చిన్న కాసైనా దొరక్కపోయే!” అన్నాడు బిచ్చగాడు.

“ఓరే, నీకు డబ్బు కావాలంటే నేనిస్తాను. నేనీ దేశానికి రాజును. నీ

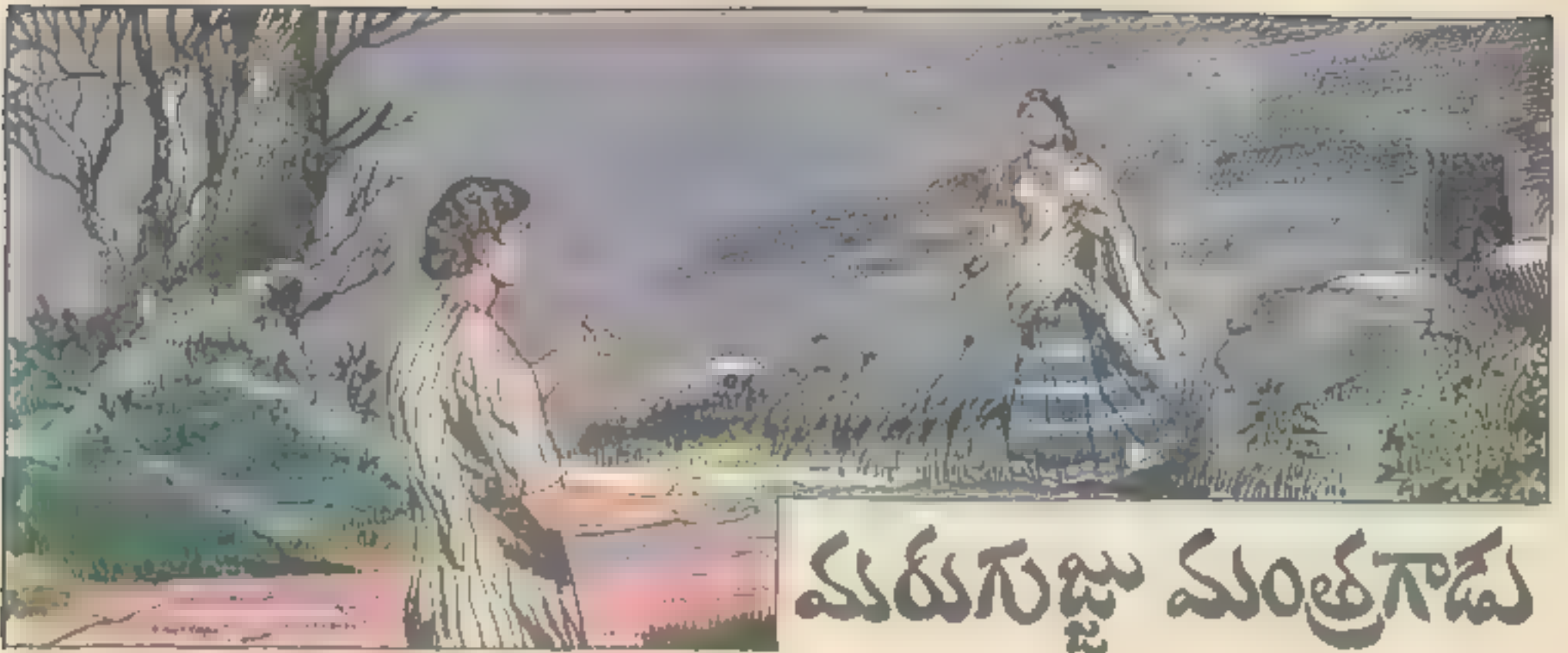
చెయ్యి ఒకటి నాకు ఇచ్చేయ్యి. వెయ్యి రూపాయలిస్తాను. లేదా కాలోకటి ఇయ్యి. నేను రెండు వేలిస్తాను. ఇంకా నీ కళ్ళిచ్చావంటే అర్ధరాజ్యం ఇస్తాను.” అన్నాడు రాజు.

“నీ డబ్బు నా కొద్దు. నే నేమీ ఇవ్వను,” అన్నాడు బిచ్చగాడు.

“అంటే, నువ్వు చాలా భాగ్యవంతుడవన్నమాట! నీకు వెయ్యి రూపాయల కంటే విలువైన చెయ్యి, రెండు వేల కన్న విలువైన కాల్వా, అర్ధ రాజ్యం కన్న ఎక్కువైన కళ్ళూ ఉన్నాయన్న మాట! అవి ఇచ్చినందుకు దేవుణ్ణి పూజించక తిడతా వేమిరా, పశువా? పో, దేవుడిచ్చిన విలువైన కాళ్ళూ, చేతులూ ఉపయోగించి పొట్టపోసుకో, బిచ్చమెత్తకు!” అని వాణ్ణి మందలించి రాజు వెళ్ళి పోయాడు.

అది మొదలు వాడు వీధుల వెంట బిచ్చ మెత్తటం మాని శరీరశ్రమ చేసి బతకటం నేర్చుకున్నాడు.

మరుగుజ్జు మంత్రగాడు

శౌరిరాజు ఇరవైనాలుగేళ్ళ యువకుడు. అతడికి ఆస్తిపాస్తులంటూ ఏమీ లేక పోయినా, కచ్చేరీలో మంచి ఉద్యోగం వున్నది. ఒకసారి అతడు కచ్చేరీ పని మీద పోరుగు గ్రామం వెళ్ళి, చీకటిపడే వేళ ఇంటికి తిరిగి వచ్చాడు. ఆ సమయంలో వీధి అరుగు మీద కూర్చుని వున్న పనిమనిషి అతడికి, వీణావతి కొండ మీద వున్న ఆలయానికి రావలసిందిగా చెప్పిపోయినట్టు వార్త అందించింది.

వీణావతి తండ్రికి ఒక్కతే కుమార్తె. శౌరిరాజు ఇంటిపక్కనే వాళ్ళ ఇల్లు. శౌరిరాజుతో, వీణావతి వివాహానికి ఆమె తండ్రి ఏనాడో తన అంగీకారం తెలిపాడు. చెప్పవలసిన ముఖ్య విషయం ఏమైనా వుంటే, ఇంటి దగ్గరే చెప్పవచ్చుగదా—ఆలయానికి ఎందుకు? అని ఆశ్చర్యపోతూ శౌరిరాజు బయలుదేరాడు.

అతణ్ణి అల్లంత దూరాన చూస్తూనే, వీణావతి ఒక కొండరాతి మీది నుంచి లేచి ఎదురువచ్చింది.

శౌరిరాజు చిన్నగా నవ్వుతూ, “ఏమిటంత ముఖ్య విషయం? మీ నాన్న, మన పెళ్ళి ముహూర్తం నిశ్చయించాడా?” అని అడిగాడు.

వీణావతి పొర్లివచ్చే దుఃఖాన్ని ఆపుకుంటూ, “అవును, ఎల్లుండే ముహూర్తం. అయితే, పెళ్ళికొడుకు నువ్వుమాత్రం కాదు!” అన్నది.

శౌరిరాజు నిర్భాంతపోయి, “అసలేం జరిగింది?” అని అడిగాడు.

వీణావతి జరిగినదంతా అతడికి చెప్పింది: నిన్న అనుకోకుండా ఆమె తండ్రి చిన్ననాటి స్నేహితుడొకాయన వాళ్ళ ఇంటికి వచ్చాడు. ఆయన సముద్ర వ్యాపారంలో లక్షలు గడించాడట.

వెంటవచ్చిన ఆయన కొడుక్కు వీణావతి నచ్చింది. దగ్గిర్లో మంచి ముహూర్తం వున్నది గనక, అతడితో వీణావతి వివాహం జరిపిస్తానని తండ్రి తన స్నేహితుడికి మాట యిచ్చాడు.

వాళ్ళు వెళ్ళిన తరువాత ఆమె అభ్యంతరం చెబితే తండ్రి కోపగించుకుని, "నువ్వు నోరుమూసుకో. శౌరికి సొంత అస్తంతూ చిల్లిగవ్వలేదు. శాశ్వతం అనుకున్న కచ్చేరీ ఉద్యోగాలు, హఠాత్తుగా పోగొట్టుకున్నవాళ్ళను, నేనెరుగుదును. ఈనా స్నేహితుడికి లక్షల ఆస్తి వున్నది. ఈ పెళ్ళికి నువ్వు కాదంటే, నేను దేశాలు పట్టిపోతాను," అన్నాడు.

అంతా విన్న శౌరిరాజు అవేశం తెచ్చుకుని, "అలాగా! నేను వచ్చి, మీ నాన్నతో మాట్లాడతాను," అన్నాడు.

వీణావతి అయిష్టంగా తలాడిస్తూ, "ఆ పని మాత్రం చేయకు. మా నాన్నది వెర్రికోపం. గొడవ జరిగితే, నిజంగానే దేశాలు పట్టిపోగలడు," అని ఇంటికేసి బయలుదేరింది.

ఈ జరిగినదానికి శౌరిరాజు చాలా కలవరపడిపోయాడు. ఇక ఆ రాత్రికి ఇంటికి వెళ్ళకూడదనుకున్నాడు. కొంత సేపు ఒక రాత్రి మీద కూర్చుని, ఏదో నిశ్చయానికి వచ్చినవాడిలా లేచి, కొండ అవతలివైపుకు బయలుదేరాడు.

కొండ అవతల నాలుగు దామడల దూరంవరకూ, ఒక పెద్ద అరణ్యం వున్నది. అందులో ఆటవికులు తిరుగుతుంటారనీ, వాళ్ళు చాలా క్రూరులనీ చాలామంది నమ్మకం. శౌరిరాజు కొండదిగి అరణ్యంలో కొంతదూరం నడిచాక, "ఎవడు వాడు?" అన్న కేక విని అగిపోయాడు.

ఇద్దరు ఆటవికులు ఈటెలు ఝళిపిస్తూ, అతడి ముందుకు వచ్చి, "నువ్వెక్కడికి పోతున్నావు? ఇంత రాత్రివేళ అరణ్యంలో, నీకేం పని?" అని అడిగారు.

శౌరిరాజు ఒక్కక్షణం భయపడి, అంతలోనే ధైర్యం తెచ్చుకుని, "ఈ మహా

రణ్యంలో ఏ పులివాతో పడదామని
వచ్చాను. నేను తీరని కష్టాల్లో వున్న
వాడిని," అన్నాడు.

ఆ జవాబు విని ఆటవికు లిద్దరూ
కొంచెం ఎడంగాపోయి కూడబలుక్కుని,
తిరిగి శౌరిరాజు దగ్గరకు వచ్చి, "కష్టాల్లో
వున్న మనుషులంటే, మాకు జాలి.
ఇక్కడ పశాచాలదిబ్బ మీద వుండే
పశాచాలవల్ల, ఆటవికులం, నానా కష్టాలూ
పడుతూండగా, ఒక మరుగుజ్జు మంత్ర
గాడు వచ్చి, మమ్మల్నిరక్షించాడు. ఇప్పు
డాయన నివాసం పశాచాలదిబ్బ మీదే.
నిన్ను పట్టి పీడుస్తున్న కష్టాలేమిటో అయ
నకు చెప్పుకో," అని, అతణ్ణి మరుగుజ్జు
మంత్రగాడి దగ్గరకు తీసుకుపోయారు.

మంత్రగాడు ఒక చిన్న పాకవెలపల
నెగడువేసుకుని, దానిముందు కూర్చుని
వున్నాడు. వాడు, శౌరిరాజును చూస్తూనే,
"పన్నెండేళ్ళ తరవాత, నన్ను వెతు
క్కుంటూ వచ్చిన మనిషివి! ఎవడివిరా
నువ్వు?" అన్నాడు కీచుగొంతుతో.

"మామా, పెద్ద కష్టం వచ్చి, ఇంత
రాత్రి వేళ నిన్ను వెతుక్కుంటూ
వచ్చాను," అన్నాడు శౌరిరాజు, మరుగుజ్జు
ముందు కూర్చుంటూ.

మంత్రగాడు నెగడులోంచి భగభగ
మండుతున్న ఒక కట్టె తీసి, దాని వెలు
గులో శౌరిరాజు ముఖాన్ని పరీక్షిగా చూసి,
"ఇంతకూ, నీకొచ్చిన కష్టం ఏమిటి?"
అని అడిగాడు.

శౌరిరాజు తన కష్టం గురించి చెప్పుకుని, "వీణావతితో, నా పెళ్ళి జరక్కపోతే, ఇక యీ పిళాచాలదిబ్బేగతి! ఎల్లుండి మరొకడితో జరగబోయే వీణ పెళ్ళి ఆగిపోవాలి. ఆవిడతండ్రి, నాతో తన కూతురు పెళ్ళి జరిపించాలి. ఇందు కదైనా మంత్రమో, తంత్రమో ఉపయోగించి, నువ్వు నాకు సాయపడాలి," అన్నాడు.

అ మరుక్షణం మరుగుజ్జు మంత్రగాడు కణకణలాడుతున్న నెగటినిప్పుల్లో చేయి పెట్టాడు. వెంటనే నీళ్ళు పోసినట్టుగా నెగడు అరిపోయి, అందులో నల్లటి బొగ్గులు బయటపడినై.

మంత్రగాడు ఒక బొగ్గు తీసి, నుదుటికి అనించుకుని ఏదో మంత్రం చదివి, దాన్ని శౌరిరాజుకు యిస్తూ, "నువ్వు చేసుకోవాలనుకుంటున్న అమ్మాయిని, యీ బొగ్గును బెల్లం నమలినట్టు నమలి మింగమను," అన్నాడు.

శౌరిరాజు వాడిని ఏదో అడగబోయాడు. కాని, మంత్రగాడు లేచి తన పాకకేసి పోతూ, "అనవసర ప్రశ్నలు వేసి నన్ను విసిగించకు. ఇక వెళ్ళరా, అల్లుడూ," అన్నాడు.

శౌరిరాజు ఆ బొగ్గు తీసుకుని ఇంటికి తిరిగి వచ్చాడు. తరవాత కొంతసేపటికి వీణావతి పడుకునే గది కిటికీ దగ్గరకు పోయి, దాని రెక్క మీద చిన్నగా తట్టాడు. వీణావతి వెంటనే వచ్చి కిటికీ రెక్కలు తెరిచింది.

అతడు చిన్న గొంతుతో, "నన్నేమి ప్రశ్నించక, యీ బొగ్గు నమలిమింగు!" అని బొగ్గును అమెకిచ్చాడు.

వీణావతి సరే అన్నట్టు తల ఊపగానే, శౌరిరాజు తృప్తిగా తన ఇంటికి వెళ్ళి పోయాడు. తెల్లవారాక వీణావతిని నిద్ర లేపవచ్చిన అమ్మలక్కలు, అమెను చూస్తూనే కెవ్వుమన్నారు. అమె పచ్చని పసిమిరంగు శరీరచ్ఛాయ, నల్లని బొగ్గు రంగులోకి మారివున్నది.

ఈ జరిగిన వింత క్షణాల మీద ఊరంతా తెలిసిపోయింది. మగపెళ్ళివారు యీ వార్త విని వీణను చూడవచ్చి, "ఇదేం చిత్రం! ఈ పిల్ల మాకొద్దు. ఇదేదో రంగులు మార్చే భూతం లక్షణం," అని వెళ్ళిపోయారు.

వీణావతి తండ్రి నిరాశతో తల పట్టుకుని కూర్చున్నాడు. ఇలా ఎందుకు జరిగిందో ఎంత ఆలోచించినా, అతడికి అర్థం కాలేదు. ఎంత కట్టుం డబ్బు వెదజల్లినా, ఈ రూపుతో వున్న కూతురు పెళ్ళి, తను జన్మలో చేయలేదు!

అయిన కచ్చేరికి పోతున్న శౌరిరాజును అపి, "బాబూ, నీకు వీణ అంటే ప్రాణంతో సమానమని, నాకు తెలుసు. గిట్టనివాళ్ళెవరో దానికి చేతబడి చేశారు. రేపు ముహూర్తానికి అమ్మాయిని పెళ్ళాడి, నా పరువు నిలుపు," అంటూ చేతులు పట్టుకున్నాడు.

శౌరిరాజు వెంటనే, "మీ యిష్టం. నాకెలాంటి అభ్యంతరంలేదు," అన్నాడు.

ఆ మాటలు విన్న వీణావతి కళ్ళనీళ్ళు పెట్టుకుని, "శౌరీ, నాలాంటి కురూపి, నీకు తగదు," అన్నది.

శౌరిరాజు చిరునవ్వు నవ్వుతూ ఊరుకుని, ఆ రాత్రి తిరిగి మరుగుజ్జు మంత్ర గాడి దగ్గరకు వెళ్ళాడు.

వాడు శౌరిరాజును చూస్తూనే, "ఏరా, అల్లుడూ! మన పథకం పొరిందికదా?" అన్నాడు ఉత్సాహంగా.

"పొరకేం—ఆ పెళ్ళికొడుకు తరపు వాళ్ళు తారుకుని పారిపోయారు. రేపే వీణతో నా పెళ్ళి. నిన్నటి మంత్రపు బొగ్గుకు విరుగుడు యిస్తే, నీ ఆశీర్వాదం కూడా తీసుకుని వెళ్ళిపోతాను," అన్నాడు శౌరిరాజు.

"విరుగుడేమిటి? అలాంటిదేమీ, నా దగ్గర లేదే!" అన్నాడు మంత్రగాడు.

శౌరిరాజు నిర్ఘాంతపడి, "అయితే, వీణ ఎప్పటికీ అలా కారునలుపు రంగుతో వుండిపోవలసిందేనా?" అని అడిగాడు.

“అహా, అంతేమరి! అయినా, ఆ పిల్ల అంటే నీకు చాలా ప్రేమగదా. పిల్ల మార లేదు; రంగు మారింది. అంతే. ఇప్పుడు నువ్వు కురూపిని చేసుకునేందుకు సంశయిస్తున్నావన్నమాట! సరే, మరెక్కడైనా అందంగా వున్న అమ్మాయిని చూసి పెళ్ళాడు,” అన్నాడు మంత్రగాడు.

శౌరిరాజు వాడి మాటలకు నొచ్చుకుని, “ఏమి కురూపి అయిందని, నేను పెళ్లాడడానికి యిష్టపడడం లేదని అనుకోకు. ఆమె తాను నాకు తగినంటూ దుఃఖిస్తున్నది. ఆ మంత్రించిన బొగ్గు నాకూ యివ్వు. అప్పుడు యిద్దరం ఒకలాగే వుంటాం. అవిడకేబాధా వుండదు,” అన్నాడు.

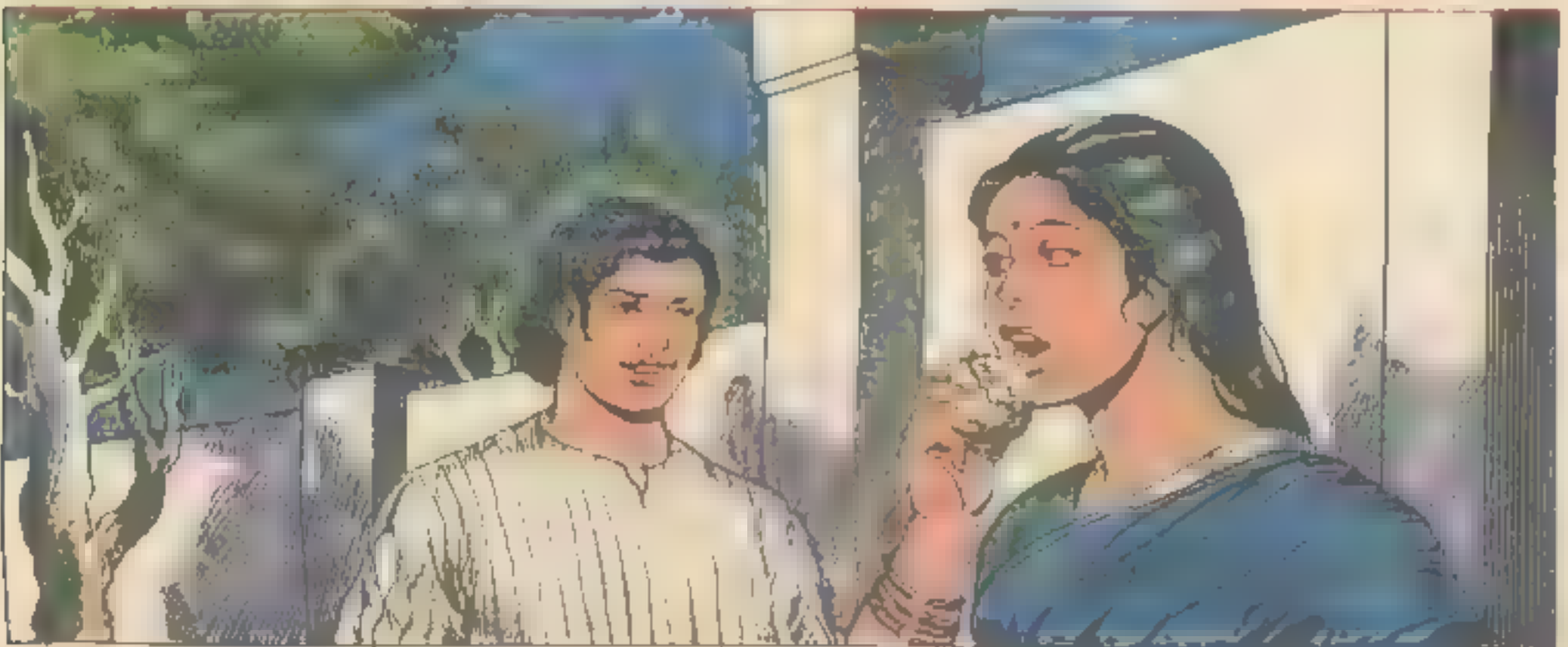
“ఒరే, అల్లుడూ! నిజంగా నీ ప్రేమ గొప్పది. ఆ సంగతి తెలుసుకునేందుకే, అలా అన్నాను,” అని మంత్రగాడు పక్కన వున్న బుట్టలోంచి ఒక జామపండు తీసి దాన్ని మంత్రించి, శౌరి రాజుకు యిచ్చి, “దీన్ని నీకాబోయే భార్య తింటు, ఎప్పటి రంగు వచ్చేస్తుంది,” అన్నాడు.

శౌరిరాజు పండు తీసుకుని, “పెళ్ళి యాక ఏదో ఒక రోజున మేం యిద్దరం యిక్కడికి వస్తాం. నీ మేలు మరిచిపోలేం. మామా!” అన్నాడు.

అందుకు మరుగుజ్జు మంత్రగాడు కటువుగా, “మరిచిపో! నన్నూ, నేను చేసిన మేలునూ కూడా మరిచిపో. నన్ను గురించి ఎవరికీ చెప్పకు. ఏనాడూ నా దగ్గిరకు రాకు. ఈ ఆరణ్యంలో, కల్లా కపటం ఎరగని అటవికుల మధ్య నన్ను ప్రశాంతంగా బతకనీ. ఇక వెళ్ళు!” అన్నాడు అజ్ఞాపిస్తున్నట్టు.

శౌరిరాజు ఇంటికి తిరిగి వచ్చి, మంత్రగాడిచ్చిన జామపండును వీణావతికి యిచ్చాడు. ఆ పండు తిన్న ఆమె, మునుపటిలా పచ్చని పసిమిరంగుతో కళకళలాడిపోయింది.

మర్నాడు, ఎప్పటి అందంతో పెళ్ళి పీటల మీద శౌరిరాజు పక్కన కూర్చున్న వీణావతిని చూసి, ఆమె తండ్రితోపాటు అందరూ ఎక్కడలేని ఆశ్చర్యం పొందారు.

తొందరపాటు

సురేంద్రుడనే రాజు, తన కుమారుణ్ణి విద్యాభ్యాసం కోసం, శ్రీకర్ణుడనే గురువు నడుపుతున్న గురుకులానికి పంపాడు. ఒక సంవత్సరం తరవాత అయన గురుకులాన్ని చూడబోయి, తన కుమారుడి విద్యాభ్యాసం సంతృప్తికరంగా లేదని జాపించాడు.

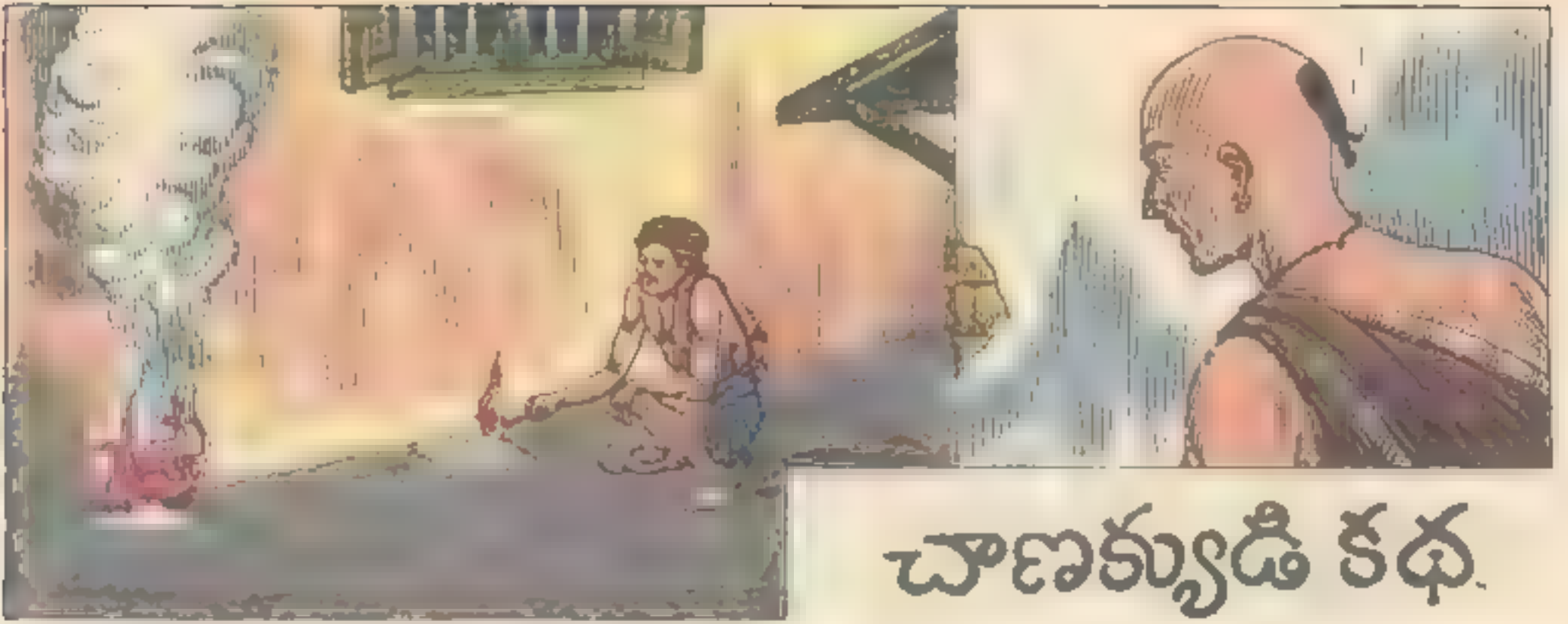
ఈ విషయం, శ్రీకర్ణుడితో ప్రస్తావించి, "గురువర్యా, రాకుమారుడి విద్యాభ్యాసం శ్రమంగా ముగిసే ఏర్పాటు చేయలేరా? అతడి విద్యాభ్యాసం రెండు, మూడు సంవత్సరాల్లో ముగిసిపోతే బావుంటుంది," అన్నాడు.

దానికి శ్రీకర్ణుడు, ఆ పక్కనే ఒక విద్యాభవనం నిర్మించేందుకు తెప్పించి కుప్పలుగా పోసివున్న రాళ్ళూ, కలపాలంటి వాటిని రాజుకు చూపిస్తూ, "మహారాజా, ఈ ముడిసరుకును ఉపయోగించి, అన్ని హంగులూ వున్న భవనం నిర్మించడానికి కనీసం సంవత్సరకాలం పట్ట వచ్చు. అదే ఒక పూరిగుడిసె కట్టడానికి నాలుగైదు రోజులు చాలు. అయితే, మన హంగుకూ, పెరాచాకూ సరిపడేవి పూరిగుడిగా? లేక భవనమా? అన్నది మనం ముందు తేల్చుకోవాలి," అన్నాడు.

ఈ జవాబు విన్న తరవాత రాజుకు తన తొందరపాటు తెలిసివచ్చింది. అయన రాకుమారుడి విద్యాభ్యాసం, తతిమ్మా అందరు విద్యార్థులతోపాటు జరపవలసిందిగా శ్రీకర్ణుణ్ణి కోరి, సెలవు తీసుకున్నాడు.

—సి. ఎస్. ఎ. షరీఫ్

చాణక్యుడి కథ

(గత నంబిక తరువాయి)

చౌణక్య చంద్రగుప్తులు నందుడి రాజభవనం వశపరచుకుని అందులోని సొత్తంతా సమంగా పంచుకున్నారు. ఆ భవనంలో ఒక దాసి ఉన్నది. ఈమెకు విషం అటవాటయింది. ఆ దాసిని తన కిమ్మని పర్వతకుడు అడిగాడు. చాణక్యుడు సమ్మతించాడు. అగ్నిసాక్షిగా పర్వతకు డామెను పెళ్ళాడుతూ ఆమె చెయ్యి పట్టుకునేసరికి, ఆమె చేతి చెమట ద్వారా విషం పర్వతకుడి శరీరంలో ప్రవేశించింది. ఆతను విరుచుకుపడిపోతూ వైద్యులను పిలవమన్నాడు. చంద్రగుప్తుడు వైద్యుల కోసం కబురు చెయ్యబోతూ వుంటే, చాణక్యు డతన్ని వారించాడు.

అర్ధరాజ్యం పొందవలసిన పర్వతకుడు కనిసం వైద్యసహాయం కూడా లేకుండా, ప్రాణాలు వదిలాడు. పైపెచ్చు

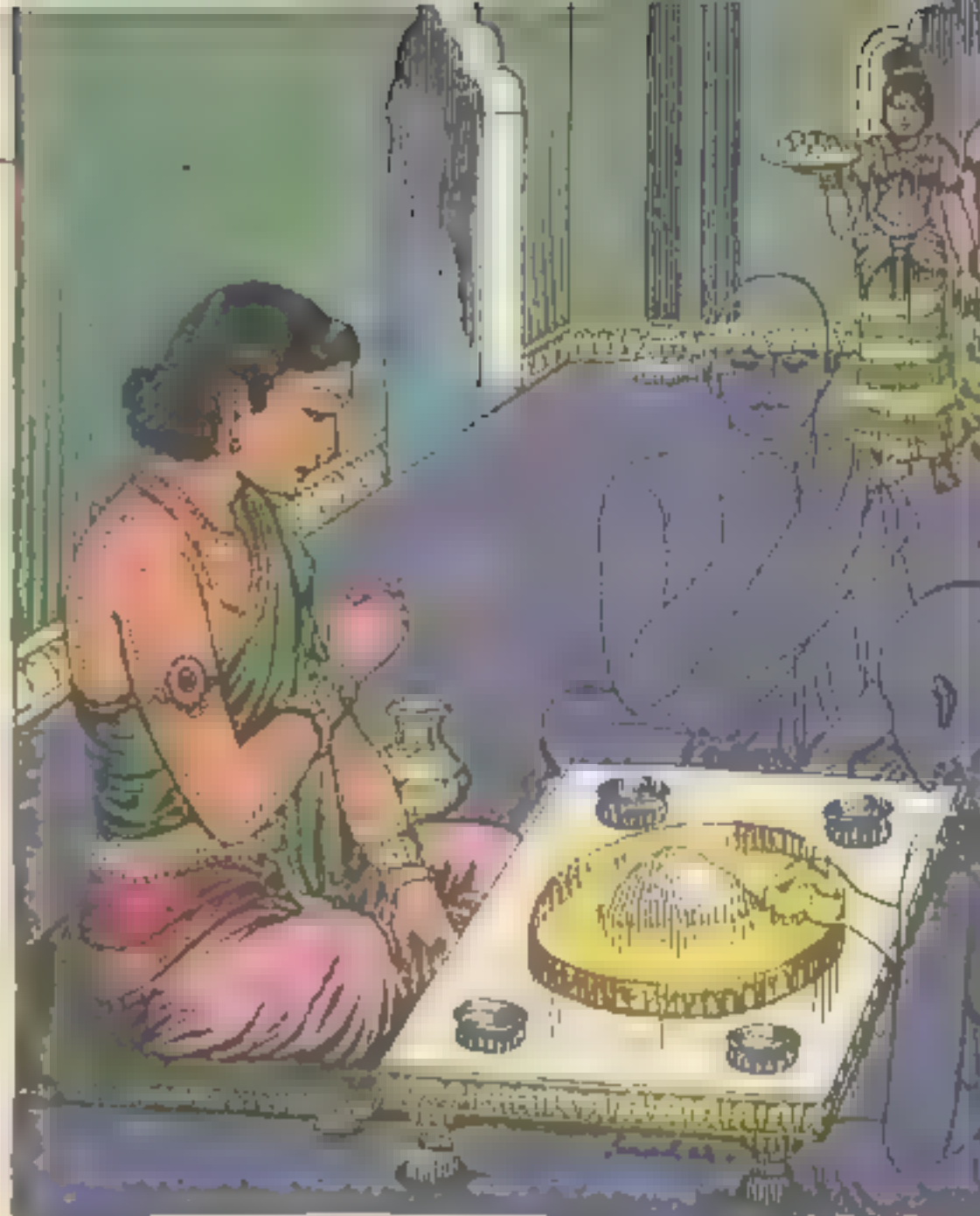
పర్వతకుడి రాజ్యం కూడా చంద్రగుప్తుడిదే అయింది.

నందుడి పరిపాలన అయితే అంత మయిందిగాని, నందుడి అనుచరులు రకరకాల అరాచక చర్యలు చేస్తూ, పరిపాలనలో శాంతి లేకుండా చేశారు. వీరిని అదుపులో పెట్టగల మనస్తత్వం గల ఒక సాలెవాడు చాణక్యుడి కళ్ళపడ్డాడు. ఈ సాలెవాడు తన ఇంట చెదలపుట్ట కనిపించిన చోటనల్లా నిప్పు పెట్టటం ఆయన గమనించాడు. అరాచక చర్యలను చేసే వారందరినీ ఈ సాలెవాడు త్వరలోనే నిగ్రహించగలిగాడు. చాణక్యుడికి వాడి యందు ఏర్పడిన విశ్వాసం రుజువయింది.

చంద్రగుప్తుడికి రాజ్యం వచ్చింది గాని కోశంలో డబ్బు లేదు. ఈ లోటు భర్తీ చెయ్యటానికి చాణక్యుడు దొంగ పాచి కలతో బంగారం పణంపెట్టి జూదం అడి,

కొంత బంగారం గడించాడు. కాని ఇలా కోలాన్ని నించటం దాదాపు అసాధ్యంగా కనిపించింది. అప్పుడు చాణక్యు డొక యుక్తి చేశాడు. ఆయన నగరంలోని ధనికులందరినీ విందుకు పిలిచి భోజనం పెట్టి పుష్కలంగా తాగించాడు. అందరూ తైపు మీద ఉండగా చాణక్యుడు లేచి నిలబడి, తన అదృష్టం ఎలాంటిదో, రాజు ఎలా తన చెప్పచేతలలో ఉంటాడో తెలియజేసే శ్లోకం ఒకటి చదివాడు. వెంటనే మిగిలిన వాళ్ళు కూడా తమ గొప్పలు చెప్పుకుని, ఎవరి దగ్గర ఎంతెంత ధనం ఉన్నదీ బయట పెట్టుకున్నారు. చాణక్యుడు వారి బొక్కసాలు కొల్లగొట్టి రాజుగారి బొక్కసం నింపాడు.

చంద్రగుప్తుడి రాజ్యంలో ఒకసారి పెద్ద కరువు వచ్చింది. రాజధానిలో ఉండే జైనసన్యాసులకు భిక్ష కరువైపోయింది. వారి ఆచార్యుడైన సుస్థితుడు తన శిష్యులను నగరం విడిచిపోయి, మరెక్కడైనా భిక్ష చేసుకు బతకమని సలహా యిచ్చాడు. అందరూ వెళ్ళిపోయారు గాని ఇద్దరు శిష్యులు గురువును వదిలిపోవటానికి మనస్కరించక తిండి కోసం ఒక ఎత్తు వేశారు. వారికోక అంజనం తెలుసు. అది కళ్ళకు పూసుకున్నవాళ్ళు అదృశ్యులవుతారు. ఆ శిష్యులిద్దరూ ఆ అంజనం

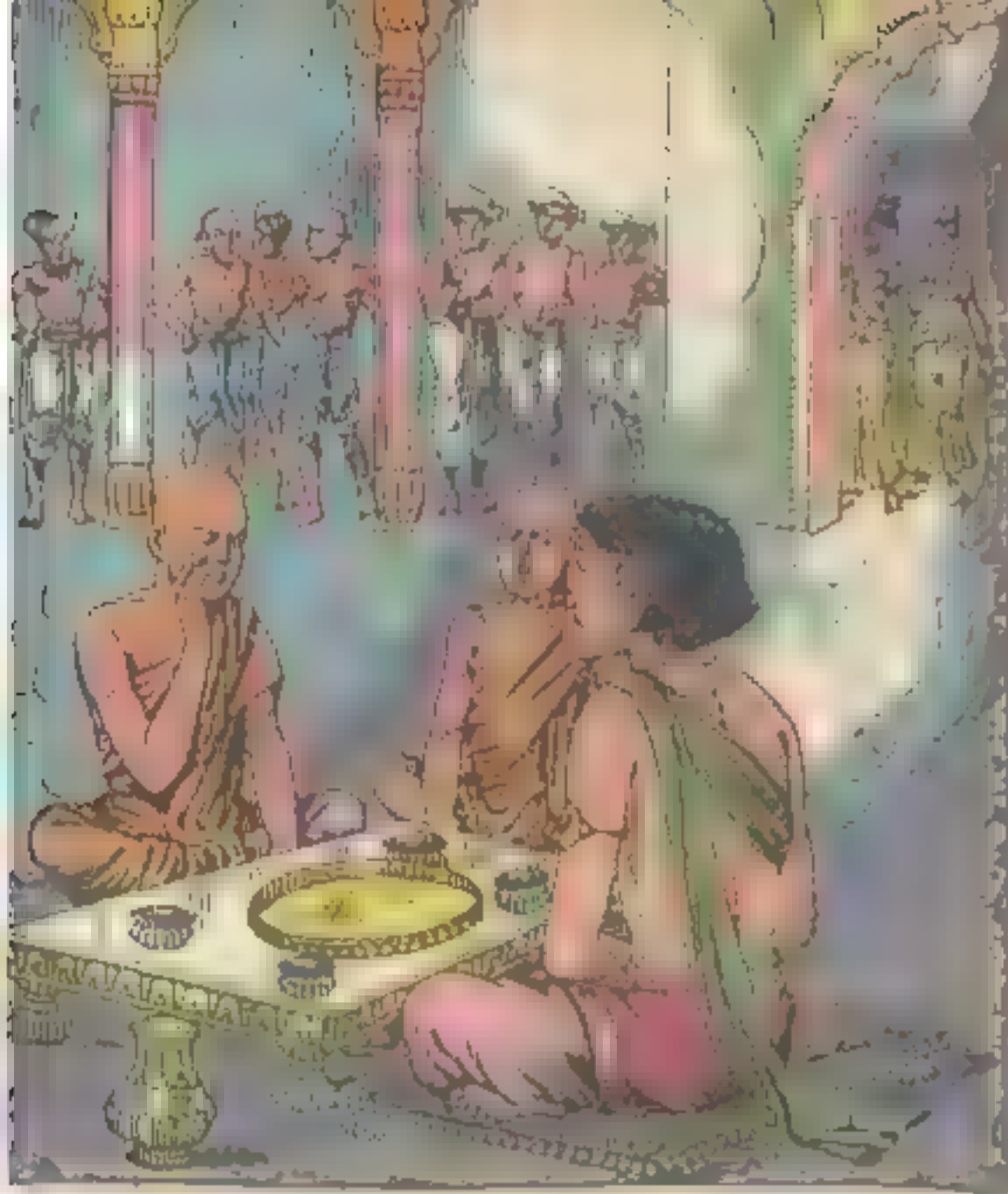

పూసుకుని, అదృశ్యులై రాజగృహం ప్రవేశించి, చంద్రగుప్తుడి పళ్ళెం వద్దనే కూచుని, అతనితోబాటు భోజనం చేసి వెళ్ళిపోతూ వచ్చారు.

ఇలా కొంత కాలం జరిగినాక, చాణక్యుడు చంద్రగుప్తుడు చిక్కిపోతున్న లక్షణాలు గమనించి కారణమడిగాడు.

“నాకు కూడా కారణం తెలియలేదు. రోజూ నాకు మామూలు ప్రకారమే భోజనం వడ్డిస్తున్నారు. కాని అదంతా నా కడుపులోకి పోవటం లేదని చెప్పగలను,” అన్నాడు చంద్రగుప్తుడు.

ఎవరైనా అదృశ్యంగా వచ్చి చంద్రగుప్తుడి ఆహారం తస్కరించుతూ ఉండ

వచ్చునని చాణక్యుడికి తోచింది. ఇది నిజమో కాదో తెల్పుకోవటానికి ఆయన చంద్రగుప్తుడి భోజనశాల అంతటా మెత్తని పొడి చల్లించాడు. చంద్రగుప్తుడి భోజనం పూర్తి అయ్యాక ఆ పొడిలో ఎవరివో కాళ్ళ గుర్తులు కనిపించాయి.

మర్నాడు చంద్రగుప్తుడు భోజనం చేసి సమయంలో చాణక్యుడు భోజనశాలలో మూలైన పొగ పెట్టించాడు. ఆ పొగకు అందరి కళ్ళూ చిరచిరలాడి ఆగకుండా కళ్ళనీరు కారింది. ఆ నీటి వెంట జైన యువకులు పెట్టుకున్న అంజనం కాస్తా కరిగిపోయి, వారు అందరికీ కనిపించారు. అందరూ నిర్భాంతపోయారు. వారికి కోపం

కూడా వచ్చింది. అయితే చాణక్యుడు మాత్రం జైన సన్యాసులకు ఒక సమ స్కారం పెట్టి, మర్యాదగా సాగనంపాడు. ఇతరుల ఎంగిలి తిన్నందుకు చంద్ర గుప్తుడు బాధపడుతూంటే, వారికి భిక్ష పెట్టి నందుకు పుణ్యం లభించిందని నచ్చ చెప్పాడు. అయినప్పటికీ చాణక్యుడు ఆచార్యుడికి కబురు చేసి, ఆయన శిష్యులు చేసిన పనికి అక్షపణ తెలియ జేశాడు.

“తప్పు మీ పొరులదే. మా సన్యాసు లకు వారు భిక్ష పెట్టినట్టయితే ఇలాటి పరిస్థితి ఏర్పడి ఉండదు,” అని ఆచార్యుడు జవాబు పంపాడు. అది మొదలు పొటలీపుత్రంలో జైన సన్యాసు లకు విడవకుండా భిక్ష లభించే ఏగ్గాట్లు జరిగాయి.

చంద్రగుప్తుడి పైన ఎవరైనా విష ప్రయోగం చేస్తారేమోనని చాణక్యుడు అతని ఆహారంలో విషం చేర్చమని అజ్ఞా పించాడు. ఈ విషం మోతాదు క్రమంగా పృద్ధి అయి చంద్రగుప్తుణ్ణి ఏ విషమూ ఏమీ చెయ్యలేని స్థితి ఏర్పడింది. ఈ సంగతి చంద్రగుప్తుడికి తెలియదు.

దుర్దర నిండు చూలాలుగా ఉండి ఒకనాడు చంద్రగుప్తుడి భోజనపు పళ్ళెం వద్ద కూచుని అతని ఆహారం కొంచెం తీసుకు తిన్నది. అది బాగా విషపూరితం

కావటంచేత వెంటనే ఆమె ప్రాణాలు వదిలింది. ఆ క్షణంలోనే అక్కడికి వచ్చిన చాణక్యుడు జరిగిన ప్రమాదం గుర్తించి, అప్పుడే ప్రాణాలు వదిలిన దుర్దర గర్భాన్ని చీల్చి అందులో నుంచి శిశువును తాగాడు. అప్పటికే ఒక్క బిందువు విషం శిశువులోకి ప్రవేశించింది. ఈ కారణంచేతనే ఆ శిశువుకు బిందు సారుడని పేరు పెట్టారు.

చంద్రగుప్తుడు చనిపోయినా క్షాత చాణక్యుడు బిందు సారుడికి తానే స్వయంగా పట్టాభిషేకం చేశాడు. అయితే బిందు సారుడి కింద ఎంతోకాలం మంత్రిగా ఉండలేదు. చాణక్యుడు సుబంధు డనేవాణ్ణి చేరదీసి రాజకీయ తంత్రం నేర్పి తన అనుచరుడుగా ఉంచు కున్నాడు. ఈ సుబంధుడికి మంత్రిత్వ కాంక్ష పట్టుకున్నది. అతను బిందు సారుడితో చాణక్యుణ్ణి ఎంత మాత్రమూ నమ్మవద్దనీ, ఆయన బిందుసారుడి తల్లి గర్భాన్ని చీల్చినవాడనీ చెప్పాడు. బిందు సారుడు విచారించగా ఈ సంఘటన జరిగిన మాట నిజమేనని తెలిసింది. దానితో అతనికి చాణక్యుడి పైన ఎక్కడ లేని ద్వేషమూ పుట్టుకొచ్చింది.

తన ప్రత్యర్థి జయించాడని తెలియ గానే చాణక్యుడు తన భవిష్యత్తును

గురించి వైరాగ్యం ఆవలంబించాడు— కాని ఆ ప్రత్యర్థిని మాత్రం క్షమించ లేదు. సుబంధుడి పతనం కోసం ఆయన ఒక ప్రయోగం చేశాడు. ఆయన భూర్థ పత్రాల పైన ఏదో రాసి, ఆ పత్రాలనూ కొన్ని సుగంధ ద్రవ్యాలనూ ఒక అంద మైన పేటికలో ఉంచి, ఆ పేటికను తన పెట్టెలో పెట్టి భద్రంగా తాళం వేశాడు. అనంతరం ఆయన తన యావదాస్తిని పేదసాదలకు దానంచేసి, ఊరి బయట ఉండే చెత్తకుప్ప మీదికి వెళ్ళి ప్రాయోప వేశం చేశాడు.

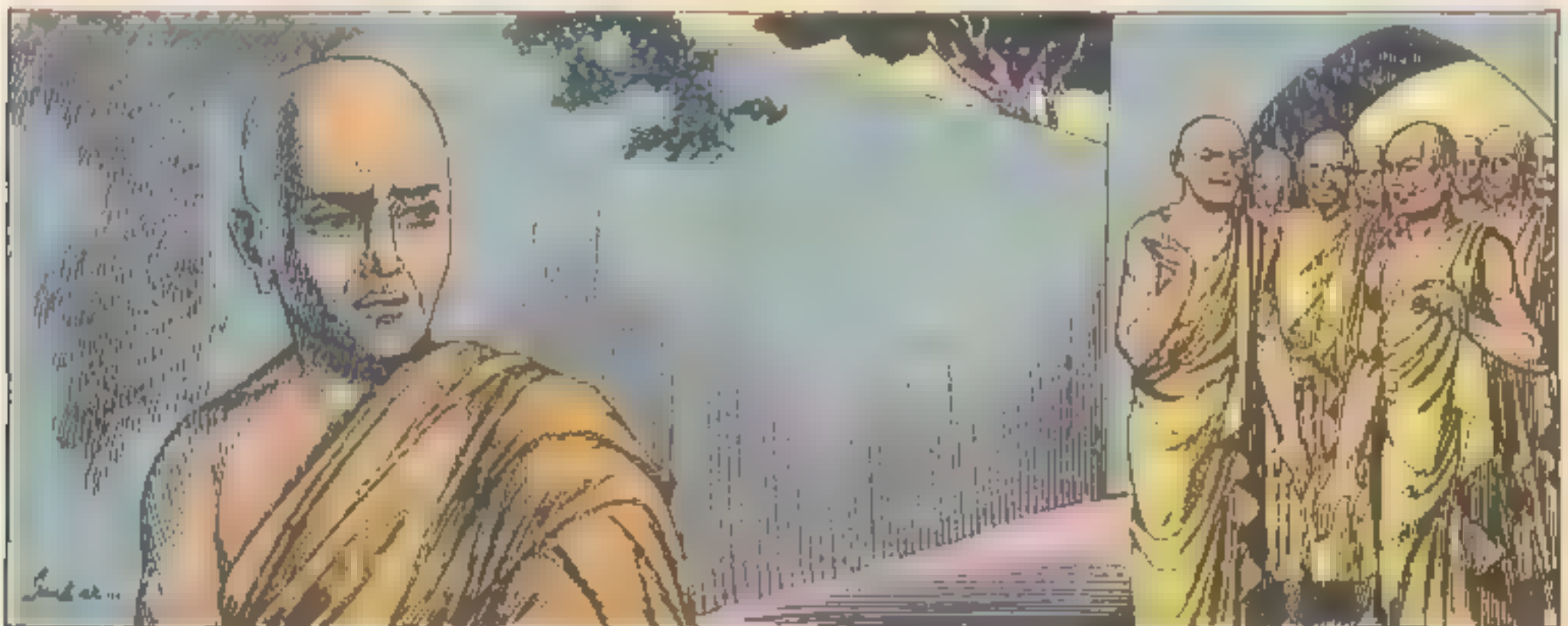
ఈ స్థితిలో బిందు సారుడికి చాణక్యుణ్ణి గురించి వాస్తవం తెలియ

వచ్చింది. అతను ఎంతో పశ్చాత్తాపపడి, చాణక్యుడి వద్దకు వెళ్ళి, వచ్చి మంత్రి పదవి నిర్వర్తించమని ప్రాధేయపడ్డాడు. కాని చాణక్యుడు తన దీక్ష మానలేదు. బిందుసారుడు తిరిగివచ్చి తన అగ్రహ మంతా సుబంధుడి పైన వెళ్ళబోను కున్నాడు. సుబంధుడు తాను నిర్దోషిననీ, చాణక్యుడి మనసు మారుస్తాననీ రాజుతో అన్నాడు. అప్రకారమే అతను చాణక్యుడి వద్దకు వెళ్ళి, ఏదో అనునయ వాక్యాలు మాట్లాడుతున్నట్టే మాట్లాడుతూ, నిపురు గప్పిన నిప్పు కణిక ఒకటి చెత్తకుప్పలో జారవిడిచాడు. దానితో చెత్తకుప్ప అంటు కుని మండింది. చాణక్యుడా మంటలోనే బూడిద అయ్యాడు.

బిందుసారుడి అనుమతితో సుబంధుడు చాణక్యుడి ఇల్లు ప్రవేశించి, ధనం కోసం ఇల్లంతా గాలించగా, చాణక్యుడి పెట్టెలో ఉన్న పేటిక బయట పడింది. దాన్ని తెరవగానే గుప్పున సువాసన పైకి చిమ్మింది. తరవాత అతనికి భూర్ష

పత్రాలు కనిపించాయి. చాణక్యుడి ధనం గురించిన రహస్యాలు అందులో ఉంటాయనుకుని సుబంధుడు చదివి చూసి తెల్లబోయాడు. సన్యాసి జీవితం గడపని వారు ఈ సుగంధం వాసన చూస్తే వచ్చి పోతారని భూర్షపత్రాలపై రాసి ఉన్నది. అది నిజమో కాదో తెలుసుకోవటానికి ఆ సుగంధాన్ని ఒక మనిషికి గట్టిగా వాసన చూపించాడు, సుబంధుడు. వాడు విరుచుకు పడిపోయి చచ్చాడు. ఎన్ని విరుగుళ్ళు ప్రయోగించినా ఫలితం లేక పోయింది. తనకూ అదే గతి పడుతుందనుకుని సుబంధుడు తన మంత్రిత్వానికి నీళ్ళు వదిలి జైనగురువు వద్ద సన్యాసం పుచ్చుకున్నాడు. అది చిత్తశుద్ధితో పుచ్చు కున్న సన్యాసం కాదని బాగా ఎరిగి వున్న తోటి సన్యాసులందరూ అతణ్ణి చాలా హిసంగా చూశారు.

చాణక్యుడిపై కుట్ర చేసిన ఫలితం సుబంధుడికి దక్కలేదు. చాణక్యుడు వచ్చి కూడా తన ప్రత్యర్థిని సాధించాడు.

టాస్మానియా క్రూరజంతువులు

ఆస్ట్రేలియాకు అగ్నేయదిశలో ఉన్న టాస్మానియా ద్వీపం ప్రకాంత వాతావరణంలో వెలుగొందుతున్నది. ఈ ప్రకాంత వాతావరణంలోనే విచిత్రమైన క్రూరజంతువులు — టాస్మానియా కోడేలు, టాస్మానియా డెవిల్, టైగర్ క్యాట్ వివసిస్తున్నాయి.

ఈ జంతువులలో టాస్మానియా కోడేలు ఆకారంలో పెద్దది. ఇది చాలా అరుదుగా కనిపిస్తుంది. చూడడానికి మామూలు కోడేలులా ఉన్నా దానికన్నా ఆకారంలో చిన్నది. కరీరం మీద దారలు ఉంటాయి. ఆడకోడేళ్ళు పొడుగుచుట్టూ తిత్తిలా ఉన్న చర్మం లోపల పిల్లలను మోసుకుపోతాయి. పిల్ల వృద్ధుగానే ఆ సంధిలోకి చేరి, పెద్దదయ్యేవరకు అక్కడే వుంటుంది. పిల్ల మరి వనికండుగా ఉన్నప్పుడు దాని నోట్లో ఎప్పుడూ తల్లి ప్రసాదం ఉంటుంది. పిల్లకు పాలు ఎప్పుడు కావాలో గ్రహింది, తల్లి దానికి అప్పుడప్పుడూ పాలు వదులుతుంది. కొండ గుహలలో ఉంటూ రాత్రి సందారం జరిపే ఈ కోడేళ్ళు ఒకప్పుడు ఆస్ట్రేలియా ఐందం అంతటా వ్యాపించి ఉండేవి. ప్రస్తుతం టాస్మానియా ద్వీపానికి పరిమితమైపోయాయి.

పొడుగుచుట్టూ నంది ఉన్న జాతి సంతతికి చెందిన మరొక ముఖ్యమైన జంతువు టాస్మానియాన్ డెవిల్. ఇది చూడడానికి వీటికుక్క లాగా ఉంటుంది. పెద్ద కం, వెడల్పుయిన మోరతో చాలా ఐరంగా ఉంటుంది జంతువు. పెద్దదైన గుండ్రటి చెవులతో, కరీరం నిండా రోమాలతో, నలుపు, ఊదా రంగుతో, మెడ మీద, ఏరుదుల మీద తెల్లటి మచ్చలతో ఉండే ఈ జంతువు రాత్రులలోనే ఆహార అన్వేషణ పొగిస్తుంది. సూర్యుడి వెలుతురులో వీటికి కళ్ళు కనిపించవు. అందువల్ల వగలల్లా చీకటి గుహలలో, దొరియలలో చుట్టుకుని వదులుంటాయి.

ఇవి ఎంతటి క్రూరజంతువులయినప్పటికీ, ఎప్పుడూ అడుకుంటూ ఉల్లాసంగా గంతులు వేస్తూ ఉండడం వల్ల వీటి పిల్లలను కొందరు పెంచుకుంటారు.

టాస్మానియాలోనూ, ఆస్ట్రేలియాలోనూ కనిపించే మరొక క్రూరమృగం - టైగర్ క్యాట్. ఇవి మామూలు పిల్లలంతే ఉంటాయి. వీటి పళ్ళు కూడా పిల్లలకులాగే ఉంటాయాగావి, దంజాలు మాత్రం అంత ఐరమైనవి కావు. ఊదా రంగు కరీరం నిండా తెల్లటి మచ్చలుంటాయి. చిన్న చెవులు, పొడవైన తోక, కరీరమంతా రోమాలు కలిగి ఉంటాయి.

మిఠాయిల మహారాజు
వెన్నరుచిని ఎప్పటికన్నా మిస్సగా చేశాడు

టై-మి

టై-మి వెన్న అందింటే కమ్మది నోరు
రింటే రుచికో సరికొత్త మెత్తని
మిఠాయి....మీకు ఎంతో ఆవృత్తివహరించి
మెప్పించాలనుకున్నప్పుడు వరిగ్గా నరి
పోయే మిఠాయి

నోరుంటే రకరకాల ద్వారీస్ మిఠాయిలు:

కారమిల్క్ • టై-మి
చాకలెట్ ఎక్స్ క్లెయిర్స్
కోకోనెట్ పంచ్
చాక్లెయిర్స్ • కోకోనెట్ క్రిమ్
లాట్టపాప్స్ • గెల్డెన్ బాన్ బాన్

70 సంవత్సరాలకుపైగా
మిఠాయిలలో
మొట్టమొదటి పేరు

PCL 1829

పోటో వ్యాఖ్యల పోటీ : : బహుమానం రు. 50 లు

ఈ పోటోల వ్యాఖ్యలు 1986 ఏప్రిల్ నెల సంచికలో ప్రకటింపబడును.

A. V. Rangaiah

M. C. Morabad

★ పై పోటోలకు సరియైన వ్యాఖ్యలు ఒక్కమాటలో గాని, చిన్న వాక్యంలోగాని కావాలి. (రెండు వ్యాఖ్యలకూ సంబంధం ఉండాలి.) ★ ఏప్రిల్ నెల 15వ తేదీలోగా వ్యాఖ్యలు మాకు చేరాలి. ★ మాకు చేరిన వ్యాఖ్యలలో అత్యుత్తమంగా ఉన్న సెట్టుకు (రెండు వ్యాఖ్యలకు కలిపి) రు. 50/-లు బహుమానం. ★ వ్యాఖ్యలు రెండూ పోస్టుకార్డుపైన రాసి, ఈ అడ్రసుకు పంపాలి. - చందమామ పోటో వ్యాఖ్యల పోటీ, మద్రాసు-26

డిసెంబర్ నెల పోటీ ఫలితాలు

మొదటి పోటీ: ఇంటికి జ్యోతి

రెండవ పోటీ: దేశానికే జ్యోతి

వంపివారు : డి. రత్నకుమార్, చిట్టవగర్, విజయవాడ-520 009.

బహుమతి మొత్తం రు. 50/-నెలాఖరులోగా పంపబడుతుంది.

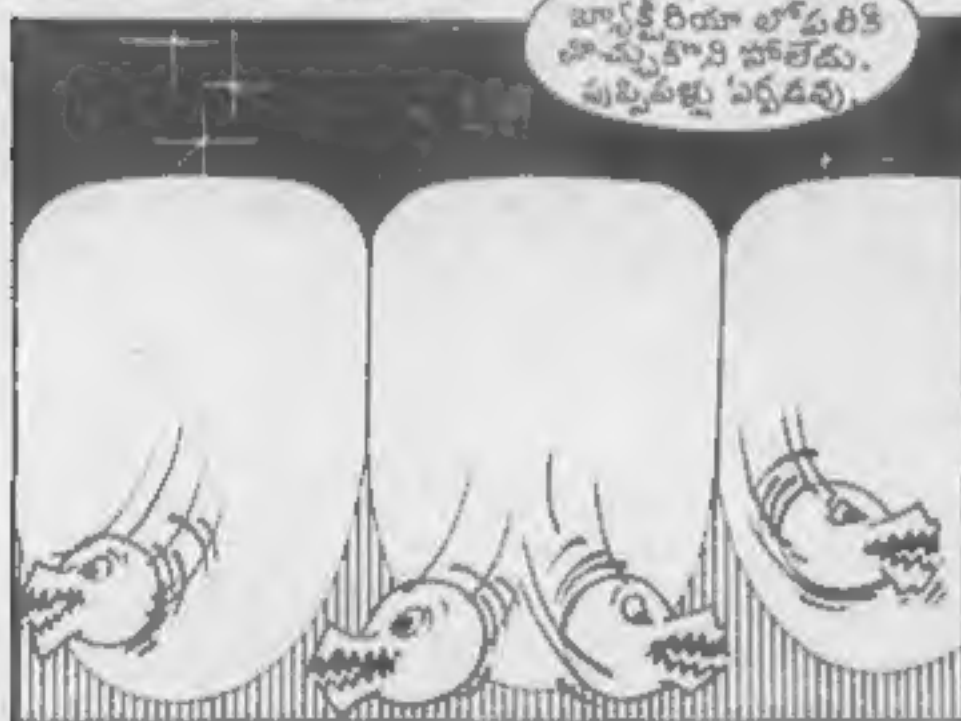
మీకు తెలుసా? సమాధానాలు

1. కమాండర్ టిరీ 2. అమండ్స్ 3. ఎబెర్ బాన్స్ 4. నర్ ప్రాప్స్ డ్రేక్ 5. ఎక్స్ రియా
జరిపాకం.

Printed by B.V. REDDI at Prasad Process Private Ltd., 188 N.S.K. Salai, Madras 600 026 (India) and
Published by B. VISWANATHA REDDI on behalf of CHANDAMAMA PUBLICATIONS, Chandama-
ma Buildings, Vadapalani, Madras 600 026 (India). Controlling Editor: NAGI REDDI.

The stories, articles and designs contained herein are exclusive property of the Publishers and copying or adapting
them in any manner will be dealt with according to law.

పుప్పిపళ్లను
ఎదుర్కోడానికి ఒక
**స్థూపర్
వైటర్**
వుంటేనే సాధ్యం.

ఫోర్ హాన్స్ ఫ్లోరైడ్
ప్రసిద్ధ ఫోర్ హాన్స్
రక్షణ అందిస్తుంది.

ఫోర్ హాన్స్ ఫ్లోరైడ్ చిగుళ్లను బిగిస్తుంది. పుప్పిపళ్లను ఎదుర్కొంటుంది.

404 GUM-183 TEL

NP

Dubbleyum

PRESENTS

**A NEW WORLD OF LOVE & ADVENTURE
OF FUN & FROLIC!**

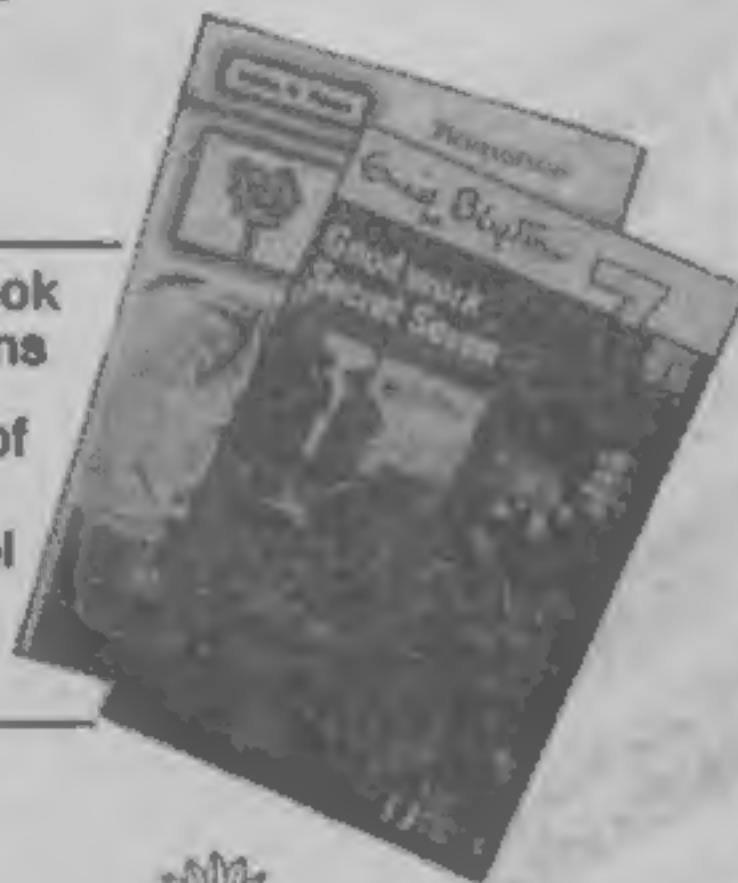
Look for the **LUCKY COUPON** in

NP

**Dubbleyum
Packet**

COLLECT

One latest comic book
for 12 lucky coupons
or
The latest edition of
Enid Blyton or
Mills & Boon novel
for 30 lucky
coupons

**DOUBLE COLOURS
DOUBLE FLAVOURS
DOUBLE SIZE AND
BIGGER BUBBLES**

**The National
Products
BANGALORE-32**

NOTHING CAN BEAT A NP BURST OF FROLIC

రాజేష్వరూ నాకు జ్వరమిని
నరేష్వరు నాకంక తోడని

అలోచించా నెనదో నయజాలని
ఇంట్లో అందరి వందాతిర్యకని

ఇవిగో పెళ్ళులు, అదిగో కాగితం
ఎకో రంగులతోన నాకంక స్నేహం

గీతస్త్రా గీతలతోన ఓ బొమ్మ
ముగిసిపోయి ముద్దెవ్వరి మా అమ్మ

ఎకో పద్మ, ఎకో నీలం

ఎయిస్సు పుసుస్సు సారింజ రంగులమయం

జీసా, నలుస్సు వైరిట్

గులాబీ, గోధుమలతో అయ్యేనది ఓవెట్

ఎకో

స్కెచ్ పెన్ రంగులే ఇక రంగులు- సరదాతీర్చే హంగులు!

